

**102. Käsikirja
epämuodollisen
osaamisen näkyväksi
tekemiseen**
Malagan Yliopisto (UMA)

Recognise - Validate - Certify

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Käyttöohjeet.....	4
Osa I	5
1. Epämuodollisen osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen ja todentaminen.....	6
1.1. Perustaidot ja avaintaidot: eurooppalainen viitekehys	6
1.2. Tapaustutkimus: Osaamisen tunnistaminen Espanjassa.....	9
2. Pehmeät taidot: eurooppalainen viitekehys.....	13
3. Tutkimustuloksia: Kohderyhmän tarpeet ja toiveet	16
4. Käsikirjan tavoitteet.....	19
Lähteet	21
Osa II	23
5. Aluksi: Metodologia ja vaiheet	24
5.1. Johdanto	24
5.2. Mitä osaan? (Osaamisen tunnistaminen eli 'Recognize')	25
5.3. Miten voin kehittää osaamistani? (Tunnustaminen eli 'Validation')	31
5.4. Kuinka voin jakaa osaamiseni? (Todentaminen eli 'Certificate')	38
5.5. Alustava arviointi	40
5.6. Johtopäätökset	42
Lähteet.....	44
6. Osaamisen tunnistaminen ('Recognize')	48
6.1. Moduuli 1: Tehokas vuorovaikutus ja viestintä	48
6.2. Moduuli 2: Digitaaliset taidot	55
6.3. Moduuli 3: Luku- ja kirjoitustaito	58
6.4. Moduuli 4: Monikielinen osaaminen	60
6.5. Moduuli 5: Kulttuuritietoisuus	63
6.6. Moduuli 6: Kriittinen ajattelu.....	66
6.7. Moduuli 7: Ongelmanratkaisu.....	69
6.8. Moduuli 8: Ajanhallinta	72
7. Osaamisen tunnustaminen ('Validate')	75
7.1. Moduuli 1: Tehokas vuorovaikutus ja viestintä	76
7.2. Moduuli 2: Digitaaliset taidot	89
7.3. Moduuli 3: Luku- ja kirjoitustaito	99

7.4. Moduuli 4: Monikielinen osaaminen	107
7.5. Moduuli 5: Kulttuuritietoisuus	118
7.6. Moduuli 6: Kriittinen ajattelu.....	127
7.7. Moduuli 7: Ongelmanratkaisu.....	135
7.8. Moduuli 8: Ajanhallinta	143
8. Open Badge -merkkijärjestelmä.....	151
Osaaminen näkyväksi	151
8.1. Oppimistavoitteet.....	152
8.2. Mikä on Open Badge?	152
8.3. Mihin osaamismerkkejä käytetään ja miksi?	153
8.4. Osaamismerkkien pedagoginen potentiaali	155
8.5. Oppijat, jotka voivat hyötyä osaamismerkeistä	156
8.6. Mitä Open Badge -merkkijärjestelmä tarkoittaa teknisesti?	157
8.7. Kustannukset	158
8.8. Kuka voi myöntää osaamismerkkejä?	158
8.9. Kuinka luoda ja myöntää omia merkkejä?	158
8.9.1. Vaiheet omien osaamismerkkien suunnitteluun ja luomiseen (kouluttajalle tai organisaatiolle)	158
8.9.2. Open Badge -osaamismerkin myöntämisen vaiheet.....	161
8.10. Esimerkkejä Open Badge -osaamismerkkien kokoelmista.....	162
8.11. Lähteet.....	164

Johdanto

Tämä on aikuiskouluttajille suunnattu käsikirja osaamisen tunnistamisesta ('Recognize'), tunnustamisesta ('Validate') ja todentamisesta ('Certificate') epämuodollisissa koulutusympäristöissä.

Käsikirja on jaettu kahteen osaan:

OSA 1: Ensimmäinen osio esittelee koosteen epämuodollista osaamista ja pehmeitä taitoja koskevista eurooppalaisista toimintalinjoista, useita viitetapauksia sekä käsikirjan tavoitteet. Se sisältää myös tutkimusosion, joka on tehty kumppanimaiden keskuudessa kouluttajien ja oppijoiden tarpeiden ja tärkeimpien osaamisalueiden määrittämiseksi.

OSA 2: Toisen osan muodostaa luku "Aluksi", joka toimii siirtymäkohtana käsikirjan tutkimusosan ja soveltavan osan välillä. "Aluksi" -luku toimii itsenäisesti metodologisena kokoelmana menetelmistä, joita voidaan soveltaa sekä virallisissa koulutusympäristöissä että epävirallisissa oppimistilanteissa.

Lisäksi käsikirjan toisessa osiossa esitellään erikseen kahdeksan osaamisaluetta, jotka on valittu opettajien ja aikuisoppijoiden kiinnostuksen kohteiden ja tarpeiden pohjalta (tutkimusosio esitely osassa 1). Kukin osaamisalue määritellään ensin Tunnistaminen ('Recognize') -moduulissa, jossa myös kuvataan osaamisalueeseen liittyvät taidot ja esitellään työkaluja, joiden avulla osaaminen voidaan tunnistaa arkipäivän tilanteissa. Tunnustaminen ('Validate') -moduulissa esitellään materiaalia ja tehtäviä, joiden avulla voidaan arvioida oppijan taitotasoa kullakin osaamisalueella, sekä lisätä kunkin arvioidun taidon tuntemusta, käyttöä ja soveltamista.

Lopuksi tehdään ehdotus osaamisen todentamisesta ('Certificate') ja näkyväksi tekemisestä avoimen Open Badge -merkkijärjestelmän avulla. Osio perustuu Sastamalan Opiston kokemuksiin vieraiden kielten osaamisen arvioinnista.

Käsikirjan rakenne mahdollistaa itsenäisen työskentelyn kunkin yksikön parissa tai asteittaisen etenemisen tunnistamisesta ('Recognize') tunnustamiseen ('Validate') ja osaamisen todentamiseen ('Certificate').

Käyttöohjeet

Käsikirjan laatijat ehdottavat, että kutakin osaamisaluetta käsitellään omana kokonaisuutenaan. Osaamisalue voidaan ensin tunnistaa, ja edetä kohti arviointia, testausta ja taitotason vahvistamista. On myös mahdollista valita yleinen lähestymistapa, ja tutustua kaikkien osaamisalueiden tunnistamiseen, tunnustamiseen ja todentamiseen.

Moduuleissa ”Tunnistaminen” (‘Recognize’) on kokeellinen luonne. Moduuleissa määritellään ensin osaamisalue ja sen jälkeen siihen liittyvät taidot. Ehdotamme, että osaaminen tunnustetaan todellisissa käyttötilanteissa, olipa kyse sitten virallisesta tai epävirallisesta, ammatillisesta tai henkilökohtaisesta kontekstista.

Ehdotetut osaamisen tunnistamisen välineet on kokeiltu ja testattu muissa yhteyksissä, ja niitä voidaan soveltaa erilaisiin oppimisympäristöihin. Jokaisen moduulin päätteeksi suositellaan lisätiedon lähteitä, joiden avulla lukija voi edelleen syventää tietämystään aiheesta.

Moduuleissa ”Tunnustaminen” (‘Validate’) esitellään taitojen tasoindikaattorit, jotka vaihtelevat perustason osaamisesta asiantuntijuuteen. Taitotasojen määrittämiseksi moduulissa ehdotetaan menetelmiä oppijan osaamisen arviointiin. Menetelmien avulla pyritään myös lisäämään tietämystä ja osaamista kustakin osaamisalueesta, sekä tarjoamaan käytännön työkaluja. Osaamisen validoinnin menetelmiä esitellään eri muodoissa: esim. keskustelut, testit, haastattelut, havainnointi, simulaatio ja osaamistestit.

Osa I

Recognise - Validate - Certify

1. Epämuodollisen osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen ja todentaminen

1.1. Perustaidot ja avaintaidot: eurooppalainen viitekehys

Globalisaation myötä viralliset koulutusjärjestelmät kohtaavat joukon yksilöllisiä ja yhteiskunnallisia vaatimuksia, jotka edellyttävät sopeutumista jatkuvasti kehittyvässä maailmassa.

Tässä yhteydessä Euroopan unioniin kuuluvien maiden kansalaiset kohtaavat useita haasteita, jotka edellyttävät heiltä avaintaitojen laajentamista ja vahvistamista, jotta he olisivat joustavampia ja kilpailukykyisempiä jatkuvasti muuttuvilla [työmarkkinoilla](#) (BBC, 2022). Sosiaalisen ja taloudellisen joustavuuden vaatimukset on taattava yleissivistävällä ja ammatillisella koulutuksella. Koulutuksen avulla on myös edistettävä henkilökohtaisista, sosiaalisista tai taloudellisista syistä epäedullisessa asemassa olevien ryhmien sosiaalista osallisuutta, pyrittävä hyödyntämään yksilön potentiaalia parhaalla mahdollisella tavalla ja edistettävä koulutusta varhaisesta iästä lähtien. Koulutusta ylläpidetään koko elämän ajan. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota sukupuoleen tai etniseen alkuperään perustuviin eroihin, koulunkäynnin keskeyttämiseen, pitkäaikaistyöttömiin, henkilöihin, joilla ei ole riittävä peruskoulutusta, iäkkäisiin aikuisiin, maahanmuuttajiin ja henkilöihin, joilla on jonkinlainen toiminnan rajoite tai erityisyys.

Vastauksena näihin vaatimuksiin Euroopan parlamentin ja neuvoston vuonna 2006 laatimassa asiakirjassa ["Elinikäisen oppimisen avaintaidot"](#) (Euroopan unioni, 2007) luodaan perusta avaintaitojen keskeiselle asemalle tietoyhteiskunnassa ja digiaikakaudella. Julistuksessa korostetaan tarvetta edistää elinikäistä oppimista koko elämän ajan. Avaintaitojen hankkiminen edistää työllistettävyyden lisäksi myös henkilökohtaisia tavoitteiden

saavuttamista, terveyttä ja aktiivista kansalaisuutta koskevien taitojen hankkimista. Nämä kaikki lisäävät sosiaalista tasavertaisuutta ja yhteenkuuluvuutta koko Euroopan unionin alueella. Asiakirja koskee ensinnäkin niitä nuoria, jotka eivät ole kehittäneet riittävästi avaintaitoja, jotka mahdollistavat paremman pääsyn työelämään, sekä aikuisia, jotta he voivat jatkaa henkilökohtaisten ja työelämän taitojensa jatkuvaa kehittämistä. Tästä seuraa tahto luoda koordinoitun toiminnan puitteet yleissivistävälle ja ammatilliselle koulutukselle, jonka päätavoitteena on "tarjota Euroopan tason viitekehys poliittisille päättäjille, koulutuksen tarjoajille, työnantajille ja oppijoille itselleen, jotta voidaan edistää kansallisia ja eurooppalaisia aloitteita yhteisesti sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi" (Euroopan unioni, 2007: tavoite 3).

Avaintaidot määritellään edellä mainitussa asiakirjassa tietojen, taitojen ja asenteiden kokonaisuudeksi, jonka avulla ihmiset voivat toteuttaa itseään, saavuttaa aktiivisen kansalaisuuden, osallisuuden ja paremman työllistettävyyden, perustuen parempaan sopeutumiseen ympäröivään sosiaaliseen ympäristöön. Tämän taustan pohjalta on laadittu luettelo toisiinsa liittyvistä avaintaidoista, joista tehdään seuraavassa yhteenveto:

- Viestintä äidinkielellä ja vieraiden kielten taito
- Matemaattinen osaaminen sekä luonnontieteiden ja tekniikan perustaidot
- Digitaalinen osaaminen
- Oppimaan oppiminen
- Yhteiskunnallinen osaaminen ja kansalaistaidot
- Aloitteellisuus ja yrittäjäyys
- Kulttuuritietoisuus

Lisäksi monialaiset osatekijät, kuten kriittisen ajattelun ja luovuuden, riskien arvioinnin ja resilienssin, ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaitojen sekä tunteiden hallinnan edistäminen, tuodaan esiin myönteisellä tavalla, jotta voidaan auttaa rakentamaan entistä joustavampia kansalaisia.

Eurooppalainen tutkintojen viitekehys ([EQF](#)) perustettiin vuonna 2008 ja tarkistettiin vuonna 2017 näiden periaatteiden pohjalle. Se on muuntoväline, joka helpottaa kansallisten tutkintojen tulkintaa ja vertailtavuutta Euroopan unionissa, jotta voidaan edistää elinikäistä oppimista ja kehittää yhtenäisempiä ammatti- ja elämänhankkeita EU-ympäristössä. Sitä voidaan käyttää yhdessä muiden tutkintojen tunnustamista koskevien välineiden kanssa, kuten [26. marraskuuta 2018 annettu neuvoston suositus](#) korkea-asteen ja keskiasteen koulutuksen jälkeisten tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä, [direktiivi 2005/36/EYC](#), joka koskee ammattipätevyyden tunnustamista EU:ssa, tai Euroopan neuvoston Lissabonin yleissopimus tutkintojen tunnustamisesta (1997), joka mahdollistaa akateemisten tutkintojen tunnustamisen muissakin kuin eurooppalaisissa yhteyksissä.

Lisäksi eurooppalainen tutkintojen viitekehys on yhteensopiva eurooppalaisen korkeakoulutusalueen ([EHEA](#)) tutkintojen viitekehysten kanssa. Bolognan julistuksen (1999) jälkeen, joka johti yliopistokoulutuksen uudelleenjärjestelyyn Euroopan korkeakoulutusalueen toteuttamisen myötä, on tarpeen soveltaa uutta lähestymistapaa, jossa asetetaan etusijalle sellaisten taitojen ja kykyjen oppiminen, joilla pyritään vastaamaan kulttuuriset, poliittiset ja taloudelliset rajat ylittävien työmarkkinoiden kilpailukykyisiin vaatimuksiin. Tässä mielessä yhteisten ja vertailukelpoisten kriteerien ja menetelmien järjestelmän käyttöönotto palvelee tavoitetta edistää yliopistoyhteisön muodostavien eri ryhmien liikkuvuutta. Juuri tässä uudistusprosessissa syntyi Tuning-hanke ([Tuning Educational Structures in Europe, 2006](#)), jota Euroopan unioni rahoittaa ja jonka tarkoituksena on "määrittellä viitekohdat", jotka mahdollistavat "eurooppalaisten tutkintojen tunnustamisen entistä tehokkaammin ja tarkemmin" (Rodríguez Jaume, 2009: 23). Näillä vertailupisteillä luodaan yhteinen, homogenisoiva opetuksen skenaario, joka rakentuu teorioiden, metodologioiden, käytäntöjen ja innovatiivisten pedagogisten keinojen ympärille (Martínez González, 2011) ja jonka tavoitteena on saavuttaa korkea-asteen koulutuksen korkea laatutaso, joka perustuu opiskelijoiden itsenäiseen ja jatkuvaan oppimiseen.

Tässä mielessä eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten ja virittämisen yhteisenä tavoitteena on suunnitella pätevyudet välineiksi, joiden avulla voidaan mitata tietojen ja taitojen tehokasta ja mukautettua hankintaa, joka vastaa ammatillisen ympäristön vaatimuksia.

Tavoitteiden saavuttamiseksi eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksessä asetetaan joukko oppimistavoitteita, jotka liittyvät tietoihin (teoreettiset ja käytännölliset tiedot), kognitiivisiin (loogisen ja luovan ajattelun kehittyminen) ja käytännöllisiin taitoihin (kädentaidot, menetelmien, materiaalien ja välineiden käyttö) sekä vastuullisuuteen ja itsenäisyyteen. Nämä oppimistavoitteet on jaettu kahdeksaan tasoon, jotka ovat nähtävissä [Euroopan unionin virallisella verkkosivustolla](#).

Näiden puitteiden täytäntöönpanoa varten on viime vuosikymmeninä tehty useita aloitteita, jotka heijastavat Euroopan unionin lisääntyneitä investointeja perustaitojen, kielten oppimisen sekä digitaalisten ja yrittäjävalmiuksien kehittämiseen. Erityisesti [elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa](#) kehoitetaan jäsenvaltioita luomaan toimia, joilla lisätään opiskelijoiden ja opetushenkilöstön tietoisuutta avaintaitojen merkityksestä paremman sosiaalisen osallisuuden kannalta. Näissä toiminnoissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota:

- Edistetään perustaitojen, kuten luku- ja kirjoitustaidon, laskutaidon ja digitaalisten taitojen hankkimista, perustuen henkilökohtaisten ja sosiaalisten taitojen lisäämiseen ja oppimaan oppimiseen ulottuen ihmisen koko elinkaaren ajalle.

- Kannustetaan ja yhdistetään luonnontieteiden ja teknologian osaamisen hankkiminen luovuuden ja innovoinnin kehittämiseen.
- Kannustetaan yrittäjyysvalmiuksia ja aloitteellisuutta mahdollistamalla käytännön kokemus kouluaikana.
- Vahvistetaan kielitaitoa unionin virallisissa kielissä ja muissa kielissä, edistään vuorovaikutusta ja liikkuvuutta.
- Vahvistetaan sellaisten kansalaistaitojen hankkimista, jotka tukevat Euroopan unionin perussopimukseen ja perusoikeuskirjaan kirjattujen unionin arvojen sisäistämistä.

Lisäksi vuonna 2021 luotiin [”Kestävää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymis- ja palautumiskykyä koskeva eurooppalainen osaamisohjelma”](#), joka on yhdenmukainen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin kanssa. Pilarin tavoitteena on rakentaa eurooppalaista yhteiskuntaa älykkäämmän, kestävämmän ja osallistavamman kasvun pohjalta (Euroopan unioni, 2010). Kokonaisvaltaisen koulutuksen varmistamiseksi vaaditaan ammattipätevyyden ja työpaikalla hankittujen taitojen automaattista tunnustamista. Tämän myötä kaikissa unionin jäsenvaltioissa korostuvat digitaaliset ja tekniset taidot sekä monialaiset ihmissuhde- ja kulttuurienväliset taidot. Tässä mielessä EuroSkills ja [WorldSkills](#) ovat hyviä esimerkkejä työmarkkinaosapuolten välisistä vaihto- ja yhteistyökumppanuuksista, joissa yritykset, hallitukset sekä alue- ja koulutusviranomaiset luovat yhteiset puitteet perus- ja avaintaitojen kehittämiseksi.

1.2. Tapaustutkimus: Osaamisen tunnistaminen Espanjassa

Esimerkkinä esitellään Espanjan tapaus. Espanjassa on virallisen koulutusjärjestelmän lisäksi toinenkin järjestelmä, jossa oppiminen on hankittu työkokemuksen tai epävirallisen koulutuksen kautta, mutta ilman yhtenäistä validointijärjestelmää eri yhteyksissä tapahtuvalla oppimiselle.

Validointimenettelyt ovat osa toimenpiteitä, joita tarjotaan heikosti koulutetuille aikuisille. Tavoitteena on tunnustaa heidän työkokemuksensa ja epävirallisen oppimisen kautta hankittu osaamisensa, joka johtaa osittaiseen ammatilliseen tutkintotodistukseen tai ammattitutkintoon. Espanjan hallitus ja aluehallitukset ovat vahvistaneet kansallisen menettelyn, jolla tunnustetaan tällaiset hankitut taidot, jotka johtavat osittaiseen ammatilliseen tutkintoon tai täydelliseen ammatilliseen tutkintotodistukseen. Niitä säännellään Espanjan työllisyyden aktivointistrategialla¹ ja kansallisella ammatillisen koulutuksen

¹ Espanjan nykyinen työllisyyden aktivointistrategia, joka hyväksyttiin kuninkaallisella asetuksella 1069/2021, ulottuu vuosille 2021-2024 ja muodostaa valtion viitekehysten julkisille työvoimapaikatuille niiden politiikkojen suunnittelua ja hallinnointia varten, ja siinä määritellään

strategialla².

Tätä osaamisen tunnustamismenettelyä helpotetaan pysyvillä avoimilla hakuilmoituksilla³. Lisäksi yliopistot ovat kehittäneet ammatti- ja työkokemuksen tunnustamismenettelyjään kahteen eri tarkoitukseen: ohjelmiin pääsemiseksi (40 vuotta täyttäneille) ja opintopisteiden saamiseksi korkeakoulututkintoon.

Yksi Espanjan tunnustamismenetelmän suurimmista vahvuuksista on se, että se kattaa kaikki koulutustasot ja -alat yhdistelemällä eri tarkoituksiin tarkoitettuja toimenpiteitä. Sen vahvuuksia ovat muun muassa seuraavat: validoinnin eri osatekijöiden huomioiminen (tunnistaminen, dokumentointi, arviointi ja sertifiointi), koulutus- ja työvoimaviranomaisten osallistuminen, työnantajien ja kolmannen sektorin sidosryhmien mahdollisuus hakea viranomaisilta tunnustamista työkokemuksen ja epävirallisen oppimisen avulla sekä se, että ammatillisen koulutuksen tarjoajat ovat erikoistuneet toteuttamaan menettelyn.

Sen sijaan tärkeimmät rajoitteet ovat: rajalliset resurssit, joiden vuoksi validointitarpeeseen ei voida vastata kaikilla aloilla; eri menettelyihin ja profiileihin osallistujia koskevien seurantatietojen rajallinen saatavuus; eri alueiden käyttämiä menettelyjä ja niiden tuloksia tai yliopistojen käyttämiä menettelyjä ja niiden tuloksia koskevien tietojen rajallinen saatavuus; puutteelliset todisteet validointimenettelyjen hyödyistä yksilöille; ja validoinnin etujen rajallinen näkyvyys ja tunnustaminen yhteiskunnassa.

Näihin validointimenettelyihin liittyy virallinen osaamisen tunnustaminen, jonka hyväksyy Espanjan hallitus, joka vahvistaa pääsäännöt, ja aluehallinnot, jotka kehittävät ja panevat täytäntöön menettelyt aluetasolla, sekä tarvittaessa yliopistot⁴. Joillakin organisaatioilla on lupa

käsitteellinen ja organisatorinen kehys, johon kaikkien kansallisessa työllisyysjärjestelmässä toteutettavien toimien on viitattava aktiivisten poliitikkojen ja työllisyyskoulutuksen alalla työelämässä, periaatteet, yhteiset tavoitteet, käytettävät välineet, kehitettävien toimien strateginen suunnittelu ja taloudelliset resurssit, joiden odotetaan olevan käytettävissä edellä mainittujen tavoitteiden ja toimien toteuttamiseksi. Tämä rakenne helpottaa aktiivisen työllisyyspolitiikan nykyaikaistamiseksi tarvittavien toimien strategista suunnittelua ja ajoitusta ja kehottaa jakamaan aktiivisen työllisyyspolitiikan edistämiseen tähtäävän maailmanlaajuisen vision..

² Kansallisella ammatillisen koulutuksen strategialla pyritään päivittämään luetteloja ja laajentamaan tarjontaa, parantamaan saatavuutta ja tekemään näistä kursseista joustavampia sekä akkreditoimaan aikuisten perus- ja ammattitaitoa. Osana tätä on hyväksytty koulutusjärjestelmän ammatillista koulutusta koskeva ensimmäinen strateginen suunnitelma vuosiksi 2019-2022, jolla pyritään vakiinnuttamaan tämän koulutusvaiheen nykyaikaistaminen.

³ <https://www.todofp.es/acreditacion-de-competencias/convocatorias-2023.html>

⁴ Työkokemuksen ja epävirallisen oppimisen kautta hankitun osaamisen tunnustaminen on koulutus- ja työvoimaviranomaisten vastuulla. Viimeksi mainitun osalta ministeriöiden välinen komissio on toimivaltainen elin sopimusten koordinoinnissa ja soveltamisalassa sekä työkokemuksen kautta hankitun osaamisen tunnustamismenettelyn seurannassa ja arvioinnissa. Kansallinen ammattipätevyysinstituutti vastaa kansallisen pätevyysluettelon päivittämisestä ja tunnustamismenettelyn tukemisesta. Ammattipätevyuden arvioinnissa käytettävien näyttöoppaiden koordinointi perustuu kaikilla ammattialoilla toimivien ammattilaisten (arvioijien ja arvioijien) ryhmien organisointiin.

akkreditoida joitakin avaintaitoja, kuten tieto- ja viestintäteknikan osaamista (esim. ACTIC1) tai vieraat kielet (kielikoulut tunnustavat eri taitotasoja eurooppalaisen kielten viitekehäyksen mukaisesti), silloin kun nämä taidot ovat hyödyllisiä virallisen tutkinnon suorittamisessa.

Kuten edellä todettiin, ammatilliseen tutkintoon johtavan osaamisen tunnustamismenettely kattaa kaikenlaisen aikaisemman oppimisen. Oppimistulokset arvioidaan vakiintuneiden standardien mukaisesti riippumatta siitä, miten ne on hankittu (epävirallinen tai arkioppiminen, avoimet opetusresurssit). Itsenäisessä lainsäädännössä vahvistetaan menettely työkokemuksen ja epämuodollisen oppimisen kautta hankitun osaamisen tunnustamiseksi.

Vaikka yksityisen sektorin sidosryhmät eivät voi kehittää tai panna täytäntöön virallisia tunnustamismenettelyjä, työmarkkinaosapuolet voivat kuitenkin pyytää kansallisia tai alueellisia työvoimaviranomaisia laatimaan tunnustamismenettelyjä koskevia pyyntöjä, jotka vastaavat sellaisten yritysten, alojen tai ryhmien tarpeisiin, jotka ovat vaarassa syrjäytyä työmarkkinoilta. Vaikka tämä ei ole yleinen käytäntö, yksityinen sektori, ammattiliitot tai kauppakamarit ovat pyytäneet useita tällaisia aloitteita.

Tällä hetkellä ei ole olemassa sääntöjä, jotka koskisivat varsinaista osaamisen arviointia, mutta Espanjan julkinen työvoimapalvelu käyttää osaamisen arviointia osana työttömille suunnattuja palveluja ja ohjausohjelmia. Esimerkiksi [PREPARA](#)-avustukset (valmistelut) työttömille, jotka eivät enää ole oikeutettuja työttömyysetuuteen, eivät ole täsmälleen yhtä säännönmukaisia kuin muut etuudet, koska kyseessä ei ole oikeudellisesti työttömyysetuus, vaan koulutustuki, poikkeuksellinen tuki, joka ei kuulu julkiseen työttömyysturvajärjestelmään. Se tarjoaa osallistujille taloudellista tukea, ja siihen sisältyy yksilöllisen työmarkkinoille sijoittumista koskevan suunnitelman laatiminen, johon sisältyy työllistettävyysdiagnoosi, sekä toimenpiteitä tilanteen muuttamiseksi työnhakutilanteen suuntaan, mikä tapahtuu uudelleenkouluttautumisprosessin jälkeen kouluttautumalla uusiin työpaikkoihin.

Kolmannen sektorin sidosryhmät eivät myöskään voi kehittää virallisia validointimenettelyjä. On kuitenkin tehty joitakin aloitteita epävirallisten menettelyjen kehittämiseksi. Tavoitteena on arvostaa vapaaehtoistyössä hankittua osaamista ja tunnustaa myös monialaisen osaamisen arvo. [RECONOCE](#)-hanke ('Recognize') on valtiollinen verkosto, johon kuuluu organisaatioita, kuten julkishallintoja, yrityksiä sekä nuoriso- ja vapaaehtoistoimintaa harjoittavia tahoja, jotka edistävät osaamisen tunnustamista työllistyvyyden edistämiseksi. Verkosto tunnustaa vapaaehtoistyön kautta hankitun osaamisen online-hyväksyntäjärjestelmän perusteella, mutta ei validointitarkoituksessa.

Työkokemuksen ja epävirallisen oppimisen kautta hankitun osaamisen tunnustamisessa käytetään ammatillisia standardeja, jotka sisältyvät kansalliseen ammattipätevyysluetteloon ([CNCP](#)). Tämä Espanjan

hallituksen laatima luettelo on keskeinen väline osaamisen arvioinnissa ja sertifiointissa.

Luettelo koostuu 26 ammattiryhmästä, jotka kattavat kaikki talouden osa-alueet. Osaamisen arviointia varten on laadittu oppaat, joissa on luettelo kunkin ammatin osaamisyksiköistä. Nämä oppaat on tarkoitettu arviointimenettelyihin osallistuvien arvioijien tueksi, mutta ne ovat vapaaehtoiseen käyttöön. Arvioinnin vertailukohtina ovat sekä ammatillisissa tutkinnoissa että ammatillisissa todistuksissa käytettävät osaamisyksiköt. Näiden taitojen tunnustamista varten arvioinnissa otetaan huomioon ammatillinen suoritus (ammatilliset toteutukset), toteutuskriteerit ja ammatillinen konteksti, joka on profiloitu kussakin osaamisessa (Alonso, 2010).

Kansallisen luettelon tehokkuus on kyseenalaistettu sen sisällön hitaan päivittämisen vuoksi (Carro, 2016). Lisäksi oppijoiden joissakin epävirallisissa tai arkioppimisympäristöissä (esimerkiksi vapaaehtoistyön kautta) hankkimat taidot eivät sisälly muodollisen koulutuksen odotettuihin oppimistuloksiin.

Näistä validointimenettelyistä ei juurikaan tiedetä, vaikka yksittäisille henkilöille näistä voivat tiedottaa aikuiskoulutuskeskukset, ammattiliitot ja työnantajajärjestöt, korkeakoulujen opinto-ohjausosastot, julkiset työvoimatoimistot, kunnat, kauppakamarit, toisen asteen koulutuksen opinto-ohjausosastot ja ammatilliset koulutuskeskukset tai muut julkiset tai yksityiset elimet.

Muita tapauksia ja hyviä käytänteitä löytyy [Skills Rec -hankkeen esitteestä](#).

2. Pehmeät taidot: eurooppalainen viitekehys

Ammatillisen pätevyyden ja osaamisen käsitettä tarkistetaan ja kehitetään jatkuvasti globalisoituvien työmarkkinoiden kehittyessä. Pätevyys ja osaaminen liittyvät käsitteeseen työllistettävyys, ja niiden avulla syntyy parempia ammattilaisia, jotka sopeutuvat paremmin ympäristöönsä ja ovat tehokkaampia heille annettujen tehtävien suorittamisessa. Tässä yhteydessä on tarpeen korostaa sellaisten taitojen arvoa, jotka ylittävät perinteisesti muodollisessa koulutuksessa opitut taidot ja joiden avulla voidaan hankkia todistus tai tutkintotodistus, joka mahdollistaa ammatin harjoittamisen. Tässä mielessä on tärkeää erottaa toisistaan kovat taidot ja pehmeät taidot. Kovat taidot ovat luonteeltaan erittäin teknisiä, ja ne viittaavat tiettyä tieteenalaa koskevien taitojen sisältöön ja oppimiseen, ja niihin sisältyy akateemista ja akateemista koulutusta sekä työkokemusta. Pehmeät taidot puolestaan muodostavat valmiuksia ja osaamista, jotka ovat luonteeltaan aiempaa oppimista läpileikkaavia ja vaikuttavat henkilön kykyyn tehdä yhteistyötä, organisoida, kommunikoida ja harjoittaa johtajuutta (Musicco, 2018, s. 126). Lyhyesti sanottuna ne ovat taitoja, jotka "auttavat ihmisiä sopeutumaan myönteisesti henkilökohtaisen ja ammatillisen elämän haasteisiin" (Tornel, Candeloro, López, Jiménez, 2020, s. 148) ja jotka koskevat kahta ulottuvuutta: "potentiaali (jotain yksilölle luontaista) ja sisältö (mitä yksilö jo tietää ja osaa tehdä)" (Björnavold, Brugia & Le Mouillour, 2010, s. 205).

Lyhyesti sanottuna pehmeät taidot ovat yhdistelmä sosiaalisia taitoja, viestintätaitoja, persoonallisuuden piirteitä, asenteita, ammatillisia ominaisuuksia, sosiaalista älykkyyttä ja tunneälyä, joiden avulla ihmiset pystyvät liikkumaan ympäristössään, työskentelemään hyvin muiden kanssa ja suoriutumaan hyvin saavuttaakseen tavoitteensa.

Vuodesta 2006 lähtien OECD on todennut, että pehmeiden taitojen kehittäminen on tarpeen, sillä ne ovat monialaisia taitoja tai metaosaamista, jotka helpottavat kaikenlaisia suhteita, eivät vain työpaikalla. Ne edistävät myös henkilökohtaisia yhteyksiä ja parantavat yksilön suorituskykyä monenlaisissa tilanteissa koko elämänkaaren aikana. Ne merkitsevät parempaa päivittäisten tilanteiden hallintaa, tekevät meistä pätevämpiä sosiaalisessa elämässä ja parantavat yksilöllisen ja kollektiivisen elämän laatua. Ne liittyvät yksilöllisiin kykyihin sopeutua ja hallita meitä ympäröivää ympäristöä, ja ne liittyvät persoonallisuuden kehitykseen, jota voidaan myös kouluttaa kunkin henkilön luonteen perusteella soveltamalla erilaisia tekniikoita.

Amerikkalaiseen termiin "soft skills" (pehmeät taidot) perustuen näihin taitoihin voidaan viitata monin eri tavoin. Vaikka kansainvälistä yksimielisyyttä ei olekaan, näyttää siltä, että eurooppalaisessa kontekstissa

termi pehmeät taidot on yleistymässä, vaikka niitä voidaan löytää myös nimillä sosiaaliset taidot, persoonallisuuden tai luonteenpiirteet, ei-kognitiiviset taidot, ei-kognitiiviset kyvyt ja sosioemotionaaliset taidot (Romero, Granados, López & González, 2021). Seuraavat Ginevra Musiccon (2018) keräämät esimerkit Euroopan unionin eri jäsenmaista ovat hyödyllisiä:

Taulukko 1. Pehmeät taidot: nimeäminen eräissä Euroopan maissa

Maa	Taidon nimitys paikallisella kielellä
Saksa	Avaintaidot (Schlüsselkompetenzen, übergreifende)
Itävalta	Avaintaidot (Schlüsselkompetenzen)
Belgia	Laaja-alainen osaaminen (Belgia fr: compétences transversales) Avaintaidot (Belgium nl. Sleutelcompetenties)
Tanska	Avaintaidot (Nøglekompetence)
Espanja	Sosiaaliset taidot ja perustaidot
Ranska	Laaja-alainen osaaminen (Compétences transversales)
Yhdistynyt kuningaskunta	Avaintaidot (Englanti, Irlanti: Key Skills) Ydintaidot (Skotlanti: Core skills) Elämäntaidot, laaja-alaiset avaintaidot, ristiintaidot (Life skills, key transferable skills, cross skills)
Italy	Laaja-alainen osaaminen (Competenze trasversali) Tavoiteosaaminen (Meta competenze)
Portugal	Ydintaidot (Competências essenciais) Laaja-alaiset tai perustaidot (Competências Transversais ou genéricas)

Lähde: Cinque, M. (2016) "Lost in translation". Soft skills development in European countries. *Tuning Journal for Higher Education*, vol. 3, no 2, s. 389-427. Viitattu teoksessa Musicco, 2018, s.119

Kuten nimeämiseröjen tapauksessa, termi pehmeä taito synnyttää useita luokitteluja, kuten alla kuvattu (Musicco, 2018):

Taulukko 2. Pehmeiden taitojen luokittelu

Luokka	Joitakin esimerkkejä
Itseen liittyvät (introspektiiviset)	Tunteiden hallinnan oppiminen. Rajoittavien uskomusten muuttaminen. Vahvuuksien ja parannusalueiden tunnistaminen. Itsetuntemuksen ja itsetehokkuuden tunteen lisääminen.

Toiminta ja diagnostiikka	Ongelmien asettaminen ja ongelmanratkaisu. Käytettävissä olevien resurssien tutkiminen. Luovuus. Kyky selviytyä uusista tilanteista ja syvällisistä muutoksista. Joustavuus. Aloitteellisuus. Suunnitelmallisuus. Ajanhallinta.
Suhteelliset ja sosiaaliset	Empatia. Aktiivinen kuuntelu. Vakuuttavuus. Tehokas viestintä. Konfliktinhallinta. Neuvottelut ja yksimielisyys. Johtaminen ja tiimityö. Johtaminen.

Lähde: Musicco, 2018, s.118

Tornelin, Candeloron, Lópezin ja Jiménezin (2020) mukaan pehmeisiin taitoihin "kuuluvat sosiaaliset/interpersonaaliset taidot, metodologiset taidot tai metataidot (kyky työstää osaamistaan ja siirtää niitä alalta toiselle) ja käytännön taidot" (s. 148). COVID-pandemian yhteydessä näiden taitojen hallinta ja mahdollisuudet mukauttaa ne muuttuneeseen elin-, työ- ja sosiaaliseen ympäristöön ovat entistäkin tärkeämpiä.

Monissa tutkimuksissa korostetaan kuitenkin, paitsi näiden taitojen tärkeyttä kansainvälisessä ympäristössä myös, että "ei ole olemassa luotettavia välineitä pehmeiden taitojen mittaamiseksi" (Romero, Granados, López & González, 2021, s. 123). Skills Rec -hanke osallistuu tähän keskusteluun ehdotuksilla, jotka ovat syntyneet hankkeessa mukana olevien maiden opettaja- ja opiskelijaryhmien tarpeiden ja vaatimusten diagnoosin pohjalta. Ehdotukset ovat linjassa Unescon (2012) elinikäistä oppimista koskevien suuntaviivojen ja Euroopan strategisen johtoaseman kanssa.

3. Tutkimustuloksia: Kohderyhmän tarpeet ja toiveet

Skills Rec -hanke perustuu tarpeeseen jalkauttaa pehmeät taidot eurooppalaiseen kontekstiin sekä hankkeeseen osallistuvissa maissa havaittuihin vaatimuksiin ja tarpeisiin. Kohderyhmien tarpeiden kerääminen ja analysointi on käyttäjäkeskeisen lähestymistavan ensimmäinen vaihe. Sitä ei voida jättää huomiotta, kun kehitetään resursseja aikuiskouluttajien tukemiseksi kattavan validointiprosessin toteuttamisessa.

Epämuodollisen osaamisen näkyväksi tekemiseen liittyvät tarpeet on systematisoitu kuulemalla aikuisopiskelijoita ja kouluttajia kunkin Skills Rec -konsortion jäsenen osalta käyttäen kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia tiedonkeruumenetelmiä.

Kvantitatiivisesti kyselyt toteutettiin seuraavia tavoitteita silmällä pitäen. Aikuisopiskelijoille suunnatun kyselyn tavoitteena oli kerätä tietoja, jotta heidän tarpeitaan voitaisiin ymmärtää paremmin ja jotta tiedettäisiin, millaisia pehmeitä taitoja heidän on parannettava, jotta heillä olisi paremmat mahdollisuudet integroitua työmarkkinoille eläkkeelle jäämisen jälkeen ja/tai ammatilliseen uudelleensijoittumiseen. Aikuiskouluttajille suunnatun kyselyn tavoitteena oli kerätä tietoja kouluttajien tarpeista aikuisopiskelijoidensa osaamisen tunnistamisen ('Recognize'), tunnustamisen ('Validate') ja todentamisen ('Certificate') osalta.

Kvalitatiivisen lähestymistavan avulla muodostettiin fokusryhmiä, joissa selvitettiin sekä kouluttajien, että oppijoiden tarpeita niiden osaamisen ja menetelmien osalta, joita he tarvitsevat validointiprosessin toteuttamiseksi. Yleisesti ottaen fokusryhmien käytön tarkoituksena oli kerätä suoraan kohderyhmältä ajatuksia osaamisen tunnustamisesta, validoinnista ja sertifiointista, erityisesti epämuodollisen koulutuksen yhteydessä hankitun osaamisen osalta. Näin hankkeelle saatiin laadullista tietoa hankkeen edunsaajien näkökulmasta. Koska fokusryhmät kannustavat osallistujien väliseen vuorovaikutukseen ja koska vähintään yksi henkilö moderoi niitä, se on sopiva tapa tavoittaa kaikenikäiset kansalaiset, erityisesti iäkkäät kansalaiset, jotka haluavat keskustella kasvokkain.

Kukin yhteistyökumppani vastasi fokusryhmien järjestämisestä ja tulosten keräämisestä konsortion kanssa jaettavaksi. Kuhunkin fokusryhmään osallistui 10 henkilöä, joista 5 oli aikuiskouluttajia ja 5 aikuisopiskelijoita.

Vaikka täydelliset tulokset ovat saatavilla hankkeen verkkosivuilta löytyvässä [raportissa](#), seuraavassa esitetään yhteenveto seuraavista tuloksista.

Kyselyn tulosten mukaan suurin osa kumppanimaiden kyselyyn vastanneista aikuiskouluttajista ei ole tietoinen osaamisen tunnustamisen ja validoinnin eurooppalaisista viitekehyksistä tai välineistä eikä näin ollen käytä niitä. Ainoastaan Espanjassa suurin osa kyselyyn vastanneista on tietoinen jostakin eurooppalaisesta osaamisen tunnustamisen ja validoinnin välineestä. Tämä tulos saattaa johtua siitä, että espanjalainen kumppani on yliopisto ja sen kouluttajat saattavat käyttää tai tuntea validoinnin välineitä akateemisiin tarkoituksiin. Kaikissa maissa kouluttajat ilmoittivat, että he olisivat halukkaita käyttämään työkaluja käytännössä.

Aikuiskouluttajilta ja aikuisopiskelijoilta kerätyissä vastauksissa voidaan havaita joitakin yhtäläisyyksiä. Kun verrataan kouluttajien ja oppijoiden vastauksista koottua kahta luetteloa taidoista, jotka vastaajat arvioivat tärkeimmiksi tunnistaa ja validoida, nousivat seuraavat kahdeksan taitoa tärkeimmiksi: 1. Tehokas vuorovaikutus ja viestintä; 2. Digitaalinen osaaminen; 3. Lukutaito; 4. Monikielinen osaaminen; 5. Kulttuuritietoisuus; 6. Kriittinen ajattelu; 7. Ongelmanratkaisu; 8. Ajanhallinta.

Fokusryhmistä voidaan tehdä useita johtopäätöksiä. Aikuisopiskelijoiden osalta huomattiin, että Skills Rec -yhteistyökumppaneiden haastatteleminen osallistujien motivaatio kursseille osallistumiseen oli epävirallisissa koulutusympäristöissä hankittujen taitojen tunnustamisen tarve. Irlannissa, Italiassa ja Ranskassa tehdyt tutkimukset osoittavat samoja tuloksia. Suurin osa haastatelluista oppijoista osallistuu epäviralliseen koulutukseen harrastuksena. Nämä oppijat eivät koe tarvetta tällaisessa oppimisympäristössä hankittujen taitojen sertifiointiin. Sen sijaan ne, jotka osallistuvat kursseille vahvistaakseen pehmeitä taitojaan ja lisätäkseen mahdollisuuksiaan integroitua työmarkkinoille, kokevat, että sertifiointista voisi olla paljon apua, koska se voidaan liittää työhakemukseen tai käyttää apuna uusien asiakkaiden löytämisessä.

Espanjalaiset opiskelijat korostivat epämuodollisen koulutuksen tärkeää ulottuvuutta. He korostivat tämäntyyppisen koulutuksen merkitystä eräiden tarpeellisten pehmeiden taitojen, kuten kansalaisvalmiuksien, kulttuuritietoisuuden, kriittisen ajattelun ja tehokkaan viestinnän, parantamisessa. Espanjalaiset kouluttajat korostivat myös, että vaikka vanhempien opiskelijoiden tavoitteena ei olekaan virallinen todistus, heitä motivoi saada tunnustusta tehdystä työstä ja käytetystä ajasta todistuksen muodossa. Monet ikääntyneet ihmiset eivät ole päässeet opiskelemaan, ja heille todistuksen saaminen on poikkeuksellisen tyydyttävää, vaikka se olisi symbolinenkin.

Aikuiskouluttajien osalta voidaan tehdä samanlaisia päätelmiä Italiassa, Espanjassa ja Ranskassa aikuiskouluttajien tarpeista validoinnin työkalujen suhteen. Kieltenopettajien lisäksi useimmat heistä eivät ole tietoisia

(eurooppalaisista tai kansallisista) kehyksistä ja välineistä epävirallisten taitojen tunnustamiseksi. He huomauttivat, että heidän oppijansa pyytävät aika ajoin todistusta, mutta heillä ei ole valmiuksia tukea oppijoita, joten he hyötyisivät mahdollisuudesta todistuksen myöntämiseen. Irlantilaisten kouluttajien mukaan antamalla oppijoille jonkinlainen arviointi tunnustuksena heidän työstään ja saavutuksistaan voidaan tuoda esiin, miten pitkälle he ovat päässeet ja missä asioissa on tapahtunut parannuksia. Sekä irlantilaisten kouluttajien että oppijoiden mielestä Irlannissa on jo joillakin koulutusaloilla olemassa kansallinen kehys epämuodollisten taitojen todentamiseen, joten he eivät pidä eurooppalaista kehystä tarpeellisena.

Ainoastaan suomalaiset kouluttajat kokivat, että sertifiointiprosessi ei olisi hyödyllinen heidän opiskelijoilleen. Itse asiassa haastatellut oppijat käyvät Sastamalan Opiston kursseilla huvikseen, eikä heillä ole tarvetta taitojensa validointiin ja sertifiointiin. Lisäksi joillakin kursseilla jo voidaan opiskelijoiden pyynnöstä antaa tutkintotodistus. Irlantilaisten ja espanjalaisten kouluttajien mukaan itsearviointi voi olla hyödyllinen väline, jonka avulla oppijat voivat seurata edistymistään.

4. Käsikirjan tavoitteet

Tämän käsikirjan tavoitteena on laatia osaamisen tunnistamisen ('Recognize'), tunnustamisen ('Validate') ja todentamisen ('Certificate') malli aikuiskouluttajille, jotka työskentelevät epämuodollisten avaintaitojen havaitsemisen ja tunnustamisen parissa. Käsikirja pyrkii tarjoamaan uuden metodologisen lähestymistavan aiheeseen, sekä hyödyllisiä välineitä, joilla varmistetaan menetelmien tehokkuus, vaikuttavuus, jakaminen ja siirrettävyys. Hankemallia kehitetään ja valmistellaan innovatiiviseksi toiminnalliseksi välineeksi sellaisten aikuiskoulutuksen tarjoajien ammattimaiseen käyttöön, päivittämiseen ja kouluttamiseen, jotka osallistuvat epämuodollisten taitojen tunnustamiseen. Käsikirjassa esitellyissä menetelmissä otetaan huomioon hankkeen aiemman vaiheen havainnot jo olemassa olevista osaamisen validoinnin järjestelmistä.

Kouluttajien ja kohderyhmän oppijoiden parissa tehdyn tutkimuksen tulosten pohjalta luotu käsikirja on innovatiivinen ehdotus aikuisten epävirallisten taitojen tunnistamista ('Recognize'), tunnustamista ('Validate') ja todentamista ('Certificate') varten. Tekijät korostavat sitä, että käsikirja on toteutettu kohderyhmään kuuluvien toimijoiden ja tähän konsortioon osallistuvien laitosten osallistavana prosessina. Käsikirja on jaettu moduuleihin, jotka vastaavat tutkimusvaiheen perusteella tärkeimpinä pidettyjä avaintaitoja.

Hankkeen perustana on edistää muodollisen ja epämuodollisen osaamisen välistä tasa-arvoa ja kehottaa koulutusjärjestelmiä joustavoittamaan toimintaansa ottamalla huomioon laaja-alaisen osaamisen mahdollisuudet ja sopeutuminen muuttuviin työ- ja sosiaalisiin ympäristöihin sekä tunnustamaan se luomalla vastaavuusjärjestelmän.

Tämän käsikirjan tavoitteet ovat erityisesti seuraavat:

- Koota yhteen kokemuksia ja tapauksia, joita on sovellettu epämuodollisen osaamisen näkyväksi tekemiseen.
- Ehdottaa innovatiivisia menetelmiä, jotka perustuvat osaamisen tunnistamiseen arkipäivän tilanteissa, jotta voidaan korostaa tämäntyyppisen osaamisen tarvetta ja sovellettavuutta.
- Soveltaa arviointiin perustuvia menetelmiä osaamiseen, jota ihmiset voivat saavuttaa ja kehittää luonnollisissa yhteyksissä: työ-, perhe-, sosiaali- ja ihmissuhdeympäristöissä.
- Tunnustaa nämä taidot osaamiseksi, jota voidaan lisätä, parantaa ja ammattimaistaa.

- Ottaa käyttöön järjestelmä, jossa osaaminen otetaan asteittain käyttöön ja lisätään kunkin osaamisalueen tehokkuutta ja tuloksellisuutta.
- Ehdottaa osaamisen näkyväksi tekemistä avoimen Open Badge -merkkijärjestelmän avulla.

Kukin osaamisalue käsitellään erikseen, jotta sitä voidaan työstää itsenäisesti:

- Tehokas vuorovaikutus ja viestintä
- Digitaalinen osaaminen
- Luku- ja kirjoitustaito
- Monikielinen osaaminen
- Kulttuuritietoisuus
- Kriittinen ajattelu
- Ongelmanratkaisu
- Ajanhallinta

Lisäksi osaamisalueet voidaan järjestää paketeiksi tai moduuleiksi kahden akselin ympärille: toinen toteuttaa ihmissuhdetaitoja muodollisissa ja epävirallisissa yhteyksissä ja toinen helpottaa sosiaalista vuorovaikutusta järjestelmässä, joka on organisoitu parametrien, arvojen ja toimintojen ympärille ja joka on suunnattu kohti osallisuutta tuottavia ympäristöjä ja demokraattisia yhteiskuntia.

Lähteet

Alonso, N. (2010). European Inventory on Validation of Nonformal and Informal Learning 2010. Country Report: Spain. <http://libserver.cedefop.europa.eu/vetelib/2011/77452.pdf>

BBC (2022). 'Soft skills': The intangible qualities companies crave, by Kate Morgan. <https://www.bbc.com/worklife/article/20220727-soft-skills-the-intangible-qualities-companies-crave>

Björnavold, Jens; Brugia, Mara & Le Mouillour, Isabelle. (2010). Changing qualifications. A review of qualifications policies and practices. Luxembourg: European Union.

Carro, L (2016). Country report: Spain. 2016 update to the European inventory on validation of non-formal and informal learning. https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2016/2016_validate_ES.pdf

Martínez González, José Alberto (2011). "Métodos y recursos para la enseñanza Universitaria en el marco del Espacio Europeo de Educación Superior (EEES). Cuadernos de Educación y Desarrollo, Servicios Académicos Intercontinentales SL

Musicco, Ginevra (2018). Soft skills & coaching: motor de la Universidad en Europa. *Revista Universitaria Europea*, 29, 115-132

Rodríguez Jaume, MJ (2009). Espacio Europeo de Educación Superior y metodologías docentes activas. Programa de Dinamización de la Universidad de Alicante (2006-2007). Acciones Específicas en la Titulación de Sociología. Universidad de Alicante.

Romero, J., Granados, I., López, S. & González, G. (2021). Habilidades blandas en el contexto universitario y laboral: revisión documental. *Inclusión y Desarrollo*, 8(2), 113-127. <http://revistas.uniminuto.edu/index.php/IYD>

Tornel M., Candeloro, A., López, C., Jiménez, D. (2020). Soft Skills, unas habilidades en auge en Europa. En *Perspectivas españolas en la Educación. Mejores prácticas para el siglo XXI*, s.147-174.

Tuning Educational Structures in Europe. (2006). *La contribución de las universidades al proceso de Bolonia*. http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/Publications/Tuning_brochure_en_espanol_listo.pdf

UNESCO (2012). Guidelines for the Recognition, Validation and Accreditation of the Outcomes of Non-formal and Informal Learning. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000216360>

Unión Europea (2007). Competencias clave para el aprendizaje permanente. Un marco de referencia europeo. Luxemburgo: Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas. <https://www.educacionyfp.gob.es/dctm/ministerio/educacion/mecu/movilidad-europa/competenciasclave.pdf?documentId=0901e72b80685fb174>.

Unión Europea (2010). *Europe 2020: The European Union strategy for growth and employment*. Brussels: European Union. <https://op.europa.eu/s/yBAL>

Unión Europea (2018). Recomendación del Consejo, de 22 de mayo de 2018, relativa a las competencias clave para el aprendizaje permanente. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H0604(01))

Unión Europea (2021). Agenda de Capacidades Europea para la competitividad sostenible, la equidad social y la resiliencia. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0051_ES.pdf

Osa II

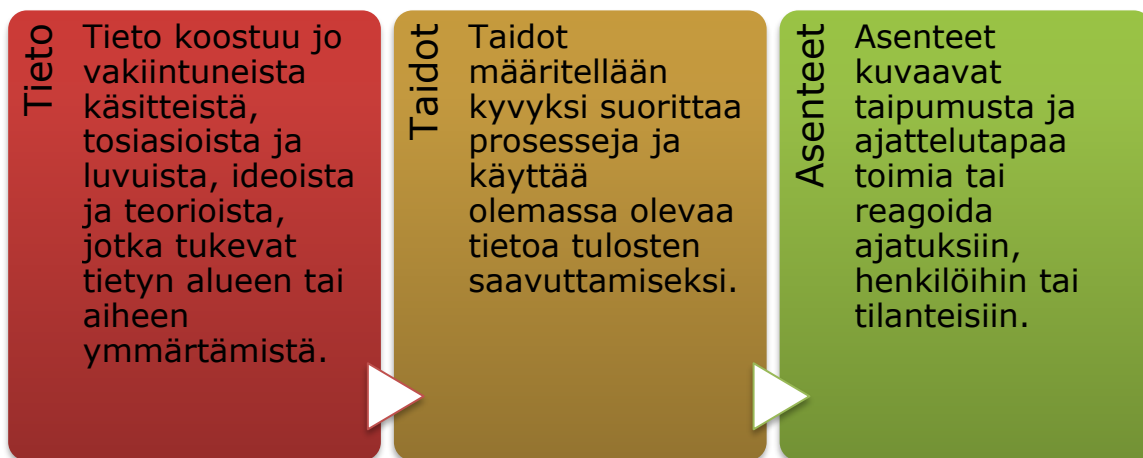

Recognise - Validate - Certify

5. Aluksi: Metodologia ja vaiheet

5.1. Johdanto

Yanizin (2006) mukaan termi "osaaminen" (engl. 'competence') voidaan määritellä seuraavasti: *"Tietojen, taitojen ja asenteiden kokonaisuus, jota tarvitaan tietyn ammatin harjoittamiseen, sekä kyky mobilisoida ja soveltaa näitä resursseja menestyksekkäästi tietyssä ympäristössä ja saada aikaan haluttu tulos."* (s. 21). Euroopan komissio julkaisi vuonna 2018 elinikäisen oppimisen avaintaidot, joissa avaintaidot määritellään tietojen, taitojen ja asenteiden yhdistelmäksi ja näiden ymmärtämiseksi:

Asiakirjassa vahvistetaan kahdeksan avaintaitoa:

1. Tehokas vuorovaikutus ja viestintä
2. Digitaalinen osaaminen
3. Luku- ja kirjoitustaito
4. Monikielinen osaaminen
5. Kriittinen ajattelu
6. Ongelmanratkaisu
7. Ajankäytön hallinta
8. Kulttuuritietoisuus

Kuten johdannossa todettiin, SKILLS REC -hankkeessa ehdotetaan kouluttajien ja aikuisopiskelijoiden kanssa tehdyn tutkimuksen perusteella seuraavia taitoja

jaoteltuna ihmisten välisiin ja yhteiskunnallisiin taitoihin:

IHMISTEN VÄLINEN	YHTEISKUNNALLINEN
Tehokas vuorovaikutus ja viestintä. Luku- ja kirjoitustaito. Monikielinen osaaminen. Digitaalinen osaaminen.	Kulttuuritietoisuus. Kriittinen ajattelu. Ongelmanratkaisu. Ajanhallinta.

Aikuisten pehmeiden taitojen kehittämiseksi on tärkeää, että perustana on humanistinen didaktinen teoria.

Teoria perustuu ihmisen erityiseen arvostamiseen. Tässä teoriassa on kyse siitä, että opiskelijaa autetaan kehittymään ihmisenä, ei vain työntekijänä. Humanismi pyrkii ihmisen täysipainoiseen kehittymiseen ja auttaa selventämään elämän tarkoitusta ja siten myös sen merkitystä sen sisällyttämisessä työelämään. Koulutus on inhimillistämisprosessi, jossa edistetään niiden ominaisuuksien kehittymistä, jotka tekevät meistä inhimillisempiä.

Humanistisen didaktiikan piirteitä ovat:

- Jokaisen ihmisen huomioiminen ainutlaatuisena ja arvokkaana. Vapauden vaaliminen ei-ohjattavuuden, empaattisen ymmärryksen ja itsevarman käyttäytymisen avulla.
- Myönteinen ja optimistinen näkemys epämuodollisesta kasvatuksesta ja opetuksesta ilmenee luottamuksena oppivaan henkilöön ja myös ihmiseen yleensä.
- Halu tietää ja ymmärtää.
- Rakentavan kriittisen hengen ja luovuuden kehittyminen.
- Henkilökohtainen sitoutuminen ja yhteistyö tai demokraattinen osallistuminen.
- Luonnon ihmeellisyyden arvostus, joka edistää kannustavaa ja vastuullista ekokoulutusta.
- Elämän tarkoituksen ja merkityksen kirkastuminen

(Mallart, s. 47-48).

5.2. Mitä osaan?

(Osaamisen tunnistaminen eli 'Recognize')

Osaamisen tunnistaminen (engl. 'Recognize') voidaan ymmärtää "prosessina, jossa oppimistuloksille ja/tai osaamiselle annetaan virallinen

asema, joka voi johtaa niiden arvon tunnustamiseen yhteiskunnassa" (UNESCO, 2012, s. 8). Määritelmän pohjalta ehdotetaan aikuisoppijoiden osaamisen tunnistamisen menetelmiä, joiden avulla he lähtevät tunnistamaan jo olemassa olevia taitojaan, sekä taitoja, joiden hankkimisesta he olisivat kiinnostuneita. Tässä mielessä on tärkeää tuntee opiskelijoiden hiljainen tietämys (engl. 'tacit knowledge'), joka määritellään seuraavasti:

joukko ehdotuksia, jotka käsittelevät historian näkökohtia, jotka rakentuvat monista henkilökohtaisista, omakohtaisista ja sosiaalisista kokemuksista ja/tai joita välittävät ilmaisu- ja viestintäartefaktien toteutuminen. Adjektiivi "hiljainen" johtuu siitä, että yksilöt eivät tunnista tätä tietoa itsenäiseksi tai samanaikaiseksi tieteellisen tai opetussuunnitelmien mukaisen tiedon kanssa. (Melo, 2003, s. 33.)

Kun otetaan huomioon tunnistamisen ja omaksumisen merkitys, tarvitaan menetelmiä, jotka perustuvat dialogin kautta oppimiseen, merkittävään oppimiseen ja sokraattiseen menetelmään.

1) Oppiminen dialogin kautta

Dialogin kautta oppimisessa keskitytään siihen, että jokainen oppija on yksilö kokemuksineen, taitoineen, kognitiivisine rakenteineen ja tunteineen. Aikuisoppijoiden tehtävänä on tuoda esiin kaikki se, mikä heitä askarruttaa, ja jakaa se yhteisesti luokkatovereiden ja kouluttajien kanssa vuorovaikutteisen vuoropuhelun kautta. Aikuinen oppija esittää päiväkirjamaisesti, mitä hän on tehnyt aiemmissa vaiheissa, mikä johtaa uusiin vuorovaikutustilanteisiin ja vuoropuheluihin.

Lähteet:

Hilton, Rebecca (2015). Dialogic Learning. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=c9JQXHx6N0>

Huber, Günter L. (2015). El aprendizaje por diálogo como principio general. Taller de aprendizaje activo en grupos. <https://cutt.ly/6ZtTVSW>

Kemp, Brian. (2020). Dialogic teaching introduction. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=FjTVCTgrZLs>

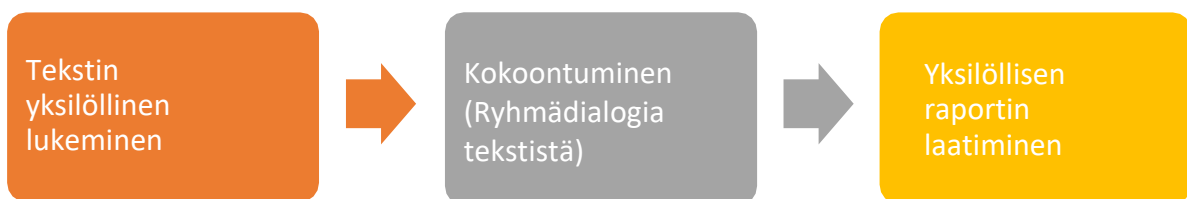
2) Dialoginen kokoontuminen

Flechan (2003) "dialogiseksi kirjallisuuskokoontumiseksi" (engl. 'dialogical literary gathering') kutsuma menetelmä on osoittautunut erityisen sopivaksi. Siinä on kyse siitä, että oppijoita johdatetaan kohtaamaan teksti kouluttajan ohjaamana; näin luodaan vuoropuhelu ensinnäkin lukijan ja tekstin välille ja toiseksi aikuisoppijan ja ryhmän välille.

Menetelmän sopivuus piilee muodossa ja siinä, että aikuisoppijoilta poistetaan individualismi, joka on usein dogmaattista, ja heidät asetetaan vuorovaikutussuhteeseen muiden luokkatovereiden ja kouluttajan kanssa (voidaan yleistää koko oppimisyhteisöön, mukaan lukien perhe, naapurusto jne.):

pedagogiikasta tulee kriittistä, kun kouluttaja [...] käy vuoropuhelua oppilaiden kanssa ja rohkaisee heitä metodisesti huomaamaan, että kriittinen kanta edellyttää välttämättä objektiivisuuden ja subjektiivisuuden välisen suhteen tunnustamista. Sanoisin, että tämä on kriittistä, koska monissa tapauksissa yksilöt eivät ole vielä hahmottaneet itseään ehdollistuneiksi. (Freire y Macedo, 1989, s. 66).

Kriittisen näkökulman kannalta välttämättömästä ehdollistumisesta irrottautuminen on mahdollista vain todellisuuksien, mielipiteiden, lukemien ja kommenttien vastakkainasettelun kautta. Lopuksi prosessi arvioidaan yksilöllisen raportin avulla.

Lähteet:

Comunidad de Aprendizaje (2020). Tertulias dialógicas. Movimiento Latinoamericano 2020. <https://tertuliasdialogicas.com/home>

Comunidad de Aprendizaje. (2020) Obras maestras del patrimonio de la humanidad. Comunidad de Aprendizaje. <https://comunidadesdeaprendizaje.net/actuaciones-de-exito/tertulias-literarias-dialogicas/tertulias-literarias-dialogicas-tld/>

Comunidad de Aprendizaje. (2020) Propuesta de libros en castellano para infantil y primaria. Comunidad de Aprendizaje. <https://comunidadesdeaprendizaje.net/actuaciones-de-exito/tertulias-literarias-dialogicas/tertulias-literarias-dialogicas-tld/>

Comunidad de Aprendizaje. Tertulias literarias dialógicas (TLD). Comunidad de Aprendizaje. <https://comunidadesdeaprendizaje.net/actuaciones-de-exito/tertulias-literarias-dialogicas/tertulias-literarias-dialogicas-tld/>

Instituto Natura (2016). Cómo es la participación en una Tertulia Dialógica Literaria. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=L1YVfdLQW30>

Instituto Natura (2020). Primer encuentro virtual de Tertulias Dialógicas: tertulia literaria de estudiantes. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=7o0XgDE7lf4>

3) Tieteellinen kysely (Sokraattinen menetelmä)

"Ensimmäisenä tavoitteenamme tulisi olla kouluttaa oppilaita tulemaan tietoisiksi omasta tietämättömydestään koskien sekä maailman muita kulttuureita että jossain määrin myös omaa kulttuuriaan" (Nussbaum, 2016, s. 189). Sokrateen filosofinen menetelmä *"ei koostu tiedon välittämisestä, mikä vastaisi vastaamista oppilaiden kysymyksiin, vaan päinvastoin oppilaiden kyseenalaistamisesta"* (Hadot, 1995, s. 39). Kouluttajan rooli oppaana synnyttää pohdintoja pehmeiden taitojen tunnustamisesta. Näin tämä menetelmä liittyy tieteellisen tutkimuksen menetelmään, joka perustuu tieteentekijöiden käyttämään tekniikkaan maailman tutkimisessa: havainnointi, kysymysten esittäminen, tiedon tarkistaminen, tietojen analysointi ja tulkinta sekä selityksen ehdottaminen tuloksille. (UNESCO, 2011, s. 74).

Lähteet:

Alberta Education (2020) Scientific Inquiry. Alberta Educacion.
<https://cutt.ly/tZtPPDt>

Bozeman Science (2019) Scientific Inquiry. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=16Q6NMCsLq8>

INTEF (2020) ¡Indagación sí! Pero no tenemos tiempo... Píldora de aprendizaje basada en la indagación. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=ksDHDP3eE00>

Oregon Department of Education (2011) Official Scientific Inquiry Scoring Guide. Office of Assessment and Information Services.
<https://cutt.ly/rZtAygS>

4) Pelipohjainen oppiminen

Pelipohjaisessa oppimisessa (engl. 'Game-based learning') peliä mukautetaan luokkahuonekäyttöön. Kyse on siitä, että joukkoviestimistä peräisin oleva peli muutetaan opetusvälineeksi pehmeiden taitojen tunnistamiseen. Hyvä esimerkki pelipohjaisesta oppimisesta ovat pakohuoneet. Esimerkkejä: Kahoot tai Quizlet.

Lähteet:

Gamelearn (2014) What is game-based learning? YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=Uj_8C2L9bXI

Gómez, María (2007). Buenas Prácticas en la Creación de Serious Games (Objetos de Aprendizaje Reutilizables). In SPDECE. <http://ceur-ws.org/Vol-318/Sanchez.pdf>

Martín, Álvaro (2019) "La diferencia entre la gamificación y el Game-Based learning". Inserver. <https://go.inserver.es/blog/diferencia-entre-gamificacion-y-game-based-learning>

Narváez, Mayrelis (2016) Game based learning: una alternativa para el docente. Forward Teacher. https://forwardteacher.com/2016/03/game_based_learning_alternativa_docente/

5) Pelillistäminen

Pelillistäminen (engl. 'Gamification') eroaa pelipohjaisesta oppimisesta siten, että pelimekaniikka sisällytetään opetukseen. Tähän käytetään Class Dojon kaltaisia alustoja ja toimintoja, kuten edistymispalkkeja tai palkitsemisjärjestelmiä. (Educación 3.0)

Lähteet:

Cardenal Mogollón, Lourdes (2019) Guía de gamificación. Iniciación. Web propia. <https://lourdescardenal.com/2019/03/23/guia-de-gamificacion/>

Coterón, Javier; González, Javier; Mora, Carlos y Fernández Caballero, José (2017) Guía de iniciación a la gamificación en Educación Física. Fundación General de la Universidad Politécnica de Madrid. <https://cutt.ly/zZtDZi4>

Llorens Largo, Faraón; Molina Carmona, Rafael; Gallego Durán, Francisco; Villagrà Arnedo, Carlos (2018) Guía para la gamificación de actividades de aprendizaje. Novática. Revista de la Asociación de Técnicos de Informática. <https://www.novatica.es/guia-para-la-gamificacion-de-actividades-de-aprendizaje/>

Servicio de Innovación Educativa de la UPM (Julio 2020). Gamificación en el Aula. Madrid: Universidad Politécnica de Madrid. Saatavilla osoitteessa: https://innovacioneducativa.upm.es/guias_pdi

UNIR. La Universidad en Internet (2019) La gamificación en el aula. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=88ZGFIUHxYk>

Universidad a Distancia de Madrid (UDIMA) (2021) Buenas prácticas del uso de la gamificación en educación superior. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=cgDLI24Mg7I&t=4s>

6) Ludolukutaito

Ludolukutaito perustuu videopelien arvostamiseen resursseina, jotka voivat edistää kriittisen ajattelun, digitaalisten taitojen, ongelmanratkaisun ja lukutaidon kaltaisia taitoja (Euroopan parlamentti, 2009). Videopelit edistävät *"tosiasioiden oppimista ja taitoja, kuten strategista päättelyä, luovuutta, yhteistyötä ja innovatiivista ajattelua, jotka ovat tärkeitä taitoja tietoyhteiskunnassa."* (5 artikla).

Lähteet:

Aranda Juárez, Daniel; Sánchez Navarro, Jordi y Martínez Martínez, Silvia. (2015). Ludoliteracy Informe sobre la alfabetización mediática en el juego digital. Experiencias en Europa. UOC. Universitat Oberta de Catalunya.

<https://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150044.pdf>

Contreras Espinosa, Ruth S. (2013) Juegos digitales y alfabetización digital: Entrevistas con profesores de primaria que utilizan juegos en la práctica Educativa. II Congreso Internacional. Educación Mediática & Competencia Digital. <https://cutt.ly/AZtJtqd>

L4H Producciones (2020) Ludoliteracy. Pedagogía de la comunicación y la Información. YouTube.

https://www.youtube.com/watch?v=nQj03_6sSNQ

Sánchez Navarro, Jordi y Aranda Daniel (coord.) (2020) Ludoliteracy. Videojuegos, competencia digital y aprendizajes. UOC. Universitat Oberta de Catalunya. <https://cutt.ly/DZtJIG>

5.3. Miten voin kehittää osaamistani? (Tunnustaminen eli 'Validation')

Opitun tunnustaminen eli validointi (engl. 'validation') ymmärretään tässä käsikirjassa seuraavasti: *"Virallisesti hyväksytyn toimijan myöntämä vahvistus siitä, että yksilön hankkimat oppimistulokset tai osaaminen on arvioitu vertailukohtiin tai standardeihin nähden ennalta määriteltyjen arviointimenetelmien avulla"* (UNESCO, 2012, s. 8). Opitun tunnustamista varten ehdotetaan menetelmiä, joihin liittyy kollektiivista osallistumista eikä vain yksilöiden osallistumista. Näin ollen edistetään menetelmiä, jotka perustuvat: yhteistoiminnalliseen oppimiseen, palveluoppimiseen ja dialogiseen kokoontumiseen.

1) Yhteistoiminnallinen oppiminen

Yhteistoiminnallisessa oppimisessä keskitytään siihen, että aikuiset *"työskentelevät yhdessä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi"* (UNESCO, 2011, s. 37). Validoinnin kannalta on olennaista ehdottaa yhteistoiminnallista opetusmallia, jonka avulla ryhmä ihmisiä työskentelee tiiminä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi: työskennellään ja opitaan yhdessä. Näin edistetään yhteistoiminnallista oppimista pehmeiden taitojen, erityisesti vuorovaikutukseen liittyvien ja yhteiskunnallisten taitojen, suosimiseksi, koska prosessin suuntautuminen on ryhmään eikä henkilöön. Aktiviteetit, joka parantavat jokaisen kykyjä, mahdollistavat yhdessä saavutetun tuloksen vahvistamisen, joka on paljon suurempi kuin yksittäisen toiminnan tulos. Tämän menetelmän avulla saavutetaan seuraavat taidot (Mallart, s. 62-63):

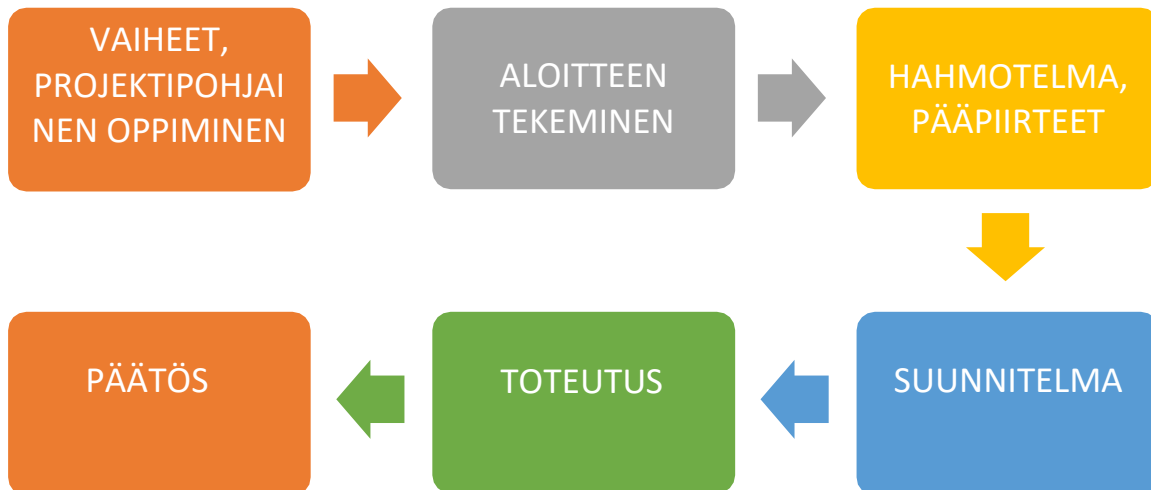

Lähteet:

- Aramendi, P., Bujan, P., Garín, S. y Vega, A. (2014). Estudio de caso y aprendizaje cooperativo en la universidad. *Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado*. 18 (1), 413-429.
- Cañabate, D., & Colomer Feliu, J. (2020). *El aprendizaje cooperativo en la universidad del siglo XXI: propuestas, estrategias y reflexiones*. Barcelona: Graó.
- Pérez Marrero, M. (s.f.). Dinámicas Cooperativas. *Módulo III: Técnicas Cooperativas*. Gobierno de Gran Canaria.
<https://www3.gobiernodecanarias.org/medusa/ecoescuela/transito/files/2018/01/tecnicas.pdf>
- Prieto Navarro, L. (2007). *El aprendizaje cooperativo*. Madrid: PPC. Servicio de Innovación Educativa UPM (2008). *Aprendizaje Cooperativo*. Universidad Politécnica de Madrid.
https://innovacioneducativa.upm.es/sites/default/files/guias/Aprendizaje_cooperativo.pdf

2) Projektipohjainen oppiminen

Etymologisesti "projekti" tulee latinankielisistä termeistä "pro" (eteenpäin) ja "iacere" (käynnistää), jotka yhdessä tarkoittavat monimutkaisten elämäntilanteiden ratkaisemiseen tähtävien toimintojen suunnittelua (Huber ja García, 2016). Projektioppiminen voidaan määritellä "menetelmäksi, jonka avulla oppilaat voivat hankkia 2000-luvun keskeisiä tietoja ja taitoja kehittämällä projekteja, jotka vastaavat tosielämän ongelmiin." (Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2015) Taitojen kehittäminen syntyy kysymysten esittämiseen ja tiedon etsimiseen perustuvassa prosessissa, jossa aikuiset ja kasvattajat tekevät yhteistyötä. Larmer ja Mergendoller (2010) puolestaan määrittivät kaksi peruskriteeriä sille, että hanke on hyvä. Yhtäältä aikuisen henkilön on koettava, että kyseinen hanke koskee häntä henkilökohtaisesti ja siksi se on tärkeä, ja hänen on pyrittävä tekemään se mahdollisimman hyvin. Hankkeeksi perustetaan sarja vaiheita, jotka Freyn (1993, viitattu Huber ja García, 2016) mallin mukaan ovat seuraavat:

Tämän jälkeen hankkeen on täytettävä kahdeksan osatekijää: merkittävä sisältö, tiedon tarve, ohjaava kysymys, opiskelijoiden ääni ja äänestys, pehmeät taidot, tutkimus johtaa innovaatioon, kritiikki ja arviointi sekä julkinen kuuleminen. Koska projektityö voi olla erilainen (pieni, keskisuuri ja suuri) sen keston mukaan; tässä tapauksessa esitellään keskivertoprojekti, koska se kestää kolme kuukautta (keskivertoprojektien enimmäisaika).

Lähteet:

Aprendizaje Basado en Proyectos del Centro Regional de Formación de Profesorado de Castilla la Mancha (2016).

<https://www.youtube.com/watch?v=Y9pjr0JYsA4>

Educar Portal (2017). Guillermina Tiramonti - Aprendizaje basado en proyectos. <https://www.youtube.com/watch?v=dWp1OVPz9ZU>

Martí, José A.; Heydrich, Mayra; Rojas, Marcia; Hernández, Annia (2010). Aprendizaje basado en proyectos: una experiencia de innovación docente. *Revista Universidad EAFIT*, 46 (158), s. 11-21
<https://www.redalyc.org/pdf/215/21520993002.pdf>

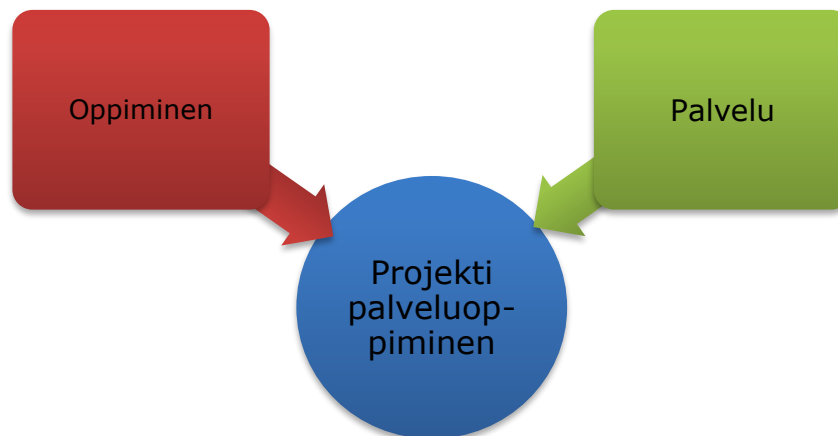
Morató, Y. (2019). Learning by doing: una aplicación del Aprendizaje Basado en Proyectos (APB) en la asignatura "Metodología de la enseñanza en inglés". *Ciclos De Mejora En El Aula Año 2019. Experiencias de innovación docente de la Universidad de Sevilla* (s. 1083-1108). Sevilla: Editorial Universidad de Sevilla.
<http://dx.doi.org/10.12795/9788447221912.047>

Som Projecte – Cooperación educativa (2019). Aprendizaje Basado en Proyectos ABP [Käytännön esimerkki].
<https://www.youtube.com/watch?v=HhWtDSbPo38>

3) Palveluoppiminen

Palveluoppiminen on menetelmä, jossa "yhdistetään oppiminen ja vapaaehtoistyö yhdeksi hyvin jäsennellyksi hankkeeksi, jossa osallistujat oppivat työskentelemällä ympäristön todellisten tarpeiden parissa parantaakseen sitä". (Red Española Aprendizaje-Servicio, 2020). Se on oppimista tekemällä palvelua yhteisölle. Se on tilaisuus kehittää taitoja, joiden tavoitteena on edistää aktiivista osallistumista paikallisen sosiaalisen ongelman ratkaisemiseen. Se ymmärretään seuraavasti:

kansalaiskasvatukseen tähtäävänä menetelmänä, joka on aktiivipedagogiikan innoittama ja yhteensopiva muiden koulutusstrategioiden kanssa. Se on menetelmä, jolla voidaan yhdistää koulutuksellinen menestys ja sosiaalinen sitoutuminen: oppiminen päteväksi ja samalla hyödylliseksi muille. [...]. Palveluoppimisen käytännöt osoittautuvat poikkeuksellisen arvokkaiksi, sillä ne tuovat oppilaat lähemmäs todellista maailmaa, haastavat heidän luovuuttaan ja yrittäjähenkistä kykyään ratkaista ongelmia itsenäisesti ja antavat heille itseluottamusta siihen. (Batllé, 2008, s. 5.)

Lähteet:

Martínez, D. y Batle, A. (2013). 60 Buenas prácticas de aprendizaje servicio. Inventario de experiencias educativas con finalidad social. Bilbao: Zerbikas. <https://www.zerbikas.es/wp-content/uploads/2015/07/60.pdf>

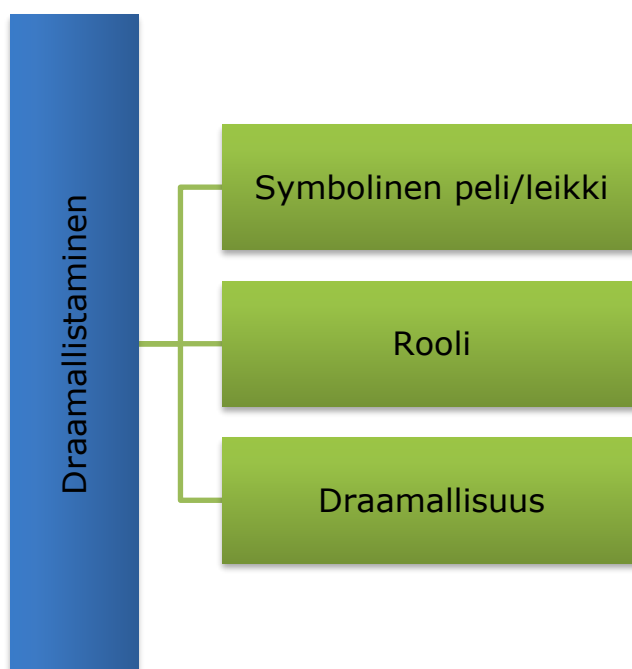
Mendia, R. (2012): Guía Zerbikas 5: Aprendizaje y Servicio Solidario, un proyecto integrado de aprendizaje. Bilbao: Zerbikas Fundazioa.

Red Española de Aprendizaje Servicio. <https://www.aprendizajeservicio.net/>

TedXTalks (2011). Aprendizaje/servicio: aprender haciendo un servicio a la comunidad: Roser Batlle at TEDxBarcelona. <https://www.youtube.com/watch?v=Bx29nbHx3F4>

4) Draamallistaminen

Termi draamallistaminen juontaa juurensa kreikan kielen sanasta draama, joka tarkoittaa toimintaa. Tejerina (1994) määrittelee sen seuraavasti: *"toiminnaksi, joka käyttää teatterin välinettä leikkimielisessä, itseen suuntautuneessa ja ilman ulkoista projisointia tapahtuvassa käytännössään. Se on joukko käytäntöjä, jotka palvelevat yksilön luovaa ilmaisua ja hänen persoonallisuutensa kokonaisvaltaista kehitystä"* (s. 118). García Hoz (1996) määrittelee kolme draaman muotoa:

Lähteet:

Aguilera Reyes, V.M. La dramatización [Universidad Veracruzana] (2021)
<https://www.youtube.com/watch?v=rDTP-sNHiUE>

Chaves Guerrero, E.I. (2021). La dramatización histórica como estrategia emocional para la concienciación contra la intolerancia religiosa en Educación para la Ciudadanía: Una experiencia con futuras/os maestras/os de Educación Primaria. El futur comença ara mateix: L'ensenyament de les ciències socials per interpretar el món i actuar socialment (367-373). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

Pérez Zaragoza, R. M. (2015). La dramatización como modelo didáctico en competencias para la vida: una investigación en la formación del profesorado [Universidad de Murcia, Departamento de Didáctica de la Lengua y la Literatura]. <http://hdl.handle.net/10803/362088>

5) Ongelmalähtöinen oppiminen

Ongelmalähtöinen oppiminen on menetelmä, jolla vahvistetaan yksilöllistä ja kollektiivista tietämystä ottamalla aikuiset mukaan syvälliseen pohdintaan meitä ympäröivistä ajankohtaisista ongelmista (UNESCO, 2011).

Lähteet:

Escribano, A., & Valle, A. del. (2010). Aprendizaje Basado en Problemas (ABP): una propuesta metodológica en educación superior. Madrid: Narcea Ediciones.

INACAP (2016). Aprendizaje basado en problemas.
<https://www.youtube.com/watch?v=fKsiZwYadiQ>

Luis-Montejo, C. (2019). El Aprendizaje Basado en Problemas (ABP) en el desarrollo de la inteligencia emocional de estudiantes universitarios. Propósitos y Representaciones. 7 (2). 353-383

Muñoz López, A. (2020). Integración semi-presencial del Flipped Classroom, el Aprendizaje Cooperativo y el Aprendizaje Basado en Problemas en la asignatura de Entrenamiento Deportivo I en el GAFD. *Ciclos de mejora en el aula año 2020. Experiencias De Innovación docente de la Universidad de Sevilla* (s. 1815-1834). Sevilla: Editorial Universidad de Sevilla.
<http://dx.doi.org/10.12795/9788447231003.084>

Villarejo-Ramos, A. F. (2019). Descubriendo el valor al cliente en empresas de servicios desde un modelo de aprendizaje basado en problemas. *Ciclos de mejora en el aula año 2019. Experiencias de innovación*

docente de la Universidad de Sevilla (pp. 1678-1704). Sevilla: Editorial
Universidad de Sevilla.
<http://dx.doi.org/10.12795/9788447221912.073>

5.4. Kuinka voin jakaa osaamiseni? (Todentaminen eli 'Certificate')

Lopuksi päästään opitun todentamiseen (engl. 'Certificate'). Todentaminen, sertifiointi tai akkreditointi *"on prosessi, jossa virallisesti hyväksytyt eritarkoitusten ja menetelmien mukaisen oppimistulosten ja/tai pätevyyden arvioinnin perusteella myöntää todistuksia, tutkintoja tai arvonimiä tai hyväksyy vastaavuuksia, opintopisteitä tai asiakirjoja, kuten pätevyysportfolioita. Joissain tapauksissa termi akkreditointi koskee laitoksen tai koko ohjelman laadun arviointia."* (UNESCO, 2012, s. 10.) Alla esitellään erilaisia tapoja arvioida, jotka vastaavat formatiivista ja summatiivista tai lopullista arviointia.

1) Itsearviointi ja yhteisarviointi

Opiskelijan näkökulmasta katsottuna aikuisten yhteis- ja itsearviointi otetaan käyttöön sekä yksilöllisesti että ryhmissä. Kuten Hernández-Cardona (2018) ilmaisee, arviointi on järkevää silloin, kun:

Se järjestetään itse- ja yhteisarviointina, ja se saa näkyvyyttä, jos siitä tulee tiedon rakentamisen moottori. [...] oppilas tunnistaa, mitä hän tietää, ja tunnistaa, mitä muut sanovat (mukaan lukien opettaja), arvioi eksplisiittisesti tai implisiittisesti, vaikuttaako uusien tietojen tai päättelymuotojen sisällyttäminen hyödylliseltä. (p. 73)

Lähteet:

EducaTIC (2021). Tutorial CORUBRICS 2021 | RÚBRICAS INTELIGENTES en GOOGLE WORKSPACE Co-evaluación, Autoevaluación.

<https://www.youtube.com/watch?v=DDSpkxhQhr4>

Gessa Perera, A. (2011). *La coevaluación como metodología complementaria de la evaluación del aprendizaje. Análisis y reflexión en las aulas universitarias*. Secretaría General Técnica. Centro de Publicaciones. Ministerio de Educación.

<https://sede.educacion.gob.es/publiventa/la-coevaluacion-como-metodologia-complementaria-de-la-evaluacion-del-aprendizaje-analisis-y-reflexion-en-las-aulas-universitarias/investigacion-educativa/22860>

2) Rubriikit

Kuten lukuisat tutkimukset osoittavat, rubriikki eli arviointikriteeristö on hyödyllinen väline osaamisen arvioinnissa (Blanco, 2008; Cano, 2015; Lupión ja Caracuel, 2021) ja että:

Se auttaa määrittelemään ja selittämään opiskelijoille, mitä opettaja odottaa heidän oppivan, ja siinä on kriteerit siitä, miten heidän työtään arvioidaan selkein ja konkreettisin esimerkein. (...). Oppilas voi nähdä edistymisensä taitojen osalta, tietää milloin tahansa, mitä on vielä voitettava ja mitä on voitettu ja miten. (Cebrián et al. 2007, s.12).

Lähteet:

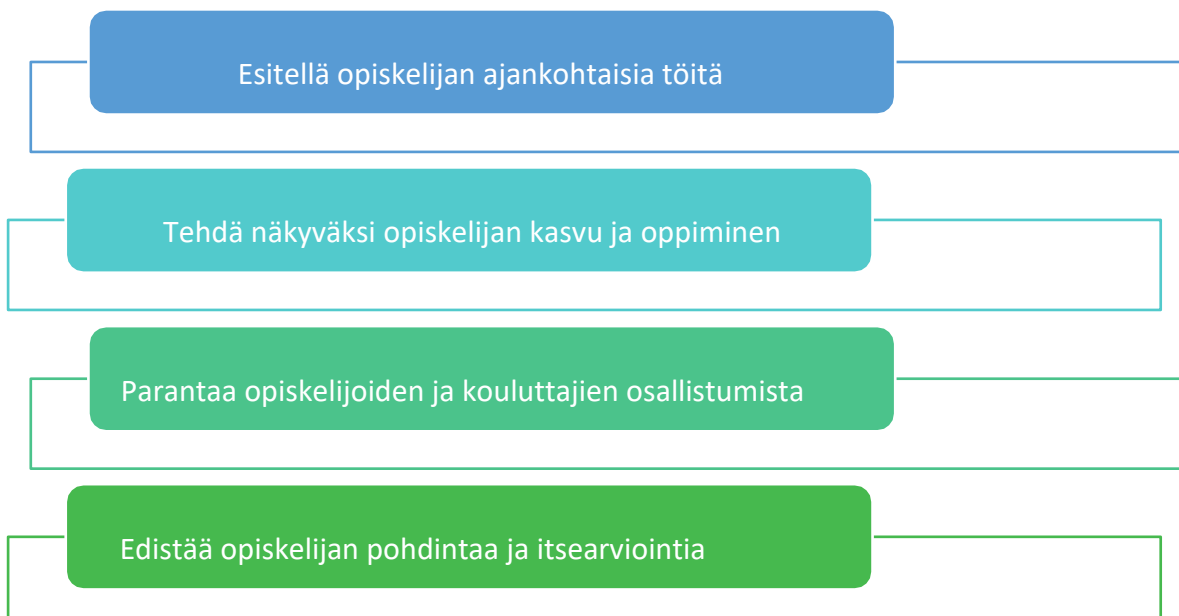
Gatica-Lara, F. y Uribarren-Berrueta, T. (2013). ¿Cómo elaborar una rúbrica? Investigación en Educación Médica. DOI: 10.1016/S2007-5057(13)72684-X

Rosa Liarte Alcaine (2021). CoRubrics: Rúbricas y Listas de Cotejo [Youtube]. <https://www.youtube.com/watch?v=dQIZxqR8hn8>

TEDxTalks (2017). Designing Formative Assessment Rubrics for ESL Students | Luis` Perea | TEDxIvanaFrankaStED. [Youtube]. <https://www.youtube.com/watch?v=uYygEN-Gcok>

3) Portfolio

Portfolio on hyvä seurantaväline, jonka avulla opiskelijat keräävät kansioon joukon toimintoja, joita he ovat suorittaneet koko kurssin ajan (Trepát, 2018). Rossin (1996) mukaan portfolion tarkoituksena on:

Tarjota mahdollisuuksia päätöksentekoon osaamisen rakentamisen ja arvioinnin osalta

Mielestämme portfolion tulisi suosia aikuisten pehmeitä taitoja; portfoliosta tulisi tehdä performatiivinen kokemus (Ellsworth, 2005).

Lähteet:

Barberá, Elena. (2005). La evaluación de competencias complejas: la práctica del portafolio. *Educere*, 9(31), 497-503.

http://ve.scielo.org/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1316-49102005000400010&lng=es&tlng=es.

Wayne R. (1996). The role of portfolio evaluation in Social Studies Teacher Education. The evaluation practices shape learning experiences. *Social Education*, 162-166.

5.5. Alustava arviointi

Arviointi on yksi tärkeimmistä ja olennaisimmista näkökohdista koko opetus- ja oppimisprosessissa. Nykyisin käytetään monenlaista arviointia, pääasiassa: diagnostista (jota käytetään opiskelijoiden aiempien tietojen ja taitojen tunnistamiseen), formatiivista (joka tapahtuu koko opetus-oppimisprosessin ajan) ja summatiivista (päättäneiden oppimisprosessien arviointi) (Berbegal, 2021).

Arviointimenetelmien on mahdollistettava koulutuksen aikana tehtyjen havaintojen vertailu tietyllä opetussuunnitelmatasolla ehdotettuihin koulutustavoitteisiin. Tämä huomioon otettuna arviointijärjestelmissä tällä hetkellä piirtyvät suuret suuntaukset liittyvät ennen kaikkea muutoksiin, joita on tapahtunut itse arviointikäsitteessä ja siinä opiskelijalle annettussa roolissa: oppijan on itse oltava yhä tietoisempi omasta koulutuksellisesta edistymisestään (ja prosessistaan). Lisäksi se, mitä koulutuksessa arvioidaan, on problematisoitunut yhä enemmän: kyseessä ei ole vain joukko teknisiä taitoja, vaan myös vaikeammin arvioitavia taitoja, kuten ongelmanratkaisua, ideoiden esittämistä, päätöksentekoa jne. (Berbegal, 2021).

Arvioitavaa osaamista koskevien todisteiden on oltava selkeitä, ja niillä täytyy olla mitattavissa olevia indikaattoreita, jotka on kohdistettu tiettyyn tarkoitukseen ja koulutuksen laatuun. Tätä varten näyttöä kerätään

havainnoinnin, tilannesidonnaisen testaamisen (simulaatio, roolipelit, harjoitukset tai rubriikit arviointivälineinä, jotka objektiivisemmän palautteen lisäksi säästävät aikaa arviointiprosessissa ja tukevat opiskelijan oppimista), suullisten kokeiden ja haastattelujen tai erilaisten kirjallisten kokeiden avulla (Cebrián, 2020) sekä kyselylomakkeilla, joita käytetään esimerkiksi inklusiivisen korkea-asteen koulutuksen arvioinnissa (De La Herrán et al., 2017).

Kaikesta tästä huolimatta Euroopan unionin kaltaisilla maantieteellisillä alueilla koulutusjärjestelmästä, erityisesti korkeakoulujärjestelmästä, puuttuvat edelleen yhteiset kriteerit arvioinnissa, minkä vuoksi on kirjoittajia, jotka ovat ehdottaneet Euroopan yhtenäisen arviointiviraston perustamista (Álvarez ja Matarranz, 2020). Tästä asiasta on osoituksena jopa ongelma, joka koskee loppututkintohankkeiden arviointisääntöjen mukauttamatta jättämistä Euroopan korkeakoulutusalueeseen Espanjan yliopistojärjestelmässä (Reyes ja Díaz, 2017). Samoin laadunhallintajärjestelmien toteuttamisen osalta koulutusorganisaatioissa kansainvälisellä tasolla on edelleen tarpeen saada lisää näyttöä parannuksista ja muutoksista, sekä niistä parannuksista ja muutoksista, joita toteutetaan tehokkaasti, että niistä muutoksista, joita olisi toteutettava, jotta voidaan parantaa opetus- ja oppimisprosessia yleensä ja erityisesti arviointia (Carballo et al., 2017).

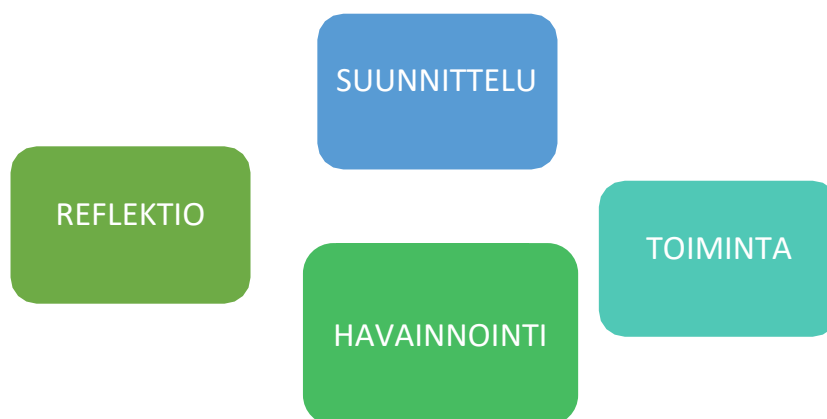
Mitä tulee uusien teknologioiden käyttöön arviointiprosesseissa sen kolmessa päävaiheessa - tunnistaminen, tunnustaminen ja todentaminen ('Recognize, Validate, Certificate') -, on osoitettu, että digitaalisen portfolion kaltaisten välineiden käytöstä tulee innovatiivinen panos oppimisen arvioinnissa, mukaan lukien koulutusprosessin itsearviointi, sekä luovuuden ja synergian edistäminen opettajien ja opiskelijoiden välillä (Cordeiro ja Urbanetz, 2020). Rubriikit ovat yhä kiinnostavampi väline osaamisen arviointiprosessissa, sillä ne voivat kannustaa ja motivoida opiskelijoita sekä monimutkaisissa oppimistehtävissä että heidän ammatillisessa suorituksessaan; lisäksi rubriikit ovat arviointiväline, jonka avulla voidaan välittää tiettyä tehtävää koskevat odotukset opiskelijoille, jotta he voivat suunnitella suorituksensa asianmukaisesti ja siten arvioida heidän koulutuksellista edistymistään. (Expósito et al., 2017; Fraile et al., 2017).

Mitä tulee mies- ja naiskouluttajien suoritusten arviointiin, Cerónin ym. (2020) kaltaiset tutkimukset osoittavat, että on olemassa kuusi hyödyllisyysulottuvuutta - pätevyyteen liittyvä formatiivinen arviointi, ennakoiva formatiivinen arviointi, vuorovaikutteinen formatiivinen arviointi, metakognitiivinen formatiivinen arviointi, taannehtiva formatiivinen arviointi ja mukautettu formatiivinen arviointi - kyseisen suorituksen arvioinnissa suhteessa luokassa tapahtuvaan arvioivaan harjoitteluun. Muut tutkimukset, kuten De Dios et al. (2017), osoittavat, että on tärkeää ottaa käyttöön opetussuoritusten kehittämis- ja arviointijärjestelmiä, jotka on mukautettu opettajien ammatilliseen pätevyyteen sekä yliopistojen odotuksiin organisaatioina, jotka perustuvat laatuun, osallisuuteen ja huippuosaamiseen.

Samoin esimerkiksi Vázquezin (2016) tutkimus vahvistaa, että perusolottuvuuksissa, kuten suunnittelussa, koordinoinnissa ja, mikä vielä tärkeämpää, opiskelijoiden avaintaitojen arvioinnissa, on edelleen huomattavia vaikeuksia; Erityisesti siinä keskitytään siihen, että opettajien koulutusta, taitojen arviointia, taitojen kehittämismenetelmiä ja koulutuskeskusten sisäisen koordinoinnin prosesseja on kiireellisesti parannettava. Näin ollen myös muissa tutkimuksissa korostetaan yhteisarviointitoimenpiteiden täytäntöönpanon syventämistä strategiana, jolla optimoidaan opiskelijoiden ja opettajien välistä ryhmätyötä (Barriopedro et al., 2016), erityisesti kun otetaan huomioon, että on näyttöä siitä, että opettajien ja opiskelijoiden välillä on eroja käytettävien arviointivälineiden tyyppin suhteen sekä kyseisten välineiden ja opettajien ammatillisen osaamisen kehittämisen välisen johdonmukaisuuden kokonaisarvioinnissa (Arribas et al., 2016).

5.6. Johtopäätökset

Lopuksi haluamme esittää, että kaikkia näitä menetelmiä voidaan lähestyä laadullisen tutkimuksen metodologiasta, jota kutsutaan "toimintatutkimukseksi". Se on menetelmä, jonka avulla kouluttajat voivat parantaa aikuisten pehmeiden taitojen kehittämistä. Sitä pidetään *"välineenä, joka tuottaa yhteiskunnallista muutosta ja koulutuksellista tietoa yhteiskunnallisesta ja/tai koulutuksen todellisuudesta, tarjoaa itsenäisyyttä ja antaa vaikutusmahdollisuuksia niille, jotka sitä toteuttavat"* (Latorre, 2005, s. 23). Toimintatutkimuksen syklissä on neljä vaihetta. Niiden läpi voidaan kulkea kolme tässä asiakirjassa määriteltyä vaihetta:

Tutkimus-toiminta sykli	Vaiheet
Suunnittelu	Mitä osaan? (Tunnistaminen eli 'Recognize')
	Miten voin kehittää osaamistani? (Tunnustaminen eli 'Validate')
	Kuinka voin jakaa osaamiseni? (Todentaminen eli 'Certificate')
Toiminta	Mitä osaan? (Tunnistaminen eli 'Recognize')
Havainnointi	Miten voin kehittää osaamistani? (Tunnustaminen eli 'Validate')
Reflektio	Kuinka voin jakaa osaamiseni? (Todentaminen eli 'Certificate')

Yhteenvetotaulukko: Taidot, metodit ja askelet

Taidon ulottuvuus	Pehmeät taidot	Mitä osaan? (Tunnistaminen)	Miten voin kehittää osaamistani? (Tunnustaminen eli validointi)	Kuinka voin jakaa osaamiseni? (Todentaminen)
Ihmisten välinen	Tehokas vuorovaikutus ja viestintä	Oppiminen dialogin kautta Dialoginen kokoontuminen	Yhteistoiminnallinen oppiminen Palveluoppiminen	Yhteisarviointi
	Luku- ja kirjoitustaito	Ludolukutaito	Projektipohjainen oppiminen Palveluoppiminen	Itsearviointi
	Monikielinen osaaminen	Oppiminen dialogin kautta Dialoginen kokoontuminen	Projektipohjainen oppiminen Palveluoppiminen	Itsearviointi
	Digitaalinen osaaminen	Ludolukutaito	Projektipohjainen oppiminen Palveluoppiminen	Rubriikki

Yhteiskunnallinen	Kulttuuri-tietoisuus	Tieteellinen kysely (Sokraattinen menetelmä)	Dramaallistaminen Ongelmalähtöinen oppiminen Palveluoppiminen	Portfolio
	Kriittinen ajattelu	Tieteellinen kysely (Sokraattinen menetelmä)	Ongelmalähtöinen oppiminen	Portfolio
	Ongelmanratkaisu	Pelipohjainen oppiminen Pelillistäminen	Palveluoppiminen	Portfolio
	Ajankäytön hallinta	Pelipohjainen oppiminen Pelillistäminen	Yhteistoiminnallinen oppiminen	Yhteisarviointi

Lähteet

Álvarez López, G. y Matarranz, M. (2020). Calidad y evaluación como tendencias globales en política educativa: estudio comparado de agencias nacionales de evaluación en educación obligatoria en Europa. *Revista Complutense de Educación*, 1(31), 83-93.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/61865>

Arribas Estebanz, J. M., Manrique Arribas, J. C. y Tabernero Sánchez, B. (2016). Instrumentos de evaluación utilizados en la formación inicial del profesorado y su coherencia para el desarrollo de competencias profesionales en los estudiantes: visión del alumnado, egresados y profesorado. *Revista Complutense de Educación*, 1(27), 237-255.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/45724>

Barriopedro Moro, M., López de Subijana, C., Gómez Ruano, M. Á. y Rivero Herraiz, A. (2016). La coevaluación como estrategia para mejorar la dinámica del trabajo en grupo: una experiencia en Ciencias del Deporte. *Revista Complutense de Educación*, 2(27), 571-584.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/46811>

Batlle, R. (2008). ¿Qué es el aprendizaje-servicio y por qué nos interesa? *Monográficos. Escuela. El aprendizaje-servicio, un método para la EpC y los Derechos Humanos*, 4-5

Berbegal Mirabent, J. (2021). El gran desafío de la evaluación. *Universidad, El Blog de Studia XXI*. <https://www.universidadsi.es/el-gran-desafio-del-sistema-de-evaluacion/>

Blanco, Á. (2008). Las rúbricas: un instrumento útil para la evaluación de competencias. En Blanco, Ángel; Torre, Juan Carlos; Prieto Navarro, Leonor; y Morales, Pedro (eds.). *La enseñanza universitaria centrada en el aprendizaje. Estrategias útiles para el profesorado* (s. 171-178). Barcelona: Octaedro / ICE-UB.

Cano, E. (2015). Las rúbricas como instrumento de evaluación de competencias en educación superior: ¿uso o abuso? *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*, Vol. 19, nº2, 265-280. <https://www.ugr.es/~recfpro/rev192COL2.pdf>

- Carballo Santaolalla, R., Fernández Díaz, M. J. y Rodríguez Mantilla, J. M. (2017). Design and validation of a scale to evaluate the impact of implementing a quality management system in schools. *Revista Complutense de Educación*, 4(28), 1211-1226.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/51646>
- Cebrián Robles, D. (2020). *Rúbricas digitales: creación y posibilidades como herramienta de evaluación*. Universidad Internacional de Andalucía.
https://dspace.unia.es/bitstream/handle/10334/5495/CebrianRobles_2020-21_Rubricas.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Cerón Urzua, C., Cossio Bolaños, Pezoa Fuentes, P. y Gómez Campos, R. (2020). Diseño y validación de un cuestionario para evaluar desempeño docente asociado a las prácticas evaluativas formativas. *Revista Complutense de Educación*, 4(31), 463-472.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/65512>
- Comisión Europea (2018). Nuevas medidas para impulsar las competencias clave, las capacidades digitales y la dimensión europea de la educación. Comisión Europea [Página web Unión Europea].
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/IP_18_102
- Cordeiro Machado, M. F. R. y S. T. Urbanetz (2020). Contributions of the digital portfolio for the evaluative praxis in higher education. *Revista Complutense de Educación*, 4(31), 285-293.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/63169>
- De Dios Alija, T., García Ramos, J. M. y Muñoz Pérez, S. (2017). Diseño de un modelo de evaluación y desarrollo docente en una universidad privada. *Revista Complutense de Educación*, 1(28), 61-80.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/48718>
- De la Herrán Gascón, A., Paredes Labra, J. y Monsalve Treskow, D. V. (2017). Cuestionario para la evaluación de la educación inclusiva universitaria (CEEIU). *Revista Complutense de Educación*, 3(28), 913-928. <https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/50947>
- Ellsworth, E. (2005). *Posiciones en la enseñanza. Diferencia, pedagogía y el poder de la direccionalidad*. Madrid: Akal.
- Expósito Langa, M., Nicolau Juliá, D. y Tomás Miquel, J. V. (2017). La evaluación por competencias en los grados. Desarrollo de una experiencia mediante el uso de rúbrica. *Revista Complutense de Educación*, 4(28), 1155-1171.
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/51618>
- Flecha, R. (2003). *Compartiendo palabras. El aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: Paidós Ibérica.
- Freire, P. y Macedo, D. (1989). *Alfabetización. Lectura de la palabra y lectura de la realidad*. Barcelona: Paidós.
- García Hoz, V. (Coord.) (1996). *Enseñanzas artísticas y técnicas*. Rialp.
Hadot, P. (1998). *¿Qué es la Filosofía Antigua?* México: Fondo de

Cultura Económica.

- Hernández Cardona, X. (2002 / 2018). *Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*. Barcelona: Graó.
- Huber, G. y García González, P. (2016). El aprendizaje transversal, integrado e intercultural y los métodos de enseñanza para el aprendizaje adaptado a la complejidad. En Medina Rivilla, Antonio y Domínguez Garrido, Mª Concepción (eds.). *Didáctica. Formación básica para profesionales de la educación* (s. 117-163). Madrid: UNED.
- Larmer, J. y Mergendoller, J. (2012). *8 Essentials for Project-Based Learning. Educational Leadership*, 68(1). <https://static1.squarespace.com/static/530e32e2e4b02e9cbe11317b/t/54b044c9e4b0265c9838432f/1420838089897/8+PBL+Essentials.pdf>
- Latorre, A. (2004). La investigación acción. En R. Bisquerra (Coord.). *Metodología de la investigación educativa* (s. 370-394). La Muralla.
- Lupión-Cobos, T. y Caracuel-González, M. (2021). Competencias profesionales de futuros docentes de educación secundaria. Estudio de caso de la evaluación formativa promovida mediante e-rúbricas en la especialidad de física y química. *Profesorado. Revista de Currículum y Formación del Profesorado*, 25(1),197-221. Doi 10.30827/profesorado.v25i1.8374
- Mallart Navarra, J. (2016). Didáctica: perspectivas, teorías y modelos (s. 33-72). En Medina Rivilla, Antonio y Domínguez Garrido, Mª Concepción (eds.). *Didáctica. Formación básica para profesionales de la educación*. Madrid: UNED.
- Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (2015). *Aprendizaje basado en proyectos. Infantil, Primaria y Secundaria*. Madrid: Secretaría General Técnica. <https://sede.educacion.gob.es/publivera/PdfServlet?pdf=VP17667.pdf&area=E>
- Nussbaum, M. C. (1997 / 2016). *El cultivo de la humanidad. Una defensa clásica de la reforma en la educación liberal*. Barcelona: Paidós.
- Parlamento Europeo (2009). Resolución de 12 de marzo de 2009, sobre la protección de los consumidores, en particular de los menores, por lo que se refiere al uso de juegos de vídeo (2008/2173(INI). http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=//EP//NON_SGML+TA+P6-TA-2009-0126+0+DOC+PDF+V0//ES
- Red Española Aprendizaje-Servicio (2020). Aprendizaje-Servicio. https://www.aprendizajeservicio.net/que-es-el-aps/?id_shown=que_es
- Reyes García, C. I. y Díaz Megolla, A. (2017). ¿Se adecúa la normativa de evaluación del Trabajo Fin de Grado a las exigencias del Espacio Europeo de Educación Superior? *Revista Complutense de Educación*, 4(28), 1285-1302. <https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/51831>

- Ross, W. E. (1996). The role of portfolio evaluation in Social Studies Teacher Education. How Evaluation Practices Shape Learning Experiences. *Social Education* 60 (3), 162-166.
- Tejerina, M.I. (1994). *Dramatización y teatro infantil. Dimensiones psicopedagógicas y expresivas*. Siglo XXI de España.
- Trepát, C. (2011 / 2018). Concepto y técnicas de evaluación de las ciencias sociales. En Prats, Joaquín (coord.). *Didáctica de la Geografía y la Historia*. (191-2016). Barcelona: Graó.
- UNESCO (2011). *Alfabetización Mediática e Informacional. Currículum para profesores*. La Habana: UNESCO. <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002160/216099S.pdf>
- UNESCO (2012). *UNESCO guidelines for the Recognition Validation and Accreditation of the Outcomes of Non-formal and Informal Learning*. UNESCO Institute for Lifelong Learning.
- UNESCO (2018). *Recognition, validation and accreditation of youth and adult basic education as a foundation of lifelong learning*. UNESCO Institute for Lifelong Learning. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000263619.locale=es>
- UNESCO (2020). *A practical guide to recognition: implementing the Global Convention on the Recognition of Qualifications Concerning Higher Education*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374905.locale=es>
- Vázquez Cano, E. (2016). Dificultades del profesorado para planificar, coordinar y evaluar competencias claves. Un análisis desde la Inspección de Educación. *Revista Complutense de Educación*, 3(27), 1061-1083. <https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/47400>
- Yániz Álvarez de Eulate, C. (2006). Planificar la enseñanza universitaria para el desarrollo de competencias. *Educatio siglo XXI*, 24, 14-24. <https://revistas.um.es/educatio/article/view/15>

6. Osaamisen tunnistaminen ('Recognize')

6.1. Moduuli 1: Tehokas vuorovaikutus ja viestintä

Taitoluokka: Ihmisten välinen

Määritelmä: Tehokas vuorovaikutus voidaan määritellä kyvyksi ilmaista itseään asianmukaisesti, selkeästi ja ymmärrettävästi sekä suullisesti - sanallisesti ja sanattomasti - että kirjallisesti, käyttää tarvittavia resursseja ja mukautua tilanteeseen tai asiayhteyteen ja niiden ihmisten profiiliin, joiden kanssa ollaan vuorovaikutuksessa (mukailtu lähteestä Santos-Juanes, Vercher, Arques ja Doménech, 2018).

Tämä taito tarkoittaa, että pystyt:

- Ilmaisemaan itseäsi asianmukaisesti, suullisesti tai kirjallisesti, erilaisissa konteksteissa, sekä virallisissa että epävirallisissa (perhe-, sosiaalisissa, akateemisissa, ammatillisissa, hallinnollisissa, terveys-, media- ja digitaalisissa ympäristöissä...).
- Ymmärtämään, tulkitsemaan ja ilmaisemaan "tunteita, ajatuksia, tietoja, menettelytapoja, tulkintoja, päättelyä ja mielipiteitä selkeästi, järjestyksessä, täsmällisesti, johdonmukaisesti ja oikein" tarkoituksesi ja asiayhteyden mukaan (Official State Gazette of the Spanish Government, 2017).
- Käyttämään tarpeellisia ja sopivimpia kielellisiä resursseja viestin tarkoituksen mukaan sekä kullekin asiayhteydelle ja keskustelukumppanin profiilille sopivinta sanastoa sekä suullisessa että kirjallisessa viestinnässä.
- Käyttämään suullisessa viestinnässä sopivaa äänensävyä ja äänenvoimakkuutta.
- Noudattamaan oikeinkirjoitussääntöjä kirjallisessa viestinnässä.
- Olemaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa kunnioittavalla, empaattisella ja itsevarmalla tavalla kuuntelemalla aktiivisesti, arvostamalla heidän panostaan, ymmärtämällä heidän tarpeitaan ja

ilmaisemalla omat etusi asianmukaisesti. Olemaan tahdikas, erityisesti kun olet tekemisissä arkaluonteisen tilanteen kanssa.

- Välittämään viestisi varmistamalla, että kuuntelijasi ymmärtävät antamasi tiedon, käyttämällä kaikkia tarvittavia verbaalisia ja nonverbaalisia keinoja. Varmistamaan myös, että olet ymmärtänyt oikein jonkun toisen antaman viestin.
- Valmistelemaan viestit välitettäväksi eri kanavien kautta, suullisesti tai kirjallisesti, ja sovittamaan ne kohdeyleisön tarpeisiin.
- Neuvottelemaan ongelmatilanteissa ja ratkaisemaan konfliktit vuoropuhelun avulla.
- Pitämään suullisia esityksiä julkisesti.
- Keskustelemaan sovittelussa.
- Osallistumaan aktiivisesti kokoukseen.
- Käyttämään tilanteen mukaan sopivimpia suullisen tai kirjallisen viestinnän tukivälineitä.
- Ilmaisemaan itseäsi ei-sanallisesti, suullisessa viestinnässä, äänensävyn, "kehon, liikkeiden, eleiden" ja katseen avulla, ottaen huomioon kehonkielen lisäksi käytettävissä olevan ajan, tilan, jossa vuoropuhelu käydään, ja käytettyjen sanojen tyyppin (Boletín Oficial de la Junta de Andalucía, 2021).
- Hallitsemaan tunteita asianmukaisesti ilmaistessasi itseäsi suullisesti, erityisesti provokaatio- tai konfliktitilanteissa, mutta myös muissa yhteyksissä, joissa voi tuntea hermostuneisuutta tai huolta. Selviytymään ujoudesta, jota voi tuntea tietyissä sosiaalisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Ilmaisemaan "tietojasi, ajatuksiasi ja mielipiteitäsi perustellusti" (Official State Gazette of the Spanish Government, 2017).
- vangitsemaan ja säilyttämään kuuntelevien tai lukevien ihmisten huomio.
- Tulkitsemaan viestien implisiittisiä merkityksiä, niiden suostuttelevaa tarkoituksellisuutta ja "omia mielipiteitä", jotka perustuvat tällaisten viestien kriittiseen lukemiseen tai kuuntelemiseen (Official State Gazette of the Spanish Government, 2017).
- Tuntemaan, ymmärtämään, arvostamaan kriittisessä hengessä, avoimella ja kunnioittavalla asenteella erilaisia kulttuuri- ja taideilmaisuja" (Boletín Oficial del Estado del Gobierno de España, 2017).
- Toimimaan eettisesti, puhumaan totta ja kunnioittamaan ihmisiä, joiden kanssa olet vuorovaikutuksessa, ja luomaan vuoropuhelun tasavertaiselta pohjalta. Välttämään ilmaisuja, joihin liittyy minkä tahansa ryhmän syrjintää, ja torjumaan vihapuhetta.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa taitoa tarvitaan

Tilanne 1 - Työhaastattelu

Tutkimusten mukaan työssäkäyvät ihmiset käyvät läpi keskimäärin kuusi työpaikkaa elämänsä aikana. Syyt tähän ovat moninaiset, mutta yhteenvetona voidaan todeta, että ne keskittyvät tyytymättömyyteen työpaikkaa kohtaan, paremman palkan tavoitteluun tai projektin vaihtamiseen. Joka tapauksessa aktiivinen työnhaku tai työpaikan vaihtaminen merkitsee siirtymistä epävarmaan ympäristöön. Työnhakuun kannattaa valmistautua hyvin ja kehittää pehmeät taidot, jotka liittyvät suoraan tehokkaaseen viestintään. Henkilökohtaisessa haastattelussa työnantajan ja työnhakijan välinen vuorovaikutus käsittää pääasiassa sanallista ja sanatonta viestintää.

Haastattelu on hetki, jolloin työnantaja pyrkii selvittämään epäilyksiä tai syventymään ansioluetteloon. Tässä ja kaikissa muissakin vaiheissa työnhakija ei saa valehdella. Tietoja voi jättää kertomatta, mutta antaa aina totuudenmukaisen kuvan itsestään. Työhaastatteluun kannattaa mennä tietoisena palkkaavasta tahosta. Kun työnhakija on perillä yrityksestä, hän voi esittää ajatuksia siitä, miten hän voisi sopeutua työympäristöön ja työnantajan tavoitteisiin.

Ensivaikutelma taas on tärkeä aineeton asia; huono ensivaikutelma voi johtaa siihen, että hakija hylätään jo ensimmäisessä seulonnassa. Ensivaikutelmasta huolehtiminen tarkoittaa, että kiinnität huomiota ryhtiisi, kielenkäyttöön ja siihen, miten katsot silmiin henkilökohtaisessa haastattelussa.

Samoin työnhakijan tulisi olla kohtelias muotoillessaan kysymyksiä ja vastauksia. Estelyä tulisi välttää, sillä se ei luo hyvää kuvaa haastateltavasta. Tämän välttämiseksi haastatteluun tulisi valmistautua etukäteen ja sopia osaamisesta, ansioista ja taidoista.

Kun valintaprosessi päättyy, hakija rentoutuu ja esittää kysymyksiä selvittääkseen asioita työajoista, lomista jne. Tätä asennetta ei suositella. Tässä vaiheessa heidän pitäisi olla kiitollisia mahdollisuudesta ja ilmaista kiinnostuksensa yritystä kohtaan. Kun hakija on palkattu, hänen on luotava työympäristössä ihmissuhteet, jotka perustuvat koulutukseen, empatiaan ja tehokkaaseen vuorovaikutukseen.

Tilanne 2 – Lääkärin vastaanotolla

Tehokas viestintä on lääkärin ja potilaan sekä potilaan ja lääkärin välisen suhteen peruspilari. Monesti kuitenkin törmäämme esteisiin, jotka haittaavat tehokasta viestintää. Viestinnän esteisiin kuuluu muun muassa se, että potilas ei anna lääkärille riittävän yksityiskohtaisia tietoja.

Toisaalta tietyt lääkärin asenteet vievät potilaalta mahdollisuuden osallistua oman sairautensa hoitoon.

Ihanteellinen viestintätilanne lääkärin ja potilaan välisessä suhteessa muodostuisi neljässä vaiheessa: istunnon aloitus, tiedonkeruu, selittäminen ja suunnittelu sekä istunnon päättäminen.

Istunnon alku. Ensikontakti luodaan tervehtimällä ja kysymällä lääkärin nimeä. Lääkäri ilmoittaa roolinsa ja siirtyy haastattelun alkuun. Lääkäri esittää avoimia kysymyksiä saadakseen selville potilaan ongelmia. Molemmat osapuolet osoittavat asianmukaista sanallista käyttäytymistä, erityisesti lääkäri: katsekontakti, ennakoiva asento. Kuuntelu on keskeytymätöntä.

Tietojen kerääminen. Tässä vaiheessa on keskeistä hyväksyä potilaan näkökulma ja tunteet ilman tuomitsemista. Kummassakin tapauksessa lääkäri antaa potilaan vastauksen sanallisesti tai sanattomasti. Lääkäri selventää potilaan lausuntoja ja tarvittaessa laajentaa niitä. Potilaan lausunnon tiivistäminen edistää tosiasioiden parempaa ymmärtämistä.

Selitys ja suunnittelu. Tässä vaiheessa lääkärin empatiakyky on tärkeässä asemassa. Lääkäri on kannustava, ilmaisee kiinnostuksensa, ymmärryksensä ja halunsa auttaa. Tämä asenne rohkaisee potilasta kertomaan asioita varauksetta. Näin potilaan näkökulma otetaan mukaan suunnitteluun ja diagnoosiin. Lääkärin tulisi rohkaista potilasta kysymään kysymyksiä ja antaa tarkkaa ja lyhyttä tietoa.

Istunnon päättäminen. Lääkäri tekee lyhyen yhteenvedon istunnosta ja selventää hoitoa. Tässä vaiheessa lääkäri määrittelee potilaan kanssa yhteistyössä toteutettavat toimenpiteet. Lääkäri tarkistaa, että potilas hyväksyy laaditun suunnitelman. Tällöin potilas kertoo ajatuksistaan, ja lääkäri on rehellinen ja kunnioittava.

Tilanne 3 – Asiointi viranomaisten kanssa

Viranomaisten ja kansalaisten välinen suhde on muuttunut huomattavasti viime aikoina. Viestintäkanavien määrä on lisääntynyt ja niiden myötä myös kunkin viestintävälineen erityispiirteet. On lukuisia tilanteita, joissa kansalaisten on saatava selkeää tietoa viranomaismenettelyjen ratkaisemiseksi. Esimerkiksi rekisteröintihakemukset, kirjeäänestys, vastasyntyneen lapsen rekisteröinti tai jopa liikennesakot. Jotta viestintä olisi tehokasta, viranomaisten on keskityttävä selkeään viestintään käyttäjän kanssa.

Ensinnäkin visualisoi kohderyhmä: profiilin luominen, jossa on tietoja iästä, sosiaaliryhmästä tai huolenaiheista, helpottaa viranomaisen työtä ja estää kysyjää tuhlaamasta aikaa ja kärsivällisyyttä. Suullisesti tai kirjallisesti annettujen tietojen on oltava riittäviä ja selkeästi ilmaistuja. Jokaisessa hallinnollisessa asiakirjassa (viralliset kirjeet, tiedonannot jne.) on omat erityispiirteensä, joita on noudatettava.

Viestinnän sävyn osalta ehdotetaan, että säilytetään tietty etäisyys keskustelukumppaneihin, tekstin lukijoihin, mutta osallistetaan käyttäjä. Käytetään kunnioittavia kohtelumuotoja sekä viranomaisen että viranomaispalveluja tarvitsevien henkilöiden taholta.

Hallinnollinen asiakirja noudattaa prototyyppiin perustuvaa rakennetta: otsikko-alaotsikko, johdanto, runko, päätelmä. Jokaisen kappaleen on käsiteltävä yhtä aihetta, ei liian pitkästi eikä liian lyhyesti, ja kappaleiden on oltava toisiinsa sidoksissa. Tekstissä on noudatettava tunnollisesti kielioppi- ja oikeinkirjoitussääntöjä, käytettävä aktiivista kieltä, vältettävä negatiivista kieltä kasautumista ja suosittava osallistavaa kieltä. Jos tekstit kirjoitetaan näytöltä luettaviksi, suositellaan tiivistä ja napakkaa otetta.

Muokkauksen osalta: Typografiset korostukset ovat hyödyllisiä välineitä selkeyden ja ymmärrettävyyden lisäämiseksi. Niitä on kuitenkin käytettävä varovasti: niiden liika käyttö voi vaikeuttaa lukemista. Toimitussääntöjä voidaan soveltaa myös suunnitteluun: selkeys ja yksinkertaisuus. Tässä erityistapauksessa järjestystä ja selkeyttä lisätään helpottamaan kuvakkeiden, grafiikan ja valokuvien tulkintaa. Lisäksi kaikilla näillä elementeillä on oltava opetuksellinen tehtävä. Älä käytä väärin typografista monimuotoisuutta ja tekstien fonttikokojen eroja: käytä korkeintaan kahta fonttia ja kahta fontin kokoa. Esimerkiksi kooltaan alle 9 pikseliä pienempi fontti vaikeuttaa luettavuutta. Värien käyttö voi rikastuttaa asiakirjaa, mutta se vaatii erityistä huolellisuutta.

Työkaluja osaamisen tunnistamiseen: testi, roolileikki, haastattelu...

Tehokkaan viestinnän testit, esimerkkejä saatavilla verkossa:

- Onko sinulla tehokas tapa viestiä (testi englannin kielellä): "Do You Have Effective Communication Skills? Take This Quiz To Find Out!" (Kathy Ramsperger, 2018): <https://bit.ly/3qfeejF>
- Kuinka hyvät ovat viestintätaitosi (testi englannin kielellä): "How Good Are Your Communication Skills? Speaking, Listening, Writing, and Reading Effectively" (Mind Tools Content Team, de Emerald Words, s.f.): <https://bit.ly/3winF5B>
- Espanjankielinen testi viestintätaidoista: "Test: ¿Te comunicas bien?" (Marta Guerri, s.f.): <https://bit.ly/3qg0yor>
- Espanjankielinen testi tehokkaasta viestinnästä: "Test de Comunicación efectiva" (Trenas Consultores, s.f.): <https://bit.ly/3KQIA4U>

Analysoidaan elokuvien, televisiosarjojen ja ohjelmien katkelmia, joissa esitetään tehokkaan tai tehottoman viestinnän tilanteita:

- Esimerkki tehottomasta viestinnästä työhaastattelussa: Friends-sarjan Rachel Ralph Laurenin työhaastattelussa (englanniksi). <https://youtu.be/H3fUn4le238>.
- Esimerkki "tehokkaasta" viestinnästä työhaastattelussa: La entrevista (Daniel Ortizin ja Javier Díazin lyhytelokuva, 2012): <https://bit.ly/3JCAOdL>
- Esimerkki "tehokkaasta" viestinnästä työhaastattelussa: Onnen potkuja - The Pursuit of Happiness (Muccino, 2006).
- Esimerkki tehottomasta viestinnästä lääkärin ja potilaan välisessä suhteessa: Henki - Wit (Nichols, 2001)
- Esimerkki tehokkaasta/ei-tehokkaasta viestinnästä lääkärin ja potilaan välisessä suhteessa: My Life Without Me (Isabel Coixet, 2003).
- Esimerkki tehokkaasta ja tehottomasta viestinnästä lääkäri-potilassuhteessa: Katkera rohto – The Doctor (Haines, 1991)
- Espanjankielinen video lääkärin ja potilaan välisestä suhteesta, jossa näytetään esimerkkejä lääkärin ja potilaan välisestä viestinnästä: <https://bit.ly/36dkFN4>.
- Esimerkki tehottomasta viestinnästä suhteessa hallintoon (parodia): 036 (Juan Fernando Andrés Parrillan ja Esteban Roel García Vázquezin lyhytelokuva, 2011): <https://bit.ly/3N1k3uD>.

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten (kaikki espanjan kielellä):

Boletín Oficial del Estado (2017). Asetus ECD/651/2017, annettu 5. heinäkuuta, jolla säännellään aikuisten perusopetusta ja sen opetussuunnitelmaa lähi-, etä- ja virtuaalietäopetuksena opetus-, kulttuuri- ja urheiluministeriön hallinnonalalla. BOE, nro 162, 8.7.2017. Espanjan opetus-, kulttuuri- ja urheiluministeriö. <https://bit.ly/3Js1wFF>

Boletín Oficial de la Junta de Andalucía (2021). Tammikuun 15. päivänä 2021 annettu määräys, jossa kehitetään Andalusiassa itsehallintoalueen toisen asteen oppivelvollisuuskoulutuksen vaihetta vastaava opetussuunnitelma, säännellään tiettyjä monimuotoisuuden huomioimiseen liittyviä näkökohtia, vahvistetaan opiskelijan oppimisprosessin arvioinnin järjestäminen ja määritellään eri koulutusvaiheiden välinen siirtymisprosessi. BOJA, Extraordinario, nro 7. Andalusiassa hallintoalueen opetus- ja urheiluministeriö. <https://bit.ly/3692Ej8>

Comunidad de Madrid (2017). Käytännön opas selkeään viestintään. <https://bit.ly/3MKAD1I>

- Díaz Ruiz, F & Martínez Morán, P. C. (10/03/2021). "Qué debemos tener en cuenta en una entrevista de trabajo". The Conversation. <https://bit.ly/3qcFAXp>
- Díaz Ruiz, F. (30/03/2021). "Qué es lo que no debemos hacer nunca en una entrevista de trabajo". The Conversation. <https://bit.ly/3MZ42VW>
- Moore, P. et al. (2010). La comunicación médico-paciente: ¿Cuáles son las habilidades efectivas? Rev Med Chile, 138, 1047-1054.
- Santos-Juanes, L.; Vercher, R.F.; Arques, A. & Domenech, a. (2018). Evaluación de la competencia transversal `Comunicación efectiva´ mediante presentaciones en vídeo. Libro de actas del XXVI Congreso Universitario de Innovación Educativa en las Enseñanzas Técnicas. Escuela Politécnica de Ingeniería de Gijón, Universidad de Oviedo, 854-862.
- Silva Mancilla, M. C. et al. (2020). La Importancia de la Comunicación en la Relación Médico-Paciente. Revista electrónica de Portales Médicos.com <https://bit.ly/3tUUbI5>

6.2. Moduuli 2: Digitaaliset taidot

Taitoluokka: Oppimistaidot, yhteiskunnallinen osaaminen

Määritelmä

Digitaaliset taidot määritellään sellaisten taitojen kokonaisuudeksi, jotka helpottavat digitaalisten laitteiden, viestintäsovellusten ja verkkojen käyttöä tiedon saamiseksi ja hallitsemiseksi paremmin.

Nämä taidot mahdollistavat digitaalisen sisällön luomisen ja vaihtamisen, vuorovaikutuksen, viestinnän ja yhteistyön sekä ongelmanratkaisun, jotta voidaan kehittyä tehokkaasti ja luovasti elämässä, työssä ja sosiaalisessa toiminnassa yleensä.

Digitaalista osaamista tarvitaan monissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa:

- Internetin välityksellä ihmiset voivat helposti olla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa: tehdä yhteistyötä ja jakaa tietoa. Lisäksi digitaalisesti voidaan tehdä paljon muita erittäin tärkeitä toimintoja, kuten ostaa tai myydä tuotteita tai löytää tai tarjota palveluita. Tieto siitä, miten tehdä liiketoimia turvallisesti internetissä, kuuluu oleellisesti digiosaamiseen.
- Teknologian kehitys tarjoaa meille myös välineitä, jotka voivat auttaa meitä ongelmanratkaisussa ja ratkaisujen etsimisessä. Kyky suorittaa asiaankuuluvia toimia on elintärkeää jokapäiväisessä elämässä.
- Lopuksi on tärkeää oppia käyttämään internetiä turvallisesti, sillä laittomia toimia ja verkkokiusaamista tapahtuu internetissä päivittäin.

Tämä kyky tarkoittaa, että pystyt:

- Paikallistamaan, tunnistamaan ja tallentamaan digitaalista sisältöä ja analysoimaan sen merkitystä opetuksessa.
- Jakamaan verkkoresursseja ja osallistumaan virtuaaliyhteisöihin.
- Tuottamaan omaa sisältöä (blogeja, verkkosivustoja, YouTube-kanavia jne.).
- Suojaamaan laitteita ja henkilötietoja. Kyberturvallisuustoimenpiteiden käyttöönotto.
- Ylemmällä tasolla: Ratkaisemaan teknisiä ongelmia ja ottamaan käyttöön uusia välineitä.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa taitoa tarvitaan

- CV:tä laadittaessa. Ihmisten voi olla vaikea käyttää tietokoneita ja tietotekniikkaa.
- Digitaalista osaamista saatetaan tarvita myös verkko-ostosten tekemisessä, koska siitä on tullut yhä yleisempi kulutustapa. Digitaalinen osaaminen tässä suhteessa voi tarjota turvallisia maksutapoja ja muita välineitä, jotka takaavat onnistuneen ja turvallisen verkko-ostamisen.
- Kun etsit työtä, myös digitaalinen osaaminen on usein välttämätöntä. Digiosaaminen voi auttaa lisäämään taitoja ja sopeutumiskykyä löytää, pitää, edistää tai keksiä itsensä uudelleen ammatillisessa etsinnässä ja identiteetissä.
- Digitaaliset viestintätaidot ovat tärkeitä myös jokapäiväisessä elämässä. On osattava luoda henkilökohtaisia ja ammatillisia suhteita virtuaalisessa ympäristössä, osattava lähettää viestejä, tietoja tai liitetiedostoja kanavasta oikeaan muotoon ja tietää, miten ja milloin. Henkilön on esimerkiksi osattava erottaa, milloin viesti voidaan lähettää WhatsAppilla ja milloin on tarkoituksenmukaisempaa lähettää muodollinen sähköposti, milloin on tarkoituksenmukaista esittää tietyntyyppisiä pyyntöjä, miten aikatauluttaa ryhmävideopuhelu kollegoiden kanssa jne.
- On olemassa joitakin välttämättömiä digitaalisia taitoja, joista puhutaan vähemmän, mutta jotka ovat erittäin tärkeitä ja tarpeellisia. On osattava tunnistaa ja välttää psykologiset, sosiaaliset tai ergonomiset riskit älylaitteiden avulla. Näiden digitaalisten taitojen tunteminen voi auttaa meitä pitämään meidät terveessä tasapainossa. Esimerkiksi sen tietäminen, kuinka paljon aikaa vietetään verkossa ja kuinka paljon aikaa offline-tilassa. Henkilö, jolla on digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin osaamista, tietää, että ei ole sopivaa viettää liikaa aikaa sosiaalisessa mediassa tai pelata sovelluksilla tai edes tehdä työtehtäviä, kun se haittaa itsehoitoa millään tavalla.

Työkaluja digitaalisen osaamisen tunnistamiseen:

Opettaja voi soveltaa tätä testiä oppijoiden kanssa, jotta he voivat arvioida digitaalisia taitojaan.

TESTI: Tällä testillä arvioidaan digitaalisten taitojen osaamista.

1. Haluat lähettää kollegalle asiakirjan, jota ei enää tarvitse muokata. Mikä tiedostomuoto on sopivin?

a. Word, Docs tai vastaava muoto

- b. PDF-muoto
- c. PNG-muoto
- d. Mikä tahansa näistä toimisi hyvin

2. Jos minun on otettava kuvakaappaus tietokoneellani, käytän seuraavaa:
- a. Kännykkäkameraa ottaakseni kuvakaappauksen näytöstä.
 - b. Ulkoista ohjelmaa, jonka olen asentanut tietokoneeseeni tai selaimessani.
 - c. Tietokoneessani olevaa näppäinyhdistelmää

3. Tekstin liittämiseen asiakirjaan käytän:
- a. Näppäinyhdistelmää: Ctrl + V Windowsissa (tai cmd V MACissa).
 - b. Näppäinyhdistelmää: Ctrl + P Windowsissa (tai cmd P MACissa).
 - c. Klikkaan hiiren oikealla painikkeella ja valitsen pudotusvalikosta Paste/Liitä.
 - d. Liitä-toimintoa ei tarvitse käyttää työssä.

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten...

Verkossa on myös useita verkkotyökaluja digitaalisten taitojen testaamiseen (englanniksi).

- <https://www.iste.org/explore/5-competencies-digital-citizenship>
- <https://techboomers.com/guide-to-digital-competence>
- <https://digital-skills-jobs.europa.eu/digitalskills/screen/home>
- <https://europa.eu/europass/es/herramientas-de-europass/test-your-digital-skills>

6.3. Moduuli 3: Luku- ja kirjoitustaito

Taitoalue: Henkilökohtaiset taidot, Ihmisten väliset taidot

Määritelmä

Tämän taidon hyvä taso antaa sinulle mahdollisuuden kommunikoida tehokkaasti ja asianmukaisesti sekä kirjallista että suullista kieltä käyttäen paitsi ryhmän jäsenten kanssa myös virallisissa yhteyksissä (työ-, yhteiskunta- ja organisaatiokontekstissa).

"Luku- ja kirjoitustaito on kyky tunnistaa, ymmärtää, ilmaista, luoda ja tulkita käsitteitä, tunteita, tosiasioita ja mielipiteitä sekä suullisesti että kirjallisesti käyttäen visuaalisia, ääni- ja äänimateriaaleja sekä digitaalisia materiaaleja eri tieteenaloilla ja yhteyksissä. Se edellyttää kykyä viestiä ja luoda tehokkaita yhteyksiä muihin tarkoituksenmukaisella ja luovalla tavalla.

Luku- ja kirjoitustaidon kehittyminen muodostaa perustan myöhemmälle oppimiselle ja kielelliselle vuorovaikutukselle. Kontekstin mukaan luku- ja kirjoitustaitoa voidaan kehittää äidinkielellä, koulukielellä ja/tai maan tai alueen virallisella kielellä."

Literacy Competence – Youthpass

Tämä taito tarkoittaa, että pystyt:

- Käyttämään aktiivisen kuuntelemisen taitoja ymmärtääkseen niiden ihmisten tarpeita, joiden kanssa kommunikoit;
- Viestimään suullisesti ihmisten kanssa ja varmistamaan, että he ymmärtävät esittämäsi kannan tai jakamasi tiedot;
- Kommunikoimaan tehokkaasti eritasoisten ihmisten kanssa suullisesti sekä virallisissa että epävirallisissa yhteyksissä;
- Tuottamaan tehokkaasti kirjallista tietoa, mukaan lukien raportteja, erilaisille yleisöille.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa tätä taitoa tarvitaan

Tilanne 1

Tiimipalaverissa esimies paljastaa tutkimuksen toteuttamiseen liittyviä ongelmia. Hänen on käytettävä täsmällistä ja selkeää sanallista viestintää, jotta toteutus mahdollistuu.

Tilanne 2

Kirjallisen viestin vastaanottaja antaa oikeaa palautetta ja tekee näin selväksi, että kirjallinen viestintä oli tehokasta.

Tilanne 3

Opettaja lähestyy oppilasta suullisesti ja kirjallisesti siten, että hänen viestinnällinen tarkoituksensa saavutetaan ja että hän herättää oppilaassa juuri sen reaktion, jota hän odottaa, nimittäin sen, että häntä ymmärretään toivotulla tavalla.

Tunnistamisen välineet: testi, roolileikit, haastattelu...

Tehokasta lukutaitoa voi testata useilla eri tavoilla.

- Roolipeli

Oppijaryhmä simuloi kriittistä viestintätilannetta yrityskontekstissa. Tilanteesta tehdään analyysi, jossa selitetään sen kriittiset kohdat ja määritetään käytettävä viestintätapa perusteluineen.

- Testi

Oppijalle annetaan teksti, jossa on pitkiä jaksoja ja jossa esiintyy teknisiä termejä, jotka edellyttävät selitystä. Häntä pyydetään kirjoittamaan teksti selkeästi uudelleen, jotta viesti välittyisi välittömästi ja vastaanottajaa hämmentämättä.

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten...

Verkossa on myös useita verkkotyökaluja, joilla voi testata luku- ja kirjoitustaitoja.

- Tässä testissä on neljä osiota, joista kukin on pisteiden arvoinen (englanniksi) <https://literacyskillstest.co.uk/test/>
- Opettajien ammattitaitotestissä luku- ja kirjoitustaidon osalta ei arvioida opetustaitojasi tai sitä, tunnetko kansallisen opetussuunnitelman. Se mittaa pelkästään luku-, kirjoitus- ja viestintätaitojasi - jotka kaikki ovat välttämättömiä, jotta voit opettaa tehokkaasti. (englanniksi) <https://www.jobtestsuccess.com/literacy-skills-test/>

6.4. Moduuli 4: Monikielinen osaaminen

Taitoluokka: Henkilökohtainen, ihmisten välinen, yhteiskunnallinen

Määritelmä:

Monikielinen osaaminen tarkoittaa kykyä käyttää eri kieliä tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti viestinnässä. Laajasti ottaen se jakaa luku- ja kirjoitustaidon keskeiset osaamisulottuvuudet: monikielinen osaaminen perustuu kykyyn ymmärtää, ilmaista ja tulkita käsitteitä, ajatuksia, tunteita, tosiasioita ja mielipiteitä sekä suullisesti että kirjallisesti (kuuntelemalla, puhumalla, lukemalla ja kirjoittamalla) sopivissa yhteiskunnallisissa ja kulttuurisissa yhteyksissä omien toiveiden tai tarpeiden mukaan.

Tämä osaaminen edellyttää eri kielten sanaston ja toiminnallisen kieliopin tuntemusta sekä tietoisuutta kielten tärkeimmistä verbaalisen vuorovaikutuksen tyypeistä ja rekistereistä. Yhteiskunnallisten konventioiden sekä kielten kulttuuristen näkökohtien ja vaihtelevuuden tuntemus on tärkeää. Tämän osaamisen kannalta olennaisia taitoja ovat kyky ymmärtää puhuttuja viestejä, aloittaa, ylläpitää ja päättää keskusteluja sekä lukea, ymmärtää ja laatia tekstejä eri kielillä eri taitotasoilla yksilön tarpeiden mukaan. Yksilön olisi kyettävä käyttämään välineitä asianmukaisesti ja oppimaan kieliä virallisesti, epävirallisesti ja epävirallisesti koko elämänsä ajan.

Tehokas suullinen ja kirjallinen viestintä monikielisellä osaamisella:

Tämän taidon hyvä taso mahdollistaa tehokkaan ja asianmukaisen viestinnän sekä kirjallisella että suullisella kielellä paitsi tiimin jäsenten kanssa myös virallisissa yhteyksissä (työ-, yhteiskunta- ja organisaatiokontekstissa). [Euroopan unionin neuvosto: Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning](#)

Tämän kyvyn omaaminen tarkoittaa, että kykenet:

- Käyttämään aktiivisen kuuntelemisen taitoja ymmärtääkseen niiden ihmisten tarpeita, joiden kanssa kommunikoit vieraalla kielellä;
- kommunikoimaan suullisesti eritasoisten ihmisten kanssa sekä virallisissa että epävirallisissa yhteyksissä. Varmistamaan, että he ymmärtävät antamasi kannan / antamasi tiedot;
- Kommunikoimaan tehokkaasti eritasoisten ihmisten kanssa suullisesti sekä virallisissa että epävirallisissa yhteyksissä;
- tuottamaan tehokkaasti kirjallista tietoa, myös raportteja, erilaisille yleisöille.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa tätä taitoa tarvitaan.

Tilanne 1

Ravintolassa syöminen: kommunikointi tarjoilijan kanssa, ruoan tilaaminen, laskun pyytäminen.

Tilanne 2

Viestin kirjoittaminen: tekstiviesti, sähköposti tai kortti/kirje jollekulle.

Tilanne 3

Ostosten tekeminen netissä: selvittää, mitä ostaa, miten tehdä tilaus, miten maksaa ja miten vastaanottaa tavarat.

Työkaluja osaamisen tunnistamiseen: testi, roolileikki, haastattelu...

Monikieliset suulliset taidot voidaan osoittaa keskusteluissa, haastatteluissa, testeissä, roolileikeissä tai lyhyissä ennalta valmistelluissa esityksissä. Monikielinen kirjoitustaito voidaan osoittaa sähköposteissa, muistiinpanoissa, kirjeissä, asiakirjoissa jne. Myös kielitaidon tason mukaista portfoliota voidaan käyttää.

Esimerkiksi A1-kielitaitotaso edellyttää, että *"osaa ymmärtää ja käyttää tuttuja arkipäivän ilmaisuja ja hyvin yksinkertaisia fraaseja, joilla pyritään tyydyttämään konkreettisia tarpeita. Osaa esitellä itsensä ja muut ja osaa kysyä ja vastata kysymyksiin henkilökohtaisista yksityiskohdista, kuten asuinpaikasta, tuttavista ja tavaroista, joita hänellä on. Osaa olla vuorovaikutuksessa yksinkertaisella tavalla edellyttäen, että toinen henkilö puhuu hitaasti ja selkeästi ja on valmis auttamaan."* [Common European Framework of Reference for Languages - Wikipedia](#)

Esimerkiksi A1-tason englannin kielen oppilas osaa:

- Esittäytyä yksinkertaisesti ja käyttää perustervehdyksiä.
- Kertoa, mistä hän ja muut ovat kotoisin, ja antaa peruskuvauksen kaupungistaan.
- Puhua yksinkertaisesti perheestä ja työtovereista ja kuvailla heidän ulkonäköään ja persoonallisuuttaan.
- Keskustella vaatteista perustasolla ja esittää myyjille yksinkertaisia kysymyksiä vaatteista.
- Puhua lempiruokavalioista ja tehdä yksinkertaisia tilauksia noutoruokailusta.
- Puhua päivittäisistä toimista ja sopia tapaamisista ystävien ja työtovereiden kanssa.
- Kuvailla nykyisiä sääolosuhteita ja ehdottaa aktiviteetteja sääennusteen mukaan.

- Puhua yleisellä tasolla terveydentilastaan ja kuvailla lääkärille tavallisia lääketieteellisiä oireita.
- Kuvata kotinsa sijaintia ja antaa yksinkertaisia ajo-ohjeita.
- Keskustella harrastuksistaan ja kiinnostuksen kohteistaan ja tehdä suunnitelmia hauskoista aktiviteeteista ystävien tai työtovereiden kanssa.
- Suorittaa hotellin perustapahtumat, kuten sisään- ja uloskirjautumisen.
- Keskustella yleisistä tuotteista, tehdä perusostoksia ja palauttaa viallisia tuotteita. [English A1 level - CEFR definition and tests | EF SET](#)

Tämän saavuttamiseksi henkilö pystyy osoittamaan tarvittavat taidot esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

Tilanne 1, syöminen ravintolassa:

Kuvittele, että olet menossa ravintolaan ystäväsi kanssa. Käy vuoropuhelua opettajan tai opiskelutoverisi kanssa. Tarjoilija tulee kysymään, mitä haluatte. Tilaatte juotavaa, valitsette alkuruoan ja pääruoan. Sitten valitsette jälkiruoan ja pyydätte laskua.

Tilanne 2, viestin kirjoittaminen:

Saatat joutua kirjoittamaan tekstiviestin, sähköpostin tai kortin/kirjeen jollekulle. Kirjoita viesti ystäväillesi tai sukulaisellesi. Kiinnitä huomiota siihen, miten aloitat ja lopetat viestisi. Kirjoita, mitä olet tehnyt viime aikoina/ kiitä henkilöä jostain, mitä hän on tehnyt puolestasi tai mitä olet saanut tältä henkilöltä/ kirjoita suunnitelmistasi tai kiinnostuksen kohteistasi/ kirjoita lomastasi/ kutsu henkilö käymään luonasi tai ehdota yhteistä matkaa jonnekin.

Tilanne 3, ostokset netissä:

Melko yleinen arkikielinen tilanne on shoppailu netissä. Valitse verkkokauppa ja tee tilaus T-paidasta, shortseista jne. Ota kuvakaappaus tilauksestasi ja lähetä se sekä selitys valinnoistasi opettajallesi. Ota selvää käytetyistä materiaaleista ja siitä, miten vaatteet pestään ja huolletaan, miten tilaus maksetaan ja minne se toimitetaan. Lisää nämä tiedot opettajalle lähettämääsi viestiin.

Vinkkejä syvällisempää pohdintaa varten:

[Multilingualism and Awareness of Cultural Differences in Communication | IntechOpen](#)

[Kielten taitotasot osaamismerkeiksi – Osaamisen tunnistamista ja tunnustamista kansalaisopistojen kieltenopetuksessa \(wordpress.com\)](#)

6.5. Moduuli 5: Kulttuuritietoisuus

Taitoalue: Henkilökohtainen, yhteiskunnallinen

Määritelmä

Kulttuuritietoisuus tarkoittaa henkilön ymmärrystä itsensä ja muista maista tai muista taustoista tulevien ihmisten välisistä eroista, erityisesti asenteiden ja arvojen eroista.

Kulttuuritietoisuus on viestinnän perusta, ja siihen kuuluu kyky ottaa etäisyyttä itseensä ja tulla tietoiseksi kulttuurisista arvoistamme, uskomuksistaamme ja käsityksistämme. <https://www.link-lab.it>

Tämä kyky tarkoittaa, että pystyt:

- Sopeutumaan, ymmärtämään erilaisuutta ja hyväksymään erilaisuutta.
- Ymmärtämään ja kunnioittamaan tapoja, joilla ideoita ja merkityksiä ilmaistaan ja välitetään luovasti eri kulttuureissa.
- Ymmärtämään keskustelukumppaniasi, ei ainoastaan henkilökohtaisessa elämässäsi ja perhepiirissä, vaan myös ammatillisessa ympäristössä, ja siten edistämään toiminnan ja yhteistyön onnistumista, tavoitteen saavuttamista tai liikeneuvottelun onnistunutta päättämistä.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa taitoa tarvitaan

Tilanne 1

Tietoisuus värien erilaisista merkityksistä joissakin maissa antaa yrityksille mahdollisuuden kehittää kansainvälistä liiketoimintaansa käyttämällä mainoksia, joissa esiintyy sopivia värejä. Lisätietoja osoitteessa: <https://www.six-degrees.com/an-international-guide-on-the-use-of-color-in-marketing-advertising/>

Tilanne 2

Eri maista ja kulttuureista tulevien ihmisten kohtaamiset johtavat itsetuntemuksen kehittymiseen ja siihen, että käsitys muista maista on todellinen eikä perustu stereotyyppioihin.

Tilanne 3

Monikulttuurisessa ympäristössä, jossa henkilön kansallisuus usein määrittää hänen uskomuksiaan, ajatuksiaan, kiinnostuksenkohteitaan ja näkökulmiaan ja jossa uskonto, taloudellinen asema ja jopa seksuaalinen

suuntautuminen ovat olennainen osa ihmisten identiteettiä, työ ja sosiaalinen osallisuus voidaan toteuttaa tehokkaasti vain kulttuuritietoisuudella.

Tunnistamisen välineet: testi, roolileikit, haastattelu...

- Haastattelu:

Opettaja voi aloittaa seuraavilla kysymyksillä:

Miten arvelet reagoivasi seuraavissa ammatillisissa tilanteissa?

- Kutsut kollegan lounaalle ja saat tietää, että hän syö vain halallista ruokaa.
- Soitat ulkomaalaiselle asiakkaalle etkä ymmärrä hänen murrettaan tai aksenttiaan.
- Uudella ulkomaalaisella kollegallasi on tapana pukeutua hyvin rennosti ja hän saapuu usein melko myöhään kokouksiin ja tapaamisiin. Tämä käytös herättää kollegoiden huomion, ja siitä on nopeasti tulossa ongelma.
- Sinut siirretään toiseen toimistoon vieraassa maassa, ja olet huolissasi tietyistä stereotyyppioista (olet kuullut ruoasta ja perinteistä) ja kielteisestä mielikuvasta kyseisestä kulttuurista tai maasta.

Edellä mainitut tilanteet kannustavat oppilaita kuvittelemaan, miten he reagoivat hyvin erilaisissa tilanteissa. Lisäksi tämä harjoitus suuntaa oppilaiden huomion siihen, miten tärkeää on pohtia, valmistautua ja kehittää kulttuurienvälisen viestinnän taitoja erilaisissa ammatillisissa tilanteissa.

- Roolipeli:

Tavoite: lisätä kulttuuritietoisuutta tutkimalla kulttuurisia eroja ryhmän sisällä

Osallistujat: pienet noin 5 hengen ryhmät. Jopa tietyn kulttuurin sisällä arvoissa voi olla huomattavia eroja.

Ohjeet: Muodosta noin 5 hengen ryhmä. Jokainen ryhmän jäsen listaa 5 tärkeintä asiaa elämässä. Tiimin jäsenet asettavat sitten arvonsa 1:stä 5:een, jossa 1 on tärkein.

Tiimin jäsenet lukevat vuorotellen arvoluettelonsa ryhmälle. Jos jaat arvon toisen tiimin jäsenen kanssa, kirjoita se muistiin, mukaan lukien sijoitus (1–5). Jos joku paljastaa arvon, jota ei ole luettelossasi, lisää

se luettelon loppuun.

Johtopäätös: Harjoitus päättyy, kun kunkin tiimin kaikki jäsenet ovat listanneet ja jakaneet arvonsa. Kaikkien osallistujien tulisi kokoontua vertaamaan tuloksiaan.

Kysymyksiä keskusteluun: Mikä yllätti sinut eniten? Mitä arvojen yhtäläisyyksiä havaitsit? Mitkä olivat erot? Mikä arvo oli yleisin ryhmässäsi? Mitä arvoja vain yhdellä ryhmän jäsenellä oli? Miten arvosi saattavat olla ristiriidassa muiden tiimin jäsenten arvojen kanssa? Kuinka voisit kuroa umpeen nämä erot?

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten

Verkko tarjoaa myös useita verkkotyökaluja kulttuuritietoisuustaitojen testaamiseen (linkit englanniksi).

- Interaktiivinen tietokilpailu kulttuuritietoisuudesta
<https://www.londonschool.com/lsc/resources/intercultural-quiz/>
- Roolipeliaktiiviteetti
<https://www.londonschool.com/lsc/resources/intercultural-quiz/>

6.6. Moduuli 6: Kriittinen ajattelu

Taitoluokka: Henkilökohtainen, johtajuus, oppiminen

Määritelmä:

Kriittinen ajattelu on kykyä ajatella selkeästi ja rationaalisesti, ymmärtää asioiden välinen looginen yhteys

(<http://www.skillsyouneed.com/learn/critical-thinking.html>).

Hyvät kriittiset ajattelijat pystyvät tekemään järkeviä johtopäätöksiä joukosta tietoja ja erottamaan hyödylliset ja vähemmän hyödylliset yksityiskohdat toisistaan ongelmien ratkaisemiseksi tai päätöksen tekemiseksi. Työnantajat asettavat kriittisen ajattelun kyvyn etusijalle.

Euroopan neuvoston vuonna 2016 antamissa päätelmissä medialukutaidon ja kriittisen ajattelun kehittämistä koulutuksen avulla todetaan, että kriittinen ajattelu on osaamista, joka liittyy tiukasti "toisten monimuotoisuuden, näkemysten ja arvojen kunnioittamiseen ja, erityisesti internetin ja sosiaalisen median yhteydessä. Ihmiset, joilla on tämä taito, kykenevät ymmärtämään todellisuutta, erottamaan tosiasiat mielipiteistä, tunnistamaan propagandan ja vastustamaan kaikenlaista indoktrinaatiota ja vihapuhetta".

(<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9641-2016-INIT/en/pdf>)

Tämä taito tarkoittaa, että pystyt:

- Ymmärtämään ajatusten välisiä yhteyksiä.
- Määrittelemään argumenttien ja ideoiden tärkeyttä ja relevanssia.
- Tunnistamaan, rakentamaan ja arvioimaan argumentteja.
- Tunnistamaan epäjohdonmukaisuuksia ja virheitä perusteluissa.
- Lähestymään ongelmia johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti.
- Pohtimaan omien olettamusten, uskomusten ja arvojen perusteltavuutta.
- Arvioimaan Internetissä olevaa tietoa ja välttämään valeuutisia.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa taitoa tarvitaan.

Tilanne 1

Opiskelija tarkastelee opettajan arvioimia harjoituksiaan ja mukauttaa oppimisstrategiaansa tehostaakseen sitä ja menestyäkseen

oppimisessaan.

Tilanne 2

Opettaja analysoi oppijoiden palautelomakkeita ja käyttää tätä tietoa kehittääkseen uusia, oppijoidensa tarpeisiin mukautettuja koulutustilaisuuksia.

Tilanne 3

Työnantaja käy läpi hakijoiden ansioluettelot ja valitsee niistä parhaat organisaationsa tarpeiden mukaan.

Työkaluja osaamisen tunnistamiseen: testi, roolileikki, haastattelu...

Voit testata kriittisen ajattelun taitojasi monin eri tavoin.

Tehtävä, joka voidaan suorittaa luokassa muiden oppijoiden kanssa, on seuraava:

- Mieli-piteet vs. tosiasiat -harjoitus auttaa erottamaan mieli-piteet ja tosiasiat. Kouluttaja voi tehdä aktiviteetin ryhmä- tai luokkatehtävänä. Kouluttaja kirjoittaa väitteen taululle ja antaa oppijoiden kertoa, onko se mieli-pide vai tosiasia. Sitten muodostetaan 2 ryhmää: 1 ryhmä koostuu oppijoista, jotka ajattelevat että väite on mieli-pide, ja 1 ryhmä, jonka mielestä se on tosiasia. Molempien ryhmien on tehtävä tutkimuksia Internetissä todentaakseen väitteensä ja yrittääkseen vakuuttaa toinen ryhmä todistamalla väitteensä.
- Hero-harjoitus auttaa oppijoita pohtimaan kriittisesti, ja se voidaan tehdä joko luokassa tai itsenäisesti kotona. Ajattele jotakuta, jota kutsut elämäsi sankariksi ja henkilöä, jonka arvoihin ja ihanteisiin voit samaistua. Kirjoita ihmisistä, jotka olivat aikanaan todella sankarillisia. Tarvitset myös syitä, jotka tekevät jostakusta sinulle sankarin, ja tarkista sitten verkosta, vastaavatko mieli-piteesi tästä henkilöstä todellisuutta.

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten

Verkosta löytyy myös useita verkkotyökaluja kriittisen ajattelun taitojen testaamiseen. Alla olevat linkit ovat englanninkielisiä.

- Tämä testi koostuu 28 kysymyksestä, ja sen avulla voidaan testata tätä taitoa:
<https://www.jobtestprep.co.uk/critical-thinking-test#%3A~%3Atext%3DCritical%20thinking%20tests%20are%20a%2Cis%20the%20Watson%20Glaser%20test>
- Yksi tunnetuimmista testeistä on Watson-Glaser-testi, jota käyttävät myös monet työnantajat arvioidessaan hakijoiden ja työntekijöiden

kriittisen ajattelun taitoja. Voit kokeilla sitä ilmaiseksi kirjautumalla sisään Googlella tilille: <https://www.practiceaptitudetests.com/signup/programme/watsonglase>

6.7. Moduuli 7: Ongelmanratkaisu

Taitoluokka: Henkilökohtainen, yhteiskunnallinen, johtajuus, oppiminen.

Määritelmä:

Kaikki voivat hyötyä hyvistä ongelmanratkaisutaidoista, koska me kaikki kohtaamme ongelmia päivittäin. Työelämässä kohtaamiemme ongelmien tyypit riippuvat pitkälti organisaatioista, joissa työskentelemme, ja työtehtävistämme.

CC/MIT:n mukaan *"ongelmanratkaisu on prosessi, jossa tunnistetaan ongelma, mahdollisten ratkaisuvaihtoehtojen kehittäminen ja asianmukaisen toimintatavan valitseminen"*.

Miksi ongelmanratkaisu on tärkeää? Hyvät ongelmanratkaisutaidot voimaannuttavat sinua ei vain henkilökohtaisessa elämässäsi, vaan ne ovat ratkaisevan tärkeitä myös työelämässäsi. Nykyisessä nopeasti muuttuvassa maailmantaloudessa työnantajat tunnistavat usein jokapäiväisen ongelmanratkaisun ratkaisevaksi tekijäksi organisaatioidensa menestyksen kannalta. Työntekijöille ongelmanratkaisu on keino kehittää käytännöllisiä ja luovia ratkaisuja sekä osoittaa itsenäisyyttä ja aloitekykyä.

Ongelmanratkaisu on pehmeä taito, ja muiden taitojen tavoin sitä voidaan hankkia ja harjoitella.

Tämä taito tarkoittaa, että pystyt:

- analysoimaan kriittisesti tietoa ja tilanteita;
- suhtautumaan luovasti ja innovatiivisesti erityyppisiin tilanteisiin;
- olemaan joustava ja sopeutuvainen erilaisiin olosuhteisiin;
- tekemään aloitteita;
- olemaan joustava, jotta voit arvioida uudelleen, kun ensimmäinen ideasi ei toimi;
- Vaikuttamaan muihin, jotta he hyväksyvät ratkaisusi.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa taitoa tarvitaan

Tilanne 1

Sinä ja luokkatoverisi olette työskennelleet pitkiä tunteja projektin parissa koulun työpajassa. Seuraavana iltapäivänä yrität käyttää opiskelijakorttiasi päästäksesi sisään, mutta huomaat, että magneettijuovasi on demagnetoitu. Koska kortti oli pari vuotta vanha, katsot ongelman johtuvan kulumisesta ja hankit uuden henkilökortin. Myöhemmin samalla viikolla saat tietää, että useilla luokkatovereillasi oli sama ongelma! Pienen tutkiskelun jälkeen huomaat, että vahvaa magneettia oli säilytetty työpöydän alla. Magneetti oli siis perimmäinen syy demagnetoituneisiin opiskelijoiden henkilökortteihin.

Tilanne 2

Olet työstämässä projektia ja huomaat puolivälissä, että olet tehnyt merkittävän virheen, jonka korjaamiseksi sinun on ehkä aloitettava projekti uudelleen. Miten suhtautuisit asiaan, jotta pysyisit silti määräajassa? Lopeta tekemisesi ja arvioi virhe. Onko se tarpeeksi pieni ratkaistavaksi viemättä liikaa aikaa? Jos ratkaiset virhe, jatka eteenpäin.

Vaihtoehtoisesti, jos ei ole muuta mahdollisuutta kuin muokata projektia uudelleen (mikä voi vaikuttaa määräajassa pysymiseen), sinun on ensimmäiseksi ilmoitettava asiasta esimiehellesi. Voit joutua suunnittelemaan päiväsi uudelleen tai työskentelemään pidempään, jotta saat projektin valmiiksi määräaikaan mennessä.

Tilanne 3

Työskentelet kielikoulussa. Miten suhtautuisit asiakkaaseen, joka ei ollut tyytyväinen kielikursseihin, vaikka tiedät, että opettajat eivät ole olleet tehneet mitään väärää, vaan asiakas on tehnyt virheen? Ei ole merkityksellistä kuinka järkyttynyt asiakas on, vaan työntekijän tehtävänä on varmistaa, että häntä kohdellaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti. Paras tapa tehdä tämä, on olla huomaavainen ja osoittaa aitoa huolta hänen ongelmastaan. Tämän asenteen ansiosta käännät negatiivisen tilanteen positiiviseksi.

Työkaluja osaamisen tunnistamiseen: testi, roolileikki, haastattelu...

Tehokas tapa testata ongelmanratkaisua on pelata pelejä. Esimerkiksi verkossa pakohuoneet ovat ajoitettuja pelejä, jotka saavat oppijat työskentelemään tehtävien ratkaisemiseksi. Pelaajat menevät lukittuun huoneeseen ja heidän on ratkaistava kaikki ongelmat tunnin tai parin aikana "avatakseen oven".

Digitaalisia pakohuoneita on tyypillisesti kahdessa muodossa: Zoom-huoneessa tilaisuuden järjestäjän johdolla, tai valitse oma seikkailusi -muodossa Google Forms -lomakkeiden tai verkkosivustojen kautta. Jos

haluat pelata pakohuonetta virtuaalisesti, osallistu videokokoukseen ja noudata ohjeita tai jaa Google-lomake ja ratkaise arvoitukset yhdessä.

Löydät joitakin pelejä täältä (englanniksi):

<https://teambuilding.com/blog/virtual-escape-rooms>

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten

Jos haluat tutustua ongelmanratkaisun muihin näkökohtiin, voit lukea vaiheista, jotka opastavat sinua ratkaisemaan vaikeita asioita (englanniksi): <https://www.skillsyouneed.com/ips/problem-solving.html>

Ongelmanratkaisussa on kyse myös väärinkäsitysten voittamisesta ja ongelman uudelleen muotoilusta. Alessandro Antonietti on tehnyt vuonna 2020 tutkimuksen Catholic University of Sacred Heart -yliopistossa näistä olennaisista seikoista (englanniksi):

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/feduc.2020.538202/full>

Lisää ajatuksia kysymyksistä, joita voimme esittää oppijoiden ongelmanratkaisutaitojen testaamiseksi, käy tällä verkkosivustolla (englanniksi): <https://www.perkbox.com/uk/resources/blog/10-problem-solving-interview-questions-to-find-the-best-candidate>

6.8. Moduuli 8: Ajanhallinta

Taitoluokka: Oppiminen, Henkilökohtainen

Määritelmä:

Ajanhallinta on yhä tärkeämpää nykyaikana hektisen elämäntapamme vuoksi. Meillä on yhä enemmän velvoitteita ja haasteita, jotka pakottavat meidät hallitsemaan aikaamme paremmin. Todellisuudessa emme voi hallita aikaa kuten hallitsemme rahankäyttöä, koska aikaa kuluu taukoamatta. Sen sijaan voimme hallita sitä, mitä teemme sillä ajalla, jota meillä on, eli hallita itseämme.

Ajanhallinta on yksi liiketoiminnan tuottavuuden peruspilareista. Se on johtamistaito, joka koostuu tämän resurssin tarkoituksenmukaisesta kohdentamisesta, jotta voidaan kehittää tehtäviä ja projekteja. Oman ajan optimointi ja hyvä käyttö on olennaisen tärkeää koska aika on rajallinen.

Tämän taidon omaaminen tarkoittaa, että pystyt:

- Keskittymään tärkeisiin asioihin ja asettamaan asiat tärkeysjärjestykseen
- Luokittelemaan suoritettavat tehtävät välillä: kiireelliset ja tärkeät tehtävät, kiireelliset ja vähemmän tärkeät tehtävät, ei-kiireelliset ja tärkeät tehtävät ja ei-kiireelliset ja vähemmän tärkeät tehtävät
- Organisoimaan päiväsi määrittelemällä ja kirjoittamalla ylös päivän 3 tärkeintä tehtävää.
- Rajoittamaan aikaa kullekin tehtävälle, asettamaan itsellesi määräajat.
- Keskittymään 100-prosenttisesti kuhunkin tehtävään.
- Rajoittamaan keskeytyksiä.
- Tekemään "vaikeimmat" tehtävät päivän ensimmäisten tuntien aikana.
- Älä säädä aikataulua liikaa, jätä aikaa odottamattomille tapahtumille tai viivästyksille.
- Vaihtamaan tehtäviä, eriyttämään toimintojasi päivän aikana.
- Pitämään taukoja.

Kontekstissa: jokapäiväisiä tilanteita, joissa taitoa tarvitaan

Tilanne 1

Kuinka monta kertaa olet jättänyt jonkin asian tekemättä vain siksi, että et ollut muistanut sitä? Näin tapahtuu joka päivä: yksinkertaiset tehtävät unohtuvat, koska ajanhallinta on huono. Kaikki ei mahdu päähäsi, joten on parempi kerätä kaikki tehtävät yhteen paikkaan, jotta saat nopean yleiskuvan kaikista tehtävistäsi.

Tilanne 2

Varmasti joskus olet tehnyt paljon tehtäviä, ja päivän päätteeksi olet huomannut, että joitakin tärkeitä tehtäviä on jäänyt tekemättä. Näin käy, kun et pysty asettamaan tehtäviä tärkeysjärjestykseen. Priorisointi on välttämätöntä. Sinun kannattaa tehdä luettelo tehtävistä ja asettaa ne tärkeysjärjestykseen.

Tilanne 3

Häiriötekijät ovat tärkeimpiä "aikavarkaita". Niiden eliminoimiseksi ne pitäisi tunnistaa etukäteen. Tietääksemme, mihin tuhlaamme aikaamme, meidän tarvitsee vain tarkastella itseämme objektiivisesti ja huomata, kuinka paljon aikaa käytämme selaillessamme sivustoja, jotka eivät ole tärkeitä. Sivustot, jotka eivät liity työhömmme; aikaa, jonka vietämme WhatsAppissa ja muissa sovelluksissa, Facebookissa, Instagramissa...

Tilanne 4

Lisäksi apua saa erilaisista sovelluksista, jotka auttavat ajan valvonnassa ja tehtävien hallinnassa. Voit käyttää esimerkiksi sovelluksia kuten, Evernote, Grammarly, Pocket, Pomodoro, FocusMe jne.

Työkaluja osaamisen tunnistamiseen

Harjoitus: Aikaneliöt

Ajankäytön hallinnan kohdalla tämäntyyppiset harjoitukset ovat perustavanlaatuisia, jotta pystytään graafisesti havainnollistamaan työpäivän käyttöä.

- **Miten harjoitus toteutetaan käytännössä:** Jokainen henkilö saa kolme sivua, joissa on kaksikymmentäneljä neliötä. Neliöt edustavat vuorokauden tunteja. Ensimmäisen sivun osallistujat täyttävät päivänsä rutiinitoiminnoilla. Toiselle sivulle kerätään kaikki se, mitä tehdään ei-tuotannollisena aikana työssä. Kolmannella sivulla on vielä paljon tyhjää tilaa. Tämä on tuottavaa aikaa.
- **Miten arvioida harjoitusta:** Kun kolmas sivu on valmis, voit palata katsomaan mitä voidaan vähentää tai poistaa tuottavan ajan lisäämiseksi.

Vinkkejä syvällisempää pohdintaa varten (englanniksi):

[What Is Time Management? - Working Smarter to Enhance Productivity \(mindtools.com\)](https://www.mindtools.com/pages/newbystrm/WhatIsTimeManagement.html)

[5 essential time management techniques \(timelyapp.com\)](https://www.timelyapp.com/5-essential-time-management-techniques/)

7. Osaamisen tunnustaminen (‘Validate’)

SKILLS
Rec

Recognise - Validate - Certify

7.1. Moduuli 1: Tehokas vuorovaikutus ja viestintä

Oppimistavoitteet

- Osaat ilmaista itseäsi suullisesti tai kirjallisesti, sanallisesti ja/tai ei-sanallisesti, erilaisissa asiayhteyksissä, sekä virallisissa että epävirallisissa, mukautuen yleisön tarpeisiin.
- Ymmärrät, tulkitset ja ilmaiset viestejä selkeästi, tiiviisti ja oikein, jäsennellysti, perustellusti ja johdonmukaisesti, tarkoituksenmukaisesti ja asiayhteyden mukaisesti käyttäen sopivimpia tukiresursseja.
- Osaat olla vuorovaikutuksessa eettisesti, tasa-arvoisesti, kunnioittavasti, empaattisesti, sanallisesti ja sanattomasti, aktiivisen kuuntelun avulla.
- Osaat käyttää tarvittavia ja sopivimpia kielellisiä resursseja, oikeinkirjoitussääntöjä ja sanastoa viestin tarkoituksenmukaisuuden mukaan, kanavan (suullinen, kirjallinen, visuaalinen tai audiovisuaalinen), asiayhteyden ja keskustelukumppanin profiiliin mukaan.
- Opit ratkaisemaan ongelmatilanteita ja konflikteja vuoropuhelun avulla.
- Osaat havaita ja tulkita viestien taustalla olevan tarkoituksellisuuden suorittamalla analyttistä ja kriittistä lukemista tai kuuntelemista.
- Osaat torjua syrjiviä viestejä ja vihapuhetta.

Osion arvioitu kesto

30 istuntoa, kukin 5 tuntia

Tehokkaan viestinnän taitotasot

Osaaminen: suullinen ja kirjallinen ilmaisu, lukeminen ja kuunteleminen kattavasti, analyttisesti ja kriittisesti.

- Aloittelija: Ei osaa ilmaista itseään suullisesti tai kirjallisesti tai tekee virheitä.
- Keskitaso: Ilmaisee itseään hyvin, mutta rajoitetusti.
- Edistynyt: Ymmärtää viestejä ja osaa ilmaista itseään asianmukaisesti.
- Asiantuntija: Ymmärtää ja analysoi viestejä, tulkitsee niitä kriittisesti ja tekee omia johtopäätöksiä, tuo uusia ideoita tai lähestymistapoja

Oppiminen: oppii oppimaan ilmaisemaan itseään suullisesti tai kirjallisesti epämuodollisen koulutuksen kautta

- Aloittelija: Ei kiinnostusta itseopiskeluun
- Keskitaso: Osittain kiinnostunut itseopiskelusta
- Edistynyt: Osoittaa vahvaa kiinnostusta oman tietämyksensä lisäämiseen itseopiskelun avulla
- Asiantuntija: Osoittaa suurta kiinnostusta edistyneen ja uuden tiedon hankkimiseen ja tuo uusia lähestymistapoja opiskelun kautta

Päätöksenteko: aktiivinen osallistuminen sisällön tuottamiseen ja viestien tuottamiseen eri medioissa

- Aloittelija: Ei osoita kiinnostusta edistää tietämystä tuottamalla sisältöä.
- Keskitaso: Osoittaa osittaista kiinnostusta osallistua tietämyksen lisäämiseen tuottamalla sisältöä eri medioissa.
- Edistynyt: Osoittaa merkittävää kiinnostusta tiedon lisäämiseen seuraavin keinoin tuottamalla sisältöä eri medioissa
- Asiantuntija: Osoittaa täyttä kiinnostusta sisällön tuottamiseen eri medioissa ja edistää tietämystä

Tilanne/konteksti: suullisen tai kirjallisen viestin mukauttaminen erilaisiin yhteiskunnallisiin olosuhteisiin, tilanteisiin, kanaviin ja yleisöprofiileihin

- Aloittelijat: Viestin mukauttamatta jättäminen eri tilanteisiin, kanaviin ja yleisöihin
- Keskitaso: Osaa mukauttaa viestin erilaisiin tilanteisiin, kanaviin ja kohderyhmiin, mutta rajoitetusti
- Edistynyt: Osaa mukauttaa viestin erilaisiin tilanteisiin, kanaviin ja kohderyhmiin tarkoituksenmukaisesti
- Asiantuntija: Se mukauttaa viestejä erinomaisesti eri tilanteisiin, kanaviin ja yleisöihin, tuo ilmaisullisia innovaatioita ja uusia lähestymistapoja.

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

- Sanaston, oikeinkirjoituksen ja kieliopin tuntemustesti, jolla tarkistetaan, että kirjoitettua kieltä käytetään asianmukaisesti

Välineellinen osa-alue: käytännön havainnoinnin avulla

- Työnhakijan ja neuvojan välisen vuorovaikutuksen havainnointi työllisyyspalvelussa. Tarkkailukohteena suullisen viestinnän taidot ja empaattinen, kunnioittava ja vakuuttava kielenkäyttö.

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla.

- Sisällönanalyysi tiettyjen ihmisten käyttäytymisestä sosiaalisissa verkostoissa haavoittuvassa asemassa olevia tai sosiaalisesti syrjäytyneitä ryhmiä kohtaan, jotta voidaan arvioida heidän kriittistä kykyään syrjivien viestien suhteen.

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa kokelaalle tilaisuuden osoittaa tietämyksensä syvällisyyttä ja osaamistaan ja viestintätaitojaan.

Johdanto

Tässä tehtävässä tavoitteena on laatia kirjallinen essee, joka perustuu luettuun tekstiin ja sitä seuraavaan keskusteluun osallistumiseen, jossa kunkin henkilön on argumentoitava ja esitettävä omia pohdintojaan käsitellystä aiheesta.

Vaiheet

Toiminta koostuu kahdesta vaiheesta:

- 1) Yksilö: kirjallisen tekstin analysointi ja esseen kirjoittaminen.
- 2) Ryhmä: ryhmäkeskustelu tekstissä käsitellystä aiheesta.

Valmistelu

Ensinnäkin pitäisi valita teksti aiheesta, joka liittyy ajankohtaisiin uutisiin tai ajattomaan mutta yleiseen aiheeseen. Sopiva vaihtoehto tässä tapauksessa on käyttää tieteellisen The Conversation -verkkosivuston levitystekstejä, jotka on suunnattu yleiselle yleisölle, jonka koulutustaso on keskitaso (keskiaste).

Lisäksi olisi laadittava asiakirja, jossa on ohjaavia kysymyksiä tekstin laatimista varten. Lopuksi ryhmäkeskustelua varten olisi järjestettävä fyysinen tila.

Toteutus

Kun Keskustelu-verkkoportaalista valittu teksti, jokaisen henkilön on kirjoitettava siitä kriittinen analyysi.

Toisessa vaiheessa käydään ryhmäkeskustelu, jossa käytetään viitteenä ohjaavia kysymyksiä.

Arviointi

Tätä toimintaa voidaan käyttää sekä kirjallisen että suullisen ilmaisun ja elekielen arviointiin. Kuten osaamisen validoinnissa edellytetään, henkilö voi osoittaa tietämyksensä syvyyden kirjoittamalla tekstin, joka perustuu hänen aiempaan tietämykseensä. Arvioijat voivat myös tarkistaa sekä kirjoitetun tekstin että myöhemmän keskusteluun osallistumisen kautta, että henkilö ymmärtää, analysoi ja tulkitsee kriittisesti viestejä ja pystyy tekemään omia johtopäätöksiä ja esittämään uusia ajatuksia. Kielen

käyttö, kieliopillinen oikeellisuus, sanaston runsaus, ajatusten asianmukainen jäsentely sekä kirjallisen keskustelun selkeys ja oikeellisuus voidaan myös arvioida.

Ryhmäkeskustelun avulla voidaan arvioida osaamista, kuten suullisia viestintätaitoja, kykyä sopeutua kontekstiin ja sen yleisön profiiliin, jonka kanssa he ovat vuorovaikutuksessa, aktiivisia kuuntelutaitoja, empatiaa ja itsevarmuutta.

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuu yksilöiden omien taitojen tunnistamiseen ja kirjaamiseen, tavallisesti kolmannen osapuolen allekirjoittamana itsearviointiin todentamiseksi;

Johdanto

Viestintäharjoituksen suorittamisen jälkeen (esim. "Pecha Kucha", menetelmä, joka selitetään myöhemmin), täytetään itsearviointilomake seuraavista osaamisen osa-alueista:

- Sanallinen viestintä
- Sanaton viestintä
- Tukiresurssien käyttö

Toteutus-arviointi

1. Suullinen viestintä

- Verbaalinen kieleni on mukautettu kuulijoihin.
- Käytän rikasta ja monipuolista sanastoa.
- Käytän sopivaa intonaatiota
- Sanallisen viestinnän tempo on ollut sopiva
- Käytän äänenmuodostusta ja äänenvoimakkuutta vahvistamaan sanomaani.
- Koko yleisö on kuullut sanani.
- Olen kiinnittänyt huomiota taukoihin ja hiljaisuuden käyttöön puheessani
- Olen havainnut, että sanoillani on ollut havaittava vaikutus yleisöön.

2. Ei-sanallinen viestintä

- Kehonkieleni vahvistaa verbaalista kieltäni.
- Kehonkieleni on johdonmukainen sanallisen viestin kanssa
- Kehoni ja raajojeni käyttö ei ole häirinnyt yleisöä
- Olen sijoittunut sopivasti yleisön eteen
- Olen vaikuttanut rennolta ja itsevarmalta esitykseni aikana
- Olin rauhallinen kameran läsnäolosta huolimatta.
- Pukeutumiseni ei heikentänyt viestiä, jonka halusin välittää.

3. Resurssien käyttö esityksessä

- Olen käyttänyt sopivan määrän tekstiä
- Olen ottanut huomioon fontin ja fontin koon tehostaakseni viestiäni

- Värikontrasti on tehostanut viestin vaikuttavuutta
- Olen käyttänyt kuvia ja dioja
- Kuvakäsikirjoitus kertoi tarinan ilman suullista viestintää
- Kuvien valinta havainnollisti suullista viestiä
- Käytetyt kuvat olivat esteettisesti houkuttelevia
- Olen käyttänyt säädösten edellyttämän määrän dioja.
- Pidin kiinni kullekin dialle ja kokonaisesitykselle varatusta ajasta.

Haastattelut (BEI⁵ and PFI³)

Voidaan käyttää selventämään esitetyissä asiakirjanäytöissä esiin tulleita kysymyksiä ja/tai tarkastella oppimisen laajuutta ja syvyyttä;

Johdanto

Työhaastattelu tapahtuu selkeästi viestinnällisessä kontekstissa, jossa hakijan viestintätaidot voivat olla ratkaisevia tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Tämä arviointitehtävä on suunniteltu siten, että henkilö, joka on osallistunut rekrytointiprosessiin voi arvioida suoriutumistaan suhteessa suulliseen ja sanattomaan viestintään.

Toteutus-arviointi

- Oletko valmistautunut haastatteluun etukäteen ottaen huomioon osaamisesi, ansiosi ja taitosi?
- Tulitko haastatteluun tietoisena yrityksestä?
- Osoititko suhteessasi työnantajaan itsesi sellaisena kuin olet?
- Turvauditko valehteluun vastataksesi joihinkin kysymyksiin, joita työnantaja esitti?
- Oliko kehosi asento ennakoiva?
- Oliko pukeutumisesi asianmukainen?
- Vaikutitko jäykältä, nojasitko pöytään tai huojuitko?
- Laitoitko kädet ja/tai jalat ristiin haastattelun aikana, katsoitko kelloa tai matkapuhelinta?
- Kuuntelitko aktiivisesti haastattelijaa?
- Katsoitko haastattelun aikana haastattelijaa luontevasti silmiin?
- Käytitkö hyvin töksähtelevää tai puhekielistä sanastoa?
- Kiinnititkö huomiota äänensävyyn ja ääntelyyn?
- Käytitkö täytesanoja?
- Vastasitko yksitavuisesti?
- Olitko kohtelias muotoillessasi kysymyksiä epäilyjesi ratkaisemiseksi?
- Olitko kohtelias vastatessasi haastattelijalle?
- Keskeytitkö haastattelijan kysymysten esittämisen yhteydessä?
- Olitko kohtelias vastatessasi haastattelijalle?
- Keskeytitkö haastattelijan, kun hän esitti kysymyksiä?
- Kysyitkö kysymyksiä työajoista, lomapäivistä ja arviota palkasta?
- Ilmaisitko kiinnostuksesi liittyä yritykseen?
- Keksitkö ideoita osoittaaksesi, että sovit työympäristöön ja työnantajan tavoitteisiin?
- Kiititkö mahdollisuudesta osallistua valintaprosessiin?

⁵ <https://toolkit.vets.syr.edu/wp-content/uploads/2012/11/Tool-BEI-Toolkit.pdf>

Havainnointi

Todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä tehtäviä työssä.

Johdanto

Havainnointi on tutkimustekniikka, joka perustuu nimensä mukaisesti havainnointiin. Siinä tutkitaan tutkittavia henkilöitä tai tilanteita ennalta laadittujen ohjeiden mukaisesti tarvittavien tietojen saamiseksi. Tällä tekniikalla on kaksi perusmuotoa: osallistuja, jolloin tutkija on aktiivisesti mukana havainnoimassa, ja ei-osallistuva, kun tutkija ei ole mukana. Toisaalta tehdään ero suoran havainnoinnin, jolloin tutkimuskohdetta tarkkaillaan paikan päällä, ja epäsuoran havainnoinnin, kun se perustuu tiedonkeruuseen, kuten nauhoitukseen, välillä.

Tutkimusmenetelmän soveltamista, ei-osallistuvaa ja suoraa havainnointia, ehdotetaan lääkärin ja potilaan välisen kommunikaation analysoimiseksi ja lääkärin viestintätaitojen arvioimiseksi.

Kyseessä on tapaus, jossa nämä taidot ovat avainasemassa, kun määritetään potilaan diagnoosia ja varmistetaan, että potilas saa asianmukaista hoitoa sairauteensa. Yhtä tärkeää on, että potilas pystyy kommunikoimaan tehokkaasti lääkärin kanssa ongelmista, joista hän kärsii. Tärkeää on myös, että lääkäri pystyy kertomaan potilaalle syyn ja tarjoamaan selkeät ohjeet hänen sairautensa hoitamiseksi. Tässä tapauksessa, jos jompikumpi ei pysty kommunikoimaan riittävästi, potilaan terveys on vaarassa.

Vaiheet

Toiminta koostuu kolmesta vaiheesta:

1. Havaintolomakkeen laatiminen lääkärin ja potilaan välisen vuorovaikutuksen analysointia varten.
2. Lääkärin ja potilaan välisen kommunikaation havainnointi vastaanotolla ja merkinnät käyttäen aiemmin laadittua havainnointilomaketta.
3. Havainnointilomakkeesta saatujen tulosten analysointi.

Valmistelu

Tämän aktiviteetin toteuttamiseksi meidän on ensin löydettävä tilanteen päähenkilöt: lääkäri ja potilas. Ottaen huomioon, että terveystietoihin sovelletaan erityistä suojaa EU:n yleisen tietosuojaa-asetuksen mukaisesti, kaikkein sopivinta tässä tapauksessa - ja koska arvioinnin kohteena ovat lääkärin pätevyys - on, että potilaan roolissa on näyttelijä, joka esittää, että hänellä on tietty sairaus, ja improvisoi lääkärin esittämien kysymysten mukaan.

Jos kyseessä on todellinen potilas, tarvitaan potilaan tietoinen suostumus.

Lisäksi lääkärin kommunikaation arviointia varten laaditaan havainnointilomake, josta nähdään kehitystä vaativat asiat. Sen tulisi sisältää seuraavat elementit:

- Selkeä suullinen ilmaisu, lääketieteellisen erikoissanaston sovittaminen potilasprofiiliin
- Sanaton viestintä
- Aktiivinen kuuntelu
- Kunnioittava, empaattinen ja vakuuttava asenne.
- Tukiresurssien käyttö (esim. piirroksot tai kaaviot).

Täytäntöönpano

Havainnoinnissa analysoidaan lääkärin ja potilaan välisen viestinnän neljä vaihetta:

- Konsultaation aloitus, jossa tervehditään ja vahvistetaan potilaan nimi. Lääkärin esittämät kysymykset, joilla selvitetään, mikä potilasta vaivaa.
- Lääkärin suorittama tietojen kerääminen, jossa merkitään muistiin potilaan antamat tiedot.
- Lääkärin antama selitys ongelmasta ja tarvittavista testeistä ja mahdollisesta diagnoosista. Potilas esittää kysymyksiä ja saa lääkäriltä tarvittavat vastaukset.
- Konsultaation päättäminen, lääkäri tekee lyhyen yhteenvedon ja antaa hoito- ja hoivaohjeita. Potilaalta tarkistetaan, että hän ymmärtää ne ja hyväksyy ohjeet.
- Tarkkailusta vastaavan henkilön on kiinnitettävä huomiota erilaisiin lomakkeeseen sisältyviin osatekijöihin ja merkitä ne muistiin, ja jatkaa sen jälkeen kommunikaation analyysiin.

Arviointi

Tämä lääkärin havainnointikäytäntö mahdollistaa seuraavien asioiden arvioinnin osaamista: suullinen ilmaisu, ei-sanallinen viestintä, aktiivinen kuunteleminen, kunnioittava, empaattinen ja vakuuttava asenne sekä tukiresurssien käyttö. Viestin välittäminen selkeästi ottaen huomioon potilasprofiili.

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmää käyttäen tuotetaan yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä, jotka osoittavat yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin;

Johdanto

Sisällön luominen podcast-kanavaa varten. Fundación del Español Urgente määrittelee podcastin "*multimedialähetykseksi tai -tiedostoksi, erityisesti äänitiedostoksi, joka on suunniteltu ensisijaisesti ladattavaksi ja kuunneltavaksi tietokoneilla tai kannettavilla soittimilla*".

Vaiheet, valmistelu ja toteutus

Minkä tahansa mediasisällön tuottaminen edellyttää luonnosteluprosessia, joka koostuu toisiinsa liittyvistä vaiheista.

1. Idea. Ensimmäisenä askeleena olisi valittava podcastin aihe. Meidän ehdotuksemme on paikallishistoriaa käsittelevän kanavan luominen. Voit ottaa maantieteellisenä viitekehyksenä paikkakunnan, maakunnan, alueen, maan, tai maanosan (esimerkiksi podcastkanavan luominen, joka käsittelee Malagan maakunnan kuntia Espanjassa).
2. Kohderyhmä. Podcast on digitaalinen formaatti, jota levitetään alustoilla, joten potentiaalinen yleisö on laaja. Tässä tapauksessa kuitenkin ehdotamme koulutuspodcastia, joten kohdeyleisömme ovat ihmiset, jotka ovat kiinnostuneita paikallishistoriasta: historioitsijat, opettajat, opiskelijat.
3. Podcastin on tarkoitus olla dynaaminen ja osallistava, mikä tarkoittaa, että me yhdistelemme sen tuotannossa eri tyyllilajeja: yksittäisiä tarinoita, haastatteluja, keskusteluja ja dramatisointeja.
4. Ennen nauhoitusten aloittamista meidän on päätettävä, mitä aihetta aiomme käsitellä. Aiomme esimerkiksi kertoa erään kylän historiasta Malagan maakunnassa. Aakkosjärjestyksessä ensimmäinen kylä on Alameda. Tässä vaiheessa ponnistelut kohdistuvat tutkimukseen: asiakirjojen konsultointiin, lähteisiin, henkilökohtaisten lähteiden etsimiseen, haastattelujen tekemiseen, dokumenttien valmisteluun ja kysymysten laatimiseen käsiteltävistä aiheista.
5. Ennen kuin aloitamme nauhoituksen, meidän on kirjoitettava käsikirjoitukset. Tässä tapauksessa on syytä muistaa, että radiopodcastingissa käytetään erityistä kirjoitustyyliä: kirjoitetaan kuunneltavaksi, ei luettavaksi. Varmistaaksesi, että olet kirjoittanut tekstin radiotyyllillä, kannattaa lukea teksti ääneen luonnollisella äänensävyllä. Samalla kun luetaan, valmistellaan sanoitusta ja äänensävyä.
6. Äänittämistä varten tarvitaan teknisiä laitteita, jotka vaikuttavat osaltaan äänityksen laatuun. Suosittelemme yhtä tai useampaa ammattikäyttöön tarkoitettua mikrofonia, äänentoistolaitetta, tietokone- tai mobiililaitetta sekä äänitallennus- ja äänentoisto-ohjelmistoa äänittämistä ja editointia varten.
7. Äänen nauhoittamisen jälkeen ääni on tarpeen editoida mahdollisimman ammattimaisesti: poista äänet, joita ei pitäisi olla äänitteessä, ja tasoita äänet, musiikki ja äänitehosteet.
8. Kun äänen editointi on valmis, siirrytään kappaleen jakeluun podcast-alustoilla. Markkinoilla on natiiveja alustoja, kuten Anchor, Ivoox tai Spotify. Voimme myös luoda YouTube-kanavan. Alustan valinta riippuu siitä, miten hyvin tunnemme kohdeyleisömme. Meidän on kysyttävä itseltämme ja selvitettävä, keitä potentiaaliset kuuntelijamme ovat, ja tehdä sisällön saaminen heille helpoksi.

9. On suositeltavaa, että podcasting-asiantuntijat arvioivat äänituotantoa, kuuntelemalla sisältöämme analyttisesti ja avaamalla viestintäkanavia kuulijoiden kanssa, jotta he voivat osallistua keskusteluun esittämällä pohdintojaan ja parannusehdotuksiaan.

Arviointi

Podcast vastaa pohjimmiltaan äänimuotoa, joten sanalliselle viestinnälle annetaan johtava asema. Tältä osin artikulaation kaltaiset näkökohdat, rytmi ja intonaatio otetaan huomioon. Lisäksi lähestymistapa ääniteoksen aiheeseen perustuu tutkimus-, dokumentointi- ja valitun tiedon analyysiprosessiin. Tämä prosessi liittyy oppimaan oppimisen osaamiseen. Myös tuotannon editointi ja jakelu tapahtuu tässä yhteydessä epävirallisessa oppimiskontekstissa, joten edellä mainittu osaaminen ilmenee uudelleen. Samoin aiheen valinta, lähestymistapa siihen sekä tuotantotuloksen levittäminen kietoutuvat yhteen audioviestinnällisen kontekstin ja kohdeyleisön profiiliin sopeutumisen kanssa. Nämä kaksi osaamista pidetään luovassa prosessissa perustavanlaatuisina.

Esitelmä

Esitelmä voi olla virallinen tai epämuodollinen. Esitelmän perusteella voidaan tunnistaa ja tunnustaa oppijan kykyjä jakaa informaatiota aiheeseen ja yleisöön sopivalla tavalla;

Johdanto

"Esittämiseen" liittyvä osaaminen todennetaan seuraavasti Pecha Kucha -menetelmällä. Pecha Kucha -menetelmä koostuu julkisesta projektin tai kokemuksen suullisesta esittelystä pakollisia sääntöjä noudattaen.

Säännöt, joita viestijän on noudatettava, ovat yksinkertaiset: 20 diakuvaa, 20 dian esittäminen – 20 sekuntia kullekin. Diojen sisällössä kuva on tärkeämpi kuin tekstimuotoinen tieto. Tällä tavoin korostetaan esityksen pitäjän sanallista ja sanatonta viestintää. Lisäksi puhuja valitsee tällä tavoin olennaiset hetket, jolloin hänen esityksensä muodostuu dynaamiseksi ja mielenkiintoiseksi. Kertomus koostuu kokemuksesta, joka on saatu Erasmus+ -ohjelman liikkuvuudesta Malagan kaupungissa, tutussa ja ystävällisessä ympäristössä. Siksi kohderyhmämme on perheemme ja ystävämme.

Valmistelu ja täytäntöönpano

1. Aluksi kirjoitamme kokemuksemme ylös asiakirjaan: suositellaan, että teksti noudattaa kronologista rakennetta, ikään kuin se olisi matkapäiväkirja. Tähän asiakirjaan tulisi sisällyttää oppimiskokemukset ja myös tunnereaktiot, joita vierailu kaupunkiin synnytti ja suhde ihmisiin, joiden kanssa olemme asuneet yhdessä. Tarvittaessa, asiakirjalähteisiin olisi turvauduttava erityistietojen

saamiseksi: maantieteellinen sijainti, demografiset, sosiologiset ja gastronomiset tiedot jne. Tekstin rakenteen on noudatettava kolmen näytöksen klassista järjestystä: esittely, kehittäminen ja päättäminen.

2. Samalla käydään läpi ottamamme valokuvat. Sen jälkeen valitsemme kuvat ja järjestämme ne kronologisesti tai tapahtumien tai luokkien mukaan. Kuvien valinnan on vastattava kirjallista käsikirjoitusta, jonka olemme laatineet ja tapahtumia, jotka haluamme jakaa yleisön kanssa.
3. Esitykseen voi käyttää erityistä esitysohjelmaa (LibreOffice) tai avoimia digitaalisia alustoja: Canva, Genially, Prezi jne.
4. Jotta toteutus olisi optimaalinen, suositellaan harjoitusta. Harjoituksessa olisi otettava huomioon perusnäkökohdat, jotka koskevat sanallisen (projisointi, diktio, rytmi, intonaatio) ja ei-sanallisen viestinnän peruskysymyksiä (äänenpainot, diktio, rytmi, intonaatio) ja viestintää (kehon ja kasvojen eleet, katse, vaatetus). On myös suositeltavaa harjoitella samassa paikassa, jossa esitys pidetään ja yleisön kanssa, jotta he voivat antaa palautetta.
5. Esityspäivänä sinun tulisi olla esityspaikalla riittävän ajoissa, jotta voit testata laitteet ja hallita tunteita helpommin.
6. Tallenna esitys videokameralla, jossa on ympäröivä ääni ja mahdollisuuksien mukaan ulkoisella mikrofonilla. Kuvan koon tulisi olla riittävän suuri ja riittävän lähellä, jotta saadaan selkeä kuva esityksen pitäjistä ja sisällöstä.
7. Esityksen päätyttyä, toisena ajankohtana, nauhoitus katsotaan. Katselun tarkoituksena on suorittaa analyysi ja arvioida viestintää. Tässä tapauksessa ehdotetaan itsearviointia ja ulkoista arviointia.

Arviointi

Arviointi, joka vastaa "Pecha Kuchaan" liittyvää osaamista sisältyy osioon "Deklaratiiviset menetelmät".

Simulointi ja osaamisnäyttö

Kun henkilöt asetetaan tilanteeseen, joka täyttää kaikki todellisen elämän kriteerit, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida; hoidetaan muodollisuudet hallinnon kanssa: valituksen tekeminen tapahtuu henkilökohtaisesti virastossa.

Johdanto

Kansalaisten osallistuminen, jossa vaaditaan ratkaisuja ongelmiin, jotka kuuluvat hallintoelinten toimivaltaan, on avainasemassa, kun halutaan parantaa palvelujen tarjontaa ja huomioida heikoimmassa asemassa olevat ryhmät. Yksi tärkeimmistä kanavista, jonka kautta kansalaiset voivat tehdä valituksia ja vaatimuksia, on virasto. Fyysisten toimistojen olemassaolo on olennaisen tärkeää niiden ihmisten kannalta, jotka eivät

voi suorittaa em. menettelyjä digitaalisesti tiedon puutteen, vaikeuksien tai muun syyn vuoksi.

Esimerkissä simuloidaan virallisen valituksen tekemistä lasin- ja paperin kierrätysastioiden puutteesta kaukana kaupungin keskustasta, jonka vuoksi asukkaat joutuvat matkustamaan pitkän matkan kierrättääkseen jätteet. Valitus tehdään paikallishallinnon virastossa hakemuslomakkeella.

Toimintaan osallistuu yksi kansalainen, jota kierrätysastioiden puute koskee.

- joka tekee valituksen
- ja viranomainen, joka antaa hakemusasiakirjan ja ilmoittaa valituksen tekemistä seuraavat vaiheet.

Valmistelu

Tämän toiminnan toteuttamiseksi on tarpeen simuloida toimistotiskiä ja peruslomakkeen pitää olla saatavilla. Toimintaan tulisi osallistua kaksi henkilöä, toinen esittää kansalaista ja toinen julkishallinnon työntekijää.

Täytäntöönpano

1. Tervehdys, selvitys siitä, miksi kansalainen tulee virastoon ja lomakkeen antaminen ja vastaaminen selkeästi kansalaisen mahdollisiin epäilyihin.
2. Kansalainen laatii valituksen, ja viranomainen vastaa kantelijan esittämiin epäilyihin.
3. Asiakirjan vastaanottaminen viranomaiselle, kopion antaminen hakijalle, ja tiedottaminen menettelystä, joka seuraa valituksen jälkeen. Huomion kiinnittäminen kansalaisen esittämiin kysymyksiin tältä osin.

Arviointi

Seuraavat tehokkaan viestinnän avaintaidot voidaan arvioida tämän toiminnan avulla:

- Oppimaan oppiminen (kansalaisen on tutustuttava asetuksiin tietääkseen oikeutensa).
- Suullinen ilmaisu ja sanaton viestintä (sen kansalaisen taholta, joka haluaa tehdä valituksen ja sen viranomaisen toimesta, joka käsittelee asiaa hänen kanssaan)
- Kirjallinen ilmaisu (kansalainen, jonka on kirjoitettava kantelu hallintokielellä)
- Sopeutuminen asiayhteyteen ja yleisön profiiliin (sekä kansalaisen että viranomaisen toimesta, kunnioittavalla ja empaattisella sävyllä ja kohtelulla molempien taholta)

Testaukset ja tutkimukset

Epämuodollisen (informaali ja non-formaali) oppimisen tunnistaminen ja validointi seuraavien virallisen järjestelmän kokeiden avulla.

Testi perustuu Tohtorinväitöskirjan valmistumiseen ja puolustamiseen.

Johdanto

Väitöskirja koostuu alkuperäisestä tutkimustyöstä, jonka tarkoituksena on saada tohtorin tutkinto. Väitöskirja on luettu ja puolustettu julkisesti väitöstilaisuudessa.

Tämä tutkinto, joka johtaa korkeimman akateemisen tutkinnon myöntämiseen, koostuu kirjallisesta osuudesta, joka perustuu tutkimustyön laatimiseen ja kirjoittamiseen, ja suullisesta osuudesta, joka koostuu tutkimuksen esittelystä ja puolustamisesta julkisessa tilaisuudessa eri alojen tohtoreista koostuvalle yliopistojen tutkintolautakunnalle.

Tämä muodollisesta koulutuksesta peräisin oleva malli mahdollistaa epävirallisen oppimisen tunnistamisen ja validoimisen tehokkaassa viestinnässä. Tutkimuksen kehittäminen, kaikkien aiempien tutkimusten tarkastelu ja kenttätyön toteuttaminen noudattaen metodologiaa tulosten saamiseksi, kirjallisen tekstin laatiminen ja esittely ja puolustaminen julkisesti edellyttävät korkeinta mahdollista osaamista tehokkaassa viestinnässä. Tähän työhön ei liity pelkästään tiedon esittämistä, vaan myös argumentointia ja kriittistä analyysia sekä uusien ideoiden ja ajatusten kehittämistä.

Tehokkaan viestinnän osaamisen tunnistamiseksi ja validoimiseksi voidaan toteuttaa pienimuotoinen "simulaatio" opinnäytetyön toteuttamisesta ja puolustamisesta.

Vaiheet

Kuten väitöskirjan tapauksessa, on suunniteltu kaksi vaihetta:

1. Kirjallisen työn toteuttaminen
2. Työn esittäminen ja puolustaminen useista henkilöistä koostuvalle tuomaristolle käyttäen tarvittavia apuvälineitä.

Valmistelu

Tehtävän suorittamisen helpottamiseksi jokaiselle henkilölle annetaan joukko tekstejä, jotka koskevat tiettyä aihetta ja sisällönanalyysilomakkeen, jonka avulla voi tehdä pienen tutkimuksen ja saada tuloksia. Valmistellaan kolmesta opettajasta koostuva tutkintolautakunta.

Toteutus

Annettujen tekstien ja sisällönanalyysin perusteella kunkin henkilön on laadittava yksilöllisesti kirjallinen työ, joka perustuu analyysiin sekä kriittiseen ja perusteltuun pohdintaan.

Toiseksi heidän on laadittava esitys työnsä pääajatuksista (johdanto, tavoitteet, menetelmät, tulokset ja johtopäätökset) sekä esitettävä se tutkintolautakunnan edessä ja vastattava kysymyksiin, joita heiltä kysytään.

Arviointi

Toiminnan arviointi on kaksinkertainen:

- Ensinnäkin kirjallista ilmaisua arvioidaan tekstin avulla, jotta voidaan tunnistaa ymmärtävätkö ja analysoivatko he kirjallisia viestejä, osaavatko he tulkita niitä kriittisesti ja tehdä omia johtopäätöksiä sekä tuoda esiin uusia ajatuksiaan ja lähestymistapoja.
- Toiseksi arvioidaan suullista ilmaisua, sanatonta kieltä, kykyä vuorovaikutukseen, kykyä sopeutua tilanteeseen ja yleisöön (opettajat), jolle viesti on osoitettu.

Lähteet

An Introduction to Communication Skills. Skills You Need Limited, 2020
<https://www.skillsyouneed.com/ips/communication-skills.html>

HARGIE, Owen (2019) *The Handbook of Communication Skills*. New York: Routledge.
<https://dl.uswr.ac.ir/bitstream/Hannan/141245/1/9781138219120.pdf>

MELT GROUP (2015). *Comunicación en la entrevista de trabajo: verbal y no verbal*. <https://bit.ly/3In2p2A>

7.2. Moduuli 2: Digitaaliset taidot

Kuvaus

Digitaalisilla taidoilla tarkoitetaan tiedon luovaa, kriittistä ja turvallista käyttöä ja viestintäteknologioiden käyttöä. Digitaalisen osaamisen avulla saavutetaan tavoitteet, jotka liittyvät työhön, työllistyvyyteen, oppimiseen, vapaa-ajan käyttöön, osallisuuteen ja osallistumiseen yhteiskunnassa. Elämme teknologian ympäröimänä, mutta vain harvat todella soveltavat sen koko potentiaalia.

Oppimistavoitteet

Tässä moduulissa:

- Opit ymmärtämään todellisuutta, jossa elämme
- Valmistautumaan toimimaan paremmin digitaalisessa ympäristössä
- Saat paremmat valmiudet sopeutumiseen

Yksikön arvioitu kesto: 120 minuuttia

Digitaalisen osaamisen taitotasot

Osaaminen: opittava osaaminen on selkeästi yksilöity.

- Aloittelija: Osaa hakea, suodattaa ja yhdistellä tietoa suuren olemassa olevan tiedon joukosta.
- Keskitaso: Yleistää ajatuksia siitä, mitä tietää ja mitä on oppinut.
- Edistynyt: Soveltaa tietojaan uusiin tilanteisiin.
- Asiantuntija: Luo uutta tietoa ja kykenee jopa innovoimaan.

Oppiminen: Suunnitellaan aktiivista oppimista: analysointia, epäilyjä ja kysymyksiä.

- Aloittelija: Suorittaa kenttäkäyntejä, katsoo videoita, haastatteluja, kyselyitä, dynamiikkaa, lukemista, foorumeita, kartoittavaa tutkimusta jne.
- Keskitaso: Analysoi kokemuksia samanaikaisen vuoropuhelun avulla, pohdintaa kysymysten pohjalta jne.
- Edistynyt: Ongelmanratkaisu, grafiikkojen kehittäminen, tietojen yhdistäminen ja yleistäminen esseiden, miniluentojen,

audiovisuaalisten esitysten, lähteiden tutkimisen, keskustelujen jne. avulla.

- Asiantuntija: Projektien suunnittelu, tapausten luominen ja ratkaiseminen, kaavioiden luominen, esseiden kirjoittaminen, kokeiden tekeminen, tilaisuuksien pitäminen, omaperäisten ongelmien luominen jne.

Päätöksenteko: Kannustetaan sitoutumaan oppimansa toteuttamiseen.

- Aloittelija: Luo oppimis- ja kehittämissuunnitelman, jonka avulla osaaminen saatetaan käytäntöön.
- Keskitaso: Luo miellekarttoja. Tämä on olennaista, jotta voi soveltaa sitä, mitä on opittu helpommin, ja ajan mittaan kaikki tieto tulee pysymään mielessä.
- Edistynyt: Pohtii tekniikoita ja ehdottaa strategioita, jotka sisältävät ne teknologiset välineet, jotka mahdollistavat motivoivan oppimisen.
- Asiantuntija: Hyödyntää täysimääräisesti uusia teknologioita ja alustoja, joita syntyy huimaa vauhtia. Varmistaa tietoisuuden uusista suuntauksista tai teknologisesta kehityksestä ja käyttää tätä tietoa hyödyksi ja toteuttaa oppimaansa käytännössä.

Tilanne: Määrittele selkeästi tilanne, jossa oppimista on tarkoitus soveltaa.

- Aloittelija: Teknologian käyttö henkilökohtaisiin tai viihdetarkoituksiin (pelin pelaaminen, digitaalisten kirjojen lukeminen, live-videoiden katselu verkossa, musiikin kuuntelu digitaalisten välineiden avulla).
- Keskitaso: Vuorovaikutus ystävien ja ikätovereiden kanssa digitaalisten välineiden avulla (sähköpostien tai pikaviestien lähettäminen, osallistuminen sosiaalisiin verkostoihin, yhteyden luominen muihin verkkoyhteisöjen kautta).
- Edistynyt: Teknologian käyttäminen erityyppisten töiden tekemiseen (ohjelmistojen käyttäminen asiakkaiden tilausten kirjaamiseen baarissa ja laskun laskemiseen, taulukkolaskentaohjelmien käyttäminen budjetin laskemiseen, koneiden langattoman yhteyden ymmärtäminen).
- Asiantuntija: Verkkoresurssien käyttö tavaroiden ostamiseen ja myymiseen, sähköinen kaupankäynti, verkkokulutus.

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

- Henkilökohtaisten osaamiskysymysten luominen hausalla ja leikkimielisellä tavalla.
- Kysymysten luominen digitaalisen osaamisen arvioimiseksi ja niihin vastaaminen tietokoneelta tai mobiililaitteelta.

Välineellinen osa-alue: käytännön havainnoinnin avulla

- Havainnointi ja harjoittelu verkkosivuston tai verkkosivun käyttämisessä paikasta ja laitteesta riippumatta.
- Etsitään tietoa, palveluja ja sovelluksia, joita tarvitaan jonkin tehtävän tai toiminnan suorittamiseen

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla

- Analysoidaan varotoimia, joita on toteutettu kaikkien verkon osien elementtien suojaamiseksi, kuten infrastruktuuria ja tietoa, joihin tietoverkkorikolliset vaikuttavat usein eniten.

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa kokelaalle tilaisuuden osoittaa osaamisensa syvällisyys ja viestintätaitonsa

Muissa maissa järjestettävät keskustelut voivat vahvistaa luokassa käsiteltyjä aiheita. Voimme myös käyttää teknologiaa yhteydenpitoon opiskelijoiden kanssa ja muiden koulujen opettajiin ympäri maailmaa.

Tavoite

Kommunikoida ja oppia etänä.

Toiminta

Kuunnella etäluentoa ja osallistua keskusteluun. Kehittää esitys ja jakaa se muiden koulujen opiskelijoiden kanssa.

Työkalut

Jos haluat jakaa esityksiä muiden koulujen kanssa, sovelluksia, kuten esim. Skypen tai Google Hangoutsin avulla, voit soittaa ryhmävideopuheluita kannettavien tietokoneiden tai kännyköiden välityksellä. Esim. Periscope tai Facebook Live, mahdollistavat suoran lähetyksen katsomisen mistä päin maailmaa tahansa.

Jos haluat jakaa mielenkiintoisia puheita oppilaiden ja jopa vanhempien kanssa, TED tarjoaa inspiroivia esityksiä muun muassa tieteestä,

filosofiasta, matematiikasta ja uskonnosta, ihmisoikeuksista.

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuvat yksilöiden itsensä tunnistamiseen ja heidän osaamisensa kirjaamiseen, yleensä kolmannen osapuolen allekirjoittamana itsearviointiin todentamiseksi;

Toiminta

Järjestetään tietokilpailu paperille tai Kahoot-alustan kautta, jotta oppijat voivat vastata ja arvioida itse osaamistaan digitaalisessa ympäristössä. <https://kahoot.it/>

Kyselylomake

1. Käytätkö Wikipediaa?

- En tiedä, mikä se on
- En koskaan käytä sitä
- Vähän, tiedän, että siinä on virheitä
- Satunnaisesti, kun haluan määritelmän.
- Paljon, se on luotettava tietolähde.

2. Kuinka tärkeinä pidät Internetiä ja teknologisia muutoksia, joita parhaillaan elämme?

- Vähän, se on ohimenevä villitys.
- Mielestäni ne ovat merkityksellisiä, mutta en sanoisi, että ne ovat ratkaisevan tärkeitä kaikilla aloilla.
- Ne ovat tärkeitä, koska ne ovat muuttaneet monia prosesseja ja tapoja, ennen kaikkea henkilökohtaisessa ympäristössä.
- Edessämme on aikakausien muutos, kaikkien yritysten on keksittävä itsensä uudelleen, eikä työskentelytapa ole enää entisensä.

3. Onko internet muuttanut työskentelytapojasi?

- Ei lainkaan, teen edelleen samat asiat, mutta muilla välineillä.
- Se on muuttunut jonkin verran, mutta työni perusta on edelleen sama.
- Olen aina työskennellyt internetin avulla.
- Kyllä, huomattavasti.
- Kyllä, ja tiedän, että se muuttuu edelleen.

4. Määrittelisitkö itsesi "digiosaamisen asiantuntijaksi"?

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

5. Tarkistatteko eri lähteistä Internetistä saamasi tiedon laatua ja luotettavuutta?
- En ymmärrä, mitä tarkoitat.
 - Välitän eteenpäin kaiken, mitä minulle tulee, en ole koskaan väärässä.
 - Et voi uskoa mitään internetissä olevaa, se on kaikki väärää.
 - Se, mikä näkyy tiedotusvälineissä, on aina totta.
 - Kun saan jotain liian yllättävää, tarkistan sen aina muista lähteistä.
 - Etsin tietoa aktiivisesti ja minulla on erittäin valpas kriittinen aisti.
6. Kun löydät netistä mielenkiintoista tietoa, joko työtäsi tai jostakin sinua henkilökohtaisesti kiinnostavasta aiheesta, miten tallennat sen?
- En tallenna sitä, minulla on hyvä muisti.
 - Lähetän sen itselleni sähköpostilla tallentaakseni sen.
 - Jaan sen, jotta löydän sen, kun etsin sitä.
 - Tallennan sen suosikkeihin.
 - Tallennan sen työkaluun jatkolukemista varten (kuten Pocket).
7. Jos haluaisit löytää erittäin mielenkiintoisen artikkelin, jonka luit internetissä vuosi sitten, mitä tekisit?
- En tietäisi, mistä etsiä sitä.
 - Yrittäisin, mutta en luultavasti löytäisi sitä. Sen löytämiseen menisi kauan aikaa.
 - Löytäisin sen melko nopeasti.
 - Löytäisin sen helposti.
8. Teetkö kokouksissa muistiinpanoja? Jos kyllä, niin miten?
- En tee muistiinpanoja, minulla on hyvä muisti.
 - Kirjoitan ne muistiin muistikirjaan.
 - Teen muistiinpanoja tietokoneella.
 - Kirjoitan ne muistivihkoon ja otan niistä sitten kuvia muistaakseni.
 - Käytän muistiinpanohallintaohjelmaa, kuten Evernotea.

Haastattelut (BEI⁶ and PFI2⁷)

Voidaan käyttää selventämään esitetyissä asiakirjatodisteissa esiin tulleita kysymyksiä ja/tai tarkastelemaan oppimisen laajuutta ja syvyyttä;

Dynaaminen esitys

Tavoite:

- Esitellä itsensä omaperäisellä ja luovalla tavalla.
- Kannustaa osallistujia tutustumaan toisiinsa paremmin.

Vaiheet

- Opettaja ehdottaa ryhmälle, että he teeskentelisivät olevansa haastattelijoita. Tavoitteena on tutustua toisiinsa ja analysoida digitaalista osaamista jäsenten kesken esitettävien kysymysten avulla.
- Aluksi heille annetaan aikaa kirjoittaa paperiarkille kysymyksiä digitaalisesta osaamisesta, joita he haluaisivat esittää jollekin kollegalleen. Tässä osassa ei pidä antaa mitään viitteitä siitä, millaisia kysymyksiä voidaan laatia, vaan kysymysten on oltava spontaaneja.
- Seuraavaksi selitä heille, että heidän pitäisi kiertää huoneessa haastattelemassa henkilöä, jota he haluavat haastatella. Ehdota, että he haastattelevat vähintään kolmea henkilöä ja kysyvät jokaiselta haastateltavalta kolmesta viiteen kysymystä.
- Lopuksi kouluttajat kysyvät, mitä vaikeuksia kohdattiin haastattelujen aikana, ja mitä he oppivat tästä?

Havainnointi

Todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä tehtäviä työssä.

Harjoitus: Analysointi

Päivittäisten työtehtäviensä aikana oppijoita pyydetään kirjoittamaan essee, jossa he analysoivat päivittäistä työtään:

1. Miten etsit ja järjestit tietoa työpäiväsi aikana?
2. Kommunikoitko muiden kanssa verkkoympäristöissä?
3. Kohtasitko vaikeuksia verkossa työaikana? Minkälaisia? Miten ratkaisit ne?
4. Oletko tehnyt sisältöä? Mitä eri välineitä olet käyttänyt?
5. Oletko tehnyt verkkojulkaisuja?

Lopuksi sinun on esiteltävä päivän aikana digitaalisesta osaamisestasi tekemäsi havainnot kaikille kollegoillesi ja puhuttava siitä, mitä kaikkea

⁶ <https://toolkit.vets.syr.edu/wp-content/uploads/2012/11/Tool-BEI-Toolkit.pdf>

⁷ <https://megainterview.com/home/performance-based-interview-questions-answers/>

olet oppinut tämän tehtävän aikana.

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmänä tuotetaan yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä, jotka osoittavat yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin;

Harjoitus: Portfolio

- **Vaihe 1:** Opettaja luo luokassaan kolmen hengen ryhmiä.
- **Vaihe 2:** Sitten opettaja antaa oppijoille 30 minuuttia aikaa selata Internettiä ja tehdä tutkimusta Netiketistä. Mikä on Netiketti? Mitä se tarkoittaa? Mistä se koostuu? Mitkä ovat sen säännöt jne. Tällä tavoin kerätään kaikki tarpeelliset ja tärkeät Netikettiin liittyvät tiedot. Tutkimukseen voidaan lisätä linkkejä, videoita, kuvia jne.
- **Vaihe 3:** Kun kukin ryhmä on kerännyt tarpeeksi tietoa Nettiketistä koskevista asioista, heidän pitäisi jakaa kaikki kerätyt tiedot opettajan kanssa.
- **Vaihe 4:** Opettaja tekee portfolion nimeltä "Netiquette" ja siihen hän lisää kaikki ryhmiltä saamansa olennaisimmat ja tarpeellisimmat tiedot.
- **Vaihe 5:** Toiminnan päätteeksi opettaja näyttää kaikille ryhmille projektorin/valkokankaan välityksellä lopullisen portfolion. Siinä hän näyttää kaikki ryhmien kokoamat tärkeimmät Netiketistä käsittelevät asiat. Lisäksi hän esittelee todisteita ryhmien digitaalisista taidoista.

Eesitys

Voi olla virallinen tai epävirallinen, ja sitä voidaan käyttää todentamaan esityskykyä aiheeseen ja yleisöön sopivalla tavalla.

Harjoitus

- **Vaihe 1:** Opettaja jakaa luokan 3–4 hengen ryhmiin.
- **Vaihe 2:** Opettaja kirjoittaa eri papereille erilaiset digitaaliset taidot. Opettaja arpoo, jolloin kukin ryhmä ottaa yhden paperin ja saa aiheen, joka heidän on esiteltävä.
 - Ongelmanratkaisu
 - Viestintä
 - Tiedottaminen
 - Turvallisuus
 - Sisällön luominen
- **Vaihe 3:** Kun kukin ryhmä on valinnut aiheensa, opettaja antaa heille ohjeet. Varataan 30 minuuttia kullekin ryhmälle aloittaa tutkimuksensa ja valmistella esityksensä. Tämä auttaa heitä

oppimaan, miten organisoida ja jäsentää aiheensa.

- **Vaihe 4:** Kun kaikki ovat valmistelleet esityksensä, he tulevat eteen esittelemään aiheensa. Heidän on kuunneltava ja kunnioitettava niiden mielipiteitä, jotka esittävät kysymyksiä. Tämä on tärkeää, jotta oppijat saavat lisää itseluottamusta.

Simulointi ja osaamisnäyttö

Kun henkilöt asetetaan tilanteeseen, skenaario täyttää kaikki todellisen tilanteen vaatimukset, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida;

Harjoitus: Verkkosivujen yksityisyys:

Tämä on simulaatioaktiiviteetti, jossa opiskelijat oppivat tietämään, mitä toimenpiteitä pitää toteuttaa turvallisuutensa varmistamiseksi Internetissä. Käydään avoimia keskusteluja, joissa tutustutaan erilaisiin mielipiteisiin turvallisuudesta. Tämä on välttämätöntä, jotta opettaja voi opettaa oikeat ja turvalliset toimenpiteet kaikille.

Opettaja valitsee joitakin oppijoita "näyttelijöiksi", joiden tehtävänä on näytellä esimerkkejä yksityisyyden suojasta verkossa. Muut oppijat päättävät, miten he toimisivat kussakin tilanteessa ja ovatko heidän vertaistensa antamat vastaukset oikein vai ei. Oppijat keskustelevat siitä, mitä he tekisivät ja mikä on oikea tapa toimia näissä tilanteissa:

- Saat viestin tuntemattomalta henkilöltä, joka kysyy kotiosoitettasi, koska olet voittanut arvonnassa, johon et ole osallistunut.
- Kun etsit tuotetta verkosta, löydät tuntemattoman sivun, joka myy tuotetta, ja pyytää sinua syöttämään kaikki pankki- ja henkilötietosi.
- Sosiaaliset verkostosi lähettävät sinulle hälytyksen, että joku yrittää päästä sisään sosiaaliselle tilillesi.
- Istut jossakin, ja saat Wi-Fi-signaalin kaupasta, jota et tunne. Haluat kirjautua sisään, mutta päästäksesi sisään se pyytää sinulta henkilökohtaisia tietoja.
- Pelaat verkkovideopeliä, ja pelin verkkokeskustelussa tuntematon henkilö kirjoittaa sinulle, että haluaisi tavata henkilökohtaisesti ja pelata videopelejä yhdessä hänen kotonaan.

Tämän harjoituksen päätteeksi oppilaat ovat oppineet asianmukaiset toimenpiteet saadakseen turvallisuutta ja hallitsemaan joitakin yleisiä yksityisyydensuojan ongelmia, joita nykyään esiintyy sosiaalisissa verkostoissa.

Testaus ja kokeet

Epävirallisen ja epämuodollisen oppimisen tunnistaminen ja validointi virallisen järjestelmän kokeiden avulla.

Harjoitus: Testi

Opettaja jakaa oppilaat kolmen tai neljän hengen ryhmiin. Tämän jälkeen opettaja määrittää luokkahuoneesta tilan, jota käytetään "skanneripaikkana". Tämä on paikka, jossa kukin joukkue seisoo ja aloittaa skannauksen 15 sekuntia.

Kysymyksiä on 6 ja 15 sekuntia aikaa vastata kuhunkin kysymykseen.

Jokaisessa kysymyksessä on vastausvaihtoehtoja, joista vain yksi on oikea. Jokaisessa kysymyksessä jokaisella joukkueella on 15 sekuntia aikaa vastata.

Ne, jotka eivät saa vastausta oikein, hylätään, ja ne, jotka saavat vastaukset oikein, jäävät jäljelle. 3 tai 4 hengen joukkue voittaa, ja he voittavat digitaalisen mestarin tittelin!

Kun peli on ohi, opettajan on selitettävä oppijoille vastaus jokaiseen esitettyyn kysymykseen, jotta he ymmärtäisivät paremmin, mitä on tapahtunut.

Testi:

1. Tiedostoja, jotka lähetetään roskakoriin, ei voida palauttaa.
 - Totta
 - Väärin
2. Ilmaus "=SUMMA(A5:A24)", löytyy normaalisti seuraavasta ohjelmasta:
 - Microsoft PowerPoint
 - Microsoft Publisher
 - Microsoft Excel
 - Microsoft Word
3. Mitä "www" tarkoittaa?
 - World Window Work
 - Windows Web White
 - Word Windows Web
 - World Wide Web
4. Jos käyttäjä haluaa surffata Internetissä eikä hänen selaustietojaan

tallenneta tietokoneensa historiaan, hänen tulisi käyttää:

- Selaimen suojaustilaa (Browser Safe)
- Selaimen yksityistä ikkunaa (Incognito)
- Pienennä selainikkuna -ominaisuutta
- Selaimen Chrome -tilaa

5. Kun kolmas henkilö haluaa käyttää toisen luomaa sisältöä, se vaatii valtuutuksen tekijältä:

- Tekijänoikeudet
- Free
- Copyleft
- Creative Commons

6. Nimi "Internet" tulee sanoista:

- Intercommunication networks.
- Interconnected networks.
- Interconnected netsided.
- World Wide Web

Lähteet

Skov, A. (2022). The Digital Competence Wheel.

<https://digital-competence.eu/>

(2017). https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_en

(2012).

<https://ecampusontario.pressbooks.pub/digitalreadiness/chapter/quiz/>

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. (2019). Digital Competence Of Future Teachers As An Integral Component Of Professional Training.

7.3. Moduuli 3: Luku- ja kirjoitustaito

Kuvaus

Osion oppimistavoitteet

- Osaa soveltaa erilaisia tekniikoita luku- ja kirjoitustaidon validoimiseksi.
- On tietoinen eri ulottuvuuksista, joita voidaan tutkia, kun tutkitaan luku- ja kirjoitustaidon arviointia
- Käyttää erilaisia menetelmiä luku- ja kirjoitustaidon tunnistamiseksi ja validoimiseksi
- Osaa mukauttaa erilaisia olemassa olevia resursseja luku- ja kirjoitustaidon arviointiin omassa luokkaryhmässä

Yksikön arvioitu kesto: 5 tuntia.

Luku- ja kirjoitustaidon taitotasot

Seuraava testi on itsearviointiväline, jota opettajat voivat ehdottaa omille oppijoille validoidakseen heidän luku- ja kirjoitustaidon osaamisen. Oppija voi käyttää sitä itsenäisesti tai kouluttajan ohjauksessa. Vastaajia pyydetään ilmoittamaan, kuinka samaa tai eri mieltä he ovat taulukossa esitettyjen väittämien kanssa Likertin asteikon avulla. Korkein arvo on 5 (täysin samaa mieltä), kun taas pienin arvo on 1 (täysin eri mieltä).

	1	2	3	4	5
Olen tietoinen siitä, että luku- ja kirjoitustaito antaa minulle mahdollisuuden kommunikoida tehokkaasti ja asianmukaisesti					
Minulla on yleensä kyky viestiä tehokkaasti erikulttuuristen ihmisten kanssa					
Pystyn tuottamaan kirjallista tietoa tehokkaasti					
Pystyn viestimään tehokkaasti virallisissa haastatteluissa					
Osaan viestiä tehokkaasti epävirallisissa yhteyksissä					
Pystyn käyttämään aktiivisen kuuntelun taitoja, jotta voin ymmärtää henkilön tarpeita, jonka kanssa kommunikoin					
Varmistan, että henkilö, jonka kanssa kommunikoin ymmärtää antamani tiedot					
Olen tietoinen siitä, että lähetän selkeitä kirjallisia viestejä, kun saan oikeaa palautetta					
Pystyn ymmärtämään tärkeitä kirjeitä, sopimuksia, työasiakirjoja, sähköposteja					

Osaan käyttää kieltä myönteisellä ja sosiaalisesti vastuullisella tavalla					
---	--	--	--	--	--

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

- Testataan oppijoiden kykyä ymmärtää, arvioida, käyttää ja tutkia kirjallisia tekstejä osallistuakseen sosiaaliseen elämään, saavuttamaan tavoitteita ja kehittämään osaamista

Välineellinen osa-alue: käytännön havainnoinnin avulla

- Tätä kykyä voidaan havainnoida oppijan esittämien aiheiden kautta. Mitä teksti käsittelee ja se liittyy kerronnalliseen kontekstiin

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla

- oppijoiden esitysten kautta tapahtuva havainnointi heidän kyvystään ilmaista ja ymmärtää tekstiä.

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa oppijalle mahdollisuuden osoittaa luku- ja kirjoitustaitoa;

Tehokas tapa todentaa luku- ja kirjoitustaitoa on ottaa oppijat mukaan keskusteluun. Tämä tapahtuu kolmessa vaiheessa: valmistelu, toteutus ja päätös.

Valmistelu

- Kouluttaja jakaa luokan enintään viiden hengen ryhmiin.
- Kunkin ryhmän osallistujia pyydetään yrittämään ratkaista viisi tiettyä työtilannetta, jotka liittyvät tuotteen toteuttamiseen.
- Oppijat voidaan määrätä tai antaa heidän valita roolit, jotka he ottavat kunkin viiden keskustelun aikana. Mahdollisia rooleja ovat moderaattori ja pääpuhujana. Jokaisen osallistujan on oltava pääpuhujana kerran.

Toteutus

- Kunkin keskustelun yhteydessä puhujalle annetaan lomake, jossa kuvataan tuotteen toteuttamiseen liittyviä teknisiä ja henkilöstöön liittyviä ongelmia. Opiskelijaa pyydetään esittelemään toteutukseen liittyvät ongelmat. Viestinnän selkeyden mukaan muiden

osallistujien pitäisi pystyä ymmärtämään ongelmat täsmällisesti. Kullekin ryhmälle annetaan viisi erilaista tilannetta, jotka havainnollistetaan siten, että osallistujat toimivat vuorotellen referenssipuhujina.

- Kouluttaja valvoo keskusteluun käytettävää aikaa ja rakennetta.
- Kouluttaja valvoo jokaisen ryhmäläisen osallistumista.

Johtopäätös

- Kun kukin ryhmä on esitellyt keskustelunsa aiheet, jätetään tilaa ryhmille aikaa vertailla vaikeuksia, joita he kohtasivat esityksissä
- Heitä pyydetään myös arvioimaan myönteisesti tai kielteisesti esityksiä
- Lisäksi kysytään, ovatko osallistujat muuttaneet joitakin ilmaisutapojaan keskustelun tuloksena.

Tämän istunnon päätteeksi kouluttajien pitäisi pystyä ymmärtämään osallistujien luku- ja kirjoitustaidon tasot.

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuvat yksilöiden itsensä osaamisen tunnistamiseen ja osaamisensa kirjaamiseen, yleensä kolmannen osapuolen allekirjoittamana itsearviointin todentamiseksi;

Opiskelijoille voidaan ehdottaa seuraavia lausumia, joiden avulla he voivat itse arvioida taitojaan sen jälkeen, kun on käyty keskustelu, jonka tarkoituksena on lisätä heidän luku- ja kirjoitustaitoaan:

- Keskustelu auttoi minua ilmaisemaan itseäni tarkemmin
- Esitystaitoni paranivat keskusteluun osallistumisen seurauksena
- Keskusteluun osallistuminen lisäsi kykyäni käyttää asianmukaista terminologiaa
- Pystyin hankkimaan uusia ilmaisutapoja osallistumiseni seurauksena.
- Keskusteluun osallistuminen auttoi minua ilmaisemaan itseäni paremmin puolustaakseni omia uskomuksiani
- Pystyin näkemään toisten esitysten myönteiset ja kielteiset puolet
- Väittelyyn osallistuminen auttoi minua lisäämään kykyäni muotoilla ja esittää kysymyksiä ja selvityspyyntöjä

- Väittäly auttoi minua olemaan kriittisempi analysoidessani toisten esittämiä kannanottoja

Haastattelut (BEI¹ and PFI²)

Voidaan käyttää selventämään esitetyissä asiakirjanäytöissä esiin tulleita kysymyksiä ja/tai tarkastella oppimisen laajuutta ja syvyyttä;

Seuraavaa suoritukseen perustuvaa haastattelua voidaan käyttää opiskelijoilla, jotta voidaan syventää arvioida luku- ja kirjoitustaitoa:

- Kerro minulle hetkestä, jolloin tajusit, että et ilmaissut aihetta selkeästi.
- Kerro minulle esimerkki tilanteesta, jossa et ymmärtänyt, mitä ystävä/kollega sanoi. Selitä, miten pyysit häntä ilmaisemaan itseään paremmin.
- Mitä teet, jos saat epäselvää tietoa?
- Mitä menetelmiä käytät esitellessäsi työtäsi ystävälle, kollegalle ja julkisessa yhteydessä?

Havainnointi

todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä työtehtäviä työssään;

Luku- ja kirjoitustaitoa voidaan tunnistaa ja validoida ROLL-menetelmällä (Réseau des Observatoires Locaux de la Lecture). Kyseessä on työkalu, jossa yhdistyvät ymmärtämisen ja eriyttämisen pedagogiikka.

ROLL on johdonmukainen kokonaisuus, joka tuo esiin:

- Opettajan johtamat tekstinymmärtämistyöpajat (ACT);
- yksityiskohtaisen taitojen arvioinnin;

Tämä mahdollistaa eriytetyn pedagogiikan kullekin oppilasryhmälle. Lue lisää verkkosivulta ROLL <https://www.roll-descartes.fr/>

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmässä tuotetaan yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä, jotka osoittavat yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin;

Muiden tässä moduulissa ehdotettujen arviointimenetelmien lisäksi arvioija voi käyttää myös tätä välinettä luku- ja kirjoitustaidon arviointiin.

Havainnoitavat todisteet: On vuorovaikutuksessa, kuuntelee ja ilmaisee itseään johdonmukaisesti, noudattaa asiayhteyteen ja vastaanottajiin sopivia ilmaisuja, arvioita ja arvosteluja

Osaamisen taso	Tason kuvaus
Edistynyt	Vuorovaikuttaa tehokkaasti erilaisissa viestintätilanteissa, dialogisten toimintatapojen avulla, aina toisten ajatuksia kunnioittaen. Käyttää dialogia paitsi viestintävälineenä, myös tiedon hankkimiseen ja mielipiteiden muodostamiseen liittyen erilaisiin ongelmiin kulttuurin ja yhteiskunnan aloilla. Käyttää suullista viestintää tehdessään yhteistyötä muiden kanssa, esimerkiksi pelien tai tuotteiden toteuttamisessa, projektien laatimisessa sekä päätösten muotoilussa ongelmista, jotka koskevat kulttuurin ja yhteiskunnan eri aloja. Kuuntelee ja ymmärtää erilaisia "suoria" ja "lähetettyjä" mediatekstejä, tunnistaa niiden lähteen, aiheen, tiedon, hierarkian sekä lähetystoiminnan harjoittajan tarkoituksen. Selittää suullisesti opiskelu- ja tutkimusaiheita ja käyttää myös erityisiä apuvälineitä.
Keskitaso	Osallistuu tehokkaasti viestinnälliseen keskusteluun eri keskustelukumppaneiden kanssa kunnioittaen keskustelusääntöjä ja mukauttaa ilmaisuaan tilanteeseen. Toimii asianmukaisesti kollegoiden ja esimiesten kanssa, mukauttaa tehokkaasti viestintää yhteistyötilanteisiin ja viestintään ulkopuolisten osapuolten kanssa. Kuuntelee, ymmärtää ja poimii hyödyllistä tietoa "suorista" ja "lähetetyistä" teksteistä. Ilmaisee tutkittuja aiheita suullisesti julkisesti, myös käyttäen apuvälineitä ja tukia, kuten julisteita, kaavioita ja karttoja.
Perustaso	Osallistuu viestinnälliseen vaihtoon (keskusteluun, ryhmäkeskusteluun) kollegoiden ja opettajien kanssa vuorotellen ja muotoilee selkeitä ja mahdollisimman hyvin tilanteeseen sopivia ilmaisuja. Kuuntelee ja ymmärtää suullisia "suoria" tai "lähetettyjä" mediassa esitettyjä tekstejä ja ymmärtää niiden merkityksen, pääpiirteittäiset tiedot ja tarkoituksen.

Havainnoitavat todisteet: Lukee erityyppisiä tekstejä, tekee arvioita ja johtaa niistä tietoa.

Osaamisen taso	Tason kuvaus
Edistynyt	Käyttää aihepiirien käsikirjoja tai populaaritekstejä (jatkuvia, ei-jatkuvia ja sekalaisia) henkilökohtaisessa ja yhteistoiminnallisessa opiskelutoiminnassa tiedon, informaation ja käsitteiden tutkimiseen, keräämiseen ja työstämiseen. Rakentaa tekstejä tai esityksiä lukemansa perusteella käyttäen perinteisiä ja tietokonepohjaisia välineitä.

Keskitaso	Hankkii henkilökohtaista ja opiskelutietoa erilaisista lähteistä (teksteistä, käsikirjoista, Internet-hauista, multimediasta jne.), joista hän muodostaa yksinkertaisia yhteenvetoja karttojen ja kaavioiden avulla. Lukee kirjallisia erityyppisiä ja -lajisia tekstejä, joita hän osaa tarkistaa, muokata ja tiivistää.
Perustaso	Lukee ja ymmärtää erityyppisiä tekstejä, jatkuvia ja ei-jatkuvia, tunnistaa yleisen tekstin ja merkityksen ja päätiedot käyttäen tarkoitukseen sopivia lukustrategioita. Käyttää toiminnallisia opiskelutaitoja: tunnistaa kirjallisista teksteistä hyödyllistä tietoa tietyn aiheen oppimisen kannalta ja suhteuttaa ja yhdistelee sitä, myös suullisen selostuksen avulla; hankkii erityisterminologiaa. Lukee erilaisia tekstejä, sekä ääneen että äänettömästi ja itsenäisesti, ja tekee henkilökohtaisia arvioita niistä.

Havainnoitavat todisteet: Kirjoittaa erityyppisiä tekstejä oikein ja tarkoituksenmukaisesti tilanteeseen sopien

Osaamisen taso	Tason kuvaus
Edistynyt	Kirjoittaa oikein erityyppisiä tekstejä (kertova, kuvaileva, selostava, esittelevä, sääntelevä, argumentoiva) tilanteeseen sopivalla tavalla, aiheen, tarkoituksen ja vastaanottajan mukaan. Tuottaa multimediatekstejä itsenäisesti.
Keskitaso	Kirjoittaa erityyppisiä tekstejä, jotka ovat oikeita ja aiheen ja tarkoituksen kannalta asianmukaisia. Tuottaa yksinkertaisia multimediatuotteita kollegoiden avustuksella.
Perustaso	Kirjoittaa ortografisesti oikeita, selkeitä ja johdonmukaisia tekstejä, jotka liittyvät kokemuksiin ja erilaisiin työssä tarvittaviin kirjoitustilanteisiin.

Havainnoitavat todisteet: Ymmärtää ja käyttää sanoja tarkoituksenmukaisesti ja hallitsee sanastoa ja mukauttaa sitä eri tilanteisiin.

Osaamisen taso	Tason kuvaus
----------------	--------------

Edistynyt	Ymmärtää ja käyttää perussanastoa asianmukaisesti. Tunnistaa ja käyttää erikoisan termejä alojen mukaan. Sovittaa asianmukaisesti epävirallisia ja virallisia ilmaisuja viestintätilanteen ja keskustelukumppaneiden mukaan, tekee asianmukaisia sanavalintoja. Tunnistaa eri kielten väliset suhteet (monikielisyys) ja niiden käytön maantieteellisissä, sosiaalisissa ja yhteiskunnallisissa yhteyksissä. Hallitsee ja soveltaa eri sanastoihin liittyviä perustietojaan eri tilanteissa, yksinkertaisten ja monimutkaisten lauseiden loogis-syntaktiseen järjestämiseen. Käyttää metalingvististä ja metakielellistä tietoa ymmärtääkseen tekstien merkityksiä tarkemmin ja korjaamaan omaa kirjoitustaan.
Keskitaso	Ymmärtää ja käyttää runsasta sanastoa, joka liittyy paljon käytettyihin ja hyvin saatavilla oleviin termeihin; käyttää opiskelu-/työaloilla opittuja erikoistermejä. Käyttää eri kielistä sanastoa, joka liittyy jokapäiväiseen elämään tai erikoisaloihin ja osaa yhdistää merkityksen myös asiayhteyden avulla. Käyttää morfologiaa ja syntaksia riittäväällä tarkkuudella asianmukaisesti erityyppisessä suullisessa ja kirjallisessa viestinnässä, ilmaisee selkeästi myös monimutkaisia lauseita. Osaa tarkistaa omia kirjoituksiaan.
Perustaso	Ymmärtää ja käyttää suullisesti ja kirjallisesti perus- ja laajasti käytettyä sanastoa; ymmärtää ja käyttää yleisimpiä opiskelu-/työaloihin liittyviä erityistermistöjä. Pohdiskelee omia ja toisten tekstejä ymmärtääkseen morfosyntaktisia säännönmukaisuuksia ja leksikaalisia piirteitä; tunnistaa, että erilaiset kielelliset valinnat liittyvät erilaisiin viestinnällisiin tilanteisiin. On tietoinen siitä, että erilaiset kielen lajit ja eri kieliä käytetään viestinnässä (monikielisyys). Hallitsee ja soveltaa eri tilanteissa loogis-syntaktiseen kielenkäyttöön liittyvää perustietämystä yksinkertaisen lauseen rakenteeseen, sanan osiin (tai leksikaaliset kategoriat) ja tärkeimpiin yhdyssanoihin.

Perustuu lähteeseen: "22-RUBRICA-DI-VALUTAZIONE-COMPETENZE-SCUOLA-SECONDARIA" "Istituto Comprensivo Statale di Vietri sul Mare".

Esitys

Esitelmä voi olla virallinen tai epämuodollinen. Esitelmän perusteella voidaan tunnistaa ja tunnustaa oppijan kykyjä jakaa informaatiota aiheeseen ja yleisölle sopivalla tavalla. Oppijat voivat esimerkiksi esitellä projektin tuloksen kuten väittelyn, kuten esimerkissä on ehdotettu.

Esityksessä tulisi korostaa:

- Tulkintaa aiheista ja esittämistavoista
- Miksi he ovat mahdollisesti eri mieltä muiden keskusteluun osallistuneiden kanssa esitystapojen suhteen
- Vuorovaikutusta muiden ryhmien osallistujien kanssa

- Sanastoa ja väittelytaitoa, jota käytetään muiden vakuuttamiseksi omasta kannasta

Opiskelijat voivat esitellä kokemuksensa esimerkiksi Power Point -ohjelmassa, jolloin he voivat hioa tieto- ja viestintäteknikkaansa ja julkista puhumistaitoaan.

Simulointi ja osaamisnäyttö

Kun yksilöt asetetaan tilanteeseen, joka täyttää kaikki todellisen elämän kriteerit, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida;

Useimmat aikuiset oppivat yhteistoiminnallisesti pyytämällä apua muilta, eivät niinkään yksilöllisesti, kuten usein kouluympäristössä. Siksi luokan jakaminen kahden tai kolmen hengen ryhmiin on paras tapa auttaa aikuisia luku- ja kirjoitustaidon oppimisessa.

Kaikista harjoituksista olisi keskusteltava perusteellisesti eikä niitä pitäisi tehdä mekaanisesti. Tavoitteena on haastaa oppijat sisäistämään, mitä he tekevät, eikä vain suorittamaan harjoitusta (esim. kopiointi). Aikuisten luokahuoneessa pitäisi olla paljon keskustelua. Innostava oppiminen on äänekästä oppimista - kun aikuiset innostuvat, he puhuvat.

Aikuisten luku- ja kirjoitustaidon oppimisen tukemiseksi toteutettavia toimia selitetään seuraavalla sivustolla (englanniksi):

[DVV International: Thirty Suggestions for Promoting Literacy Activities \(dvv-international.de\)](http://dvv-international.de)

Testaukset ja tutkimukset

Epävirallisen ja epämuodollisen oppimisen tunnistaminen ja validointi virallisen järjestelmän kokeiden avulla

QTS (Qualified Teacher Status) on laatinut testin luku- ja kirjoitustaidon arvioimiseksi ja se löytyy seuraavalta sivustolta: urly.it/3s0vp

Lähteet:

Chinwe Anunobi (2018), "Information Literacy Competencies: A Conceptual Analysis", urly.it/3s0v-

Oggi scuola, "Didattica persuasiva – Role playing", urly.it/3s0vy

Twinkl Educational Publishing -"What are Literacy Skills? urly.it/3s0vw

7.4. Moduuli 4: Monikielinen osaaminen

Johdanto

Globalisoitunut maailma korostaa monikielistä osaamista. Ihmiset muuttavat maasta toiseen ja heillä on rajat ylittäviä suhteita, joissa eri kielet ja kulttuurit ovat vuorovaikutuksessa. Kieliä voidaan käyttää eri tarkoituksiin, eri puhujien kanssa ja eri yhteyksissä. Validointiprosessin avulla voidaan tunnistaa, dokumentoida, arvioida ja todentaa yksilön taidot, mikä voi johtaa osittaiseen tai täydelliseen pätevyYTEEN, joka lisää mahdollisuuksia työmarkkinoilla ja avaa uusia uramahdollisuuksia. Se voi myös parantaa jatkokoulutukseen pääsyä ja vapauttaa tietyistä koulutusmoduulin tai opintojakson osista.

Validointi lisää sosiaalista osallisuutta ja voi lisätä eri ryhmien vaikutusmahdollisuuksia (varhain koulupolun keskeyttäneet, työttömät, heikosti koulutetut aikuiset, kolmansista maista tulleet kansalaiset jne.) antamalla näkyvyyttä heidän taidoilleen.

Kuvaus

Oppimistavoitteet

- Tuntea erilaisia validointikäytäntöjä ja -välineitä oppijoiden monikielisen osaamisen taitojen tunnustamiseksi.
- Kehittää realistisia osaamistavoitteita, jotka voidaan saavuttaa kurssin aikana. Kirjoittaa tavoitteiden perusteella selkeät arviointikriteerit, joissa selitetään, miten ja millä tasolla kielen sisältöjen tulisi olla tiedossa. Kriteerien perusteella opettaja suorittaa arvioinnin, ja ne auttavat myös oppijan itsearvioinnissa.
- Pystyä mukauttamaan erilaisia menetelmiä opetukseen monikielisen osaamisen taitojen validoimiseksi.
- Oppia suunnittelemaan aktiivista oppimista: analysointia, epäilemistä ja kysymysten tekemistä. Opettaja osaa suunnitella, miten osaaminen osoitetaan kurssilla. Hän osaa määritellä selkeästi tilanteen, jossa oppimista sovelletaan. Tässä voidaan käyttää oppijakeskeistä lähestymistapaa, jossa oppija osallistuu itse prosessiin, eli suunnittelee, miten hän osoittaa osaamisensa. Arvioinnin tulisi olla monipuolista ja osallistavaa.

Osallisuus ja monimuotoisuus arvioinnissa

Osallisuudella tarkoitetaan osallistumisen ja kunnioituksen ilmapiiriä, jossa kaikki voivat olla oma itsensä, tuntee kuuluvansa joukkoon ja jossa erilaiset taustat ja näkökulmat nähdään vahvuuksina.

- Osallisuuden tunnetta voidaan tuoda opetusmenetelmien ja vuorovaikutuksen avulla. Harkitse sopivia menetelmiä sekä opetuksessa että arvioinnissa. Ole avoin oppijoille, pyri luomaan turvallinen oppimisympäristö, kuuntele ja keskustele. Kerro oppijoille, mihin valintasi perustuvat. Anna heidän asettaa tavoitteita itselleen ja tukea tavoitteiden saavuttamista. Anna palautetta koko ajan kurssin aikana ja tue vuorovaikutusta.
- Keskustele tavoitelluista oppimistuloksista, sisällöstä ja arviointikriteereistä oppijoiden kanssa. Varmista, että oppijat ymmärtävät nämä ja käy uudelleen läpi nämä tavoitteet kurssin aikana ja lopussa nähdäksesi, onko ne saavutettu. Käytä erilaisia palautemenetelmiä: opettajan antaman palautteen lisäksi myös vertaispalautetta ja anonyymiä palautetta kannattaa harkita. Käytä tilaisuutta kerätä palautetta kurssin aikana ja sen lopussa kehittääksesi opetustasi edelleen.

Moninaisuudella tarkoitetaan kaikkia tapoja, joilla me eroamme toisistamme, esimerkiksi koulutusta, ikää, sukupuolta ja kansallisuutta tai persoonallisuuden piirteitä - kaikki näkyvät tai näkymättömät ominaisuudet, jotka tekevät meistä erilaisia. Kieli muokkaa maailmaa, jossa elämme.

Palautetta antavana henkilönä:

- Yritä välttää impulsiivisia reaktioita. Jos tilanne saa sinut tuntemaan tunteita, on hyvä käyttää aikaa palautteen muotoiluun.
- Kysy, onko tämä hyvä hetki kertoa mielipiteesi ja keskustella.
- Harkitse positiivisella palautteella aloittamista, esimerkiksi kertomalla, miten henkilö on toiminut kaiken kaikkiaan hyvin, ja sitten, että on yksi erityinen asia, josta haluaisit puhua.
- Harkitse sanamuotoa, esim. "Toivon, että olisit valmis tekemään...".
- Varmista, että tunnustat toisen henkilön hyvät aiomukset, ei vain virheestä aiheutunutta kielteistä vaikutusta.
- Tee selväksi, että et keskustele tilanteesta muiden kanssa (jos näin toimitaan).

Yrittäkäämme olla myötätuntoisia toisiamme kohtaan tässä jatkuvassa oppimisprosessissa. Kaikki tekevät virheitä. Olkaamme myötätuntoisia itseämme kohtaan silloin, kun olemme itse tehneet virheen.

Yksikön arvioitu kesto: 5 tuntia

Monikielisen osaamisen tasot

Osaamistasot [Description of the eight EQF levels | Europass](#)

1. Ei osaa tai ei näytä osaamistaan

Esimerkki, syöminen ravintolassa: Oppija käyttää vain hyvin perustason kohteliaisuusfraaseja, kuten hei ja kiitos, ja tilaa ruokaa vain osoittamalla ruokalistalta, mitä hän haluaa. Kysyy laskua käyttämällä vain sanaa lasku. Seurassa antaa muiden puhua.

2. Tekee virheitä

Esimerkki, syö ravintolassa: Oppija käyttää joitakin hyvin perustavanlaatuisia kohteliaisuusfraaseja, tilaa ruokaa osoittamalla ruokalistaa ja kenties yrittää lausua haluamansa ruokalajin nimen. Käyttää väriä aikamuotoja tai persoonaa puheessa. Pyytää laskua käyttäen vain sanaa lasku.

3. Osaa käyttää kieltä, vaikka vain osittain.

Esimerkki, syö ravintolassa: Oppija käyttää kohteliaisuuslauseita melko luontevasti ja kysyy ruokalistaa käyttäen kokonaista lausetta. Hän kysyy ruokaa käyttäen ruokalajien nimiä ja osaa kertoa tarjoilijalle, jos hän haluaa jotakin muuta ruokalistalta. Kielioppi saattaa mennä melko lailla oikein, mutta ääntämisessä on puutteita. Hän pyytää laskua kokonaisella lauseella.

4. Ymmärtää ja osaa selittää, mitä on tehnyt. Hänen suorituksensa taso on huomattava

Esimerkki, syöminen ravintolassa: Oppija käyttää kohteliaisuuslauseita luontevasti ja osaa kysyä tarjoilijalta ruokasuosituksia. Hän osaa hankkia lisätietoja ruokalajeista. Hän pyytää laskua kokonaisella lauseella ja antaa kehuja ruoasta..

5. Tekee johtopäätöksiä, osoittaa syvällisyyttä. Esittää uusia ideoita tai lähestymistapoja.

Esimerkki, syöminen ravintolassa: Oppija käyttää kohteliaisuuslauseita

luontevasti ja kysyy tarjoilijalta ruokasuosituksia. Hän hankkii lisää tietoa ruokalajeista ja tekee lisäkysymyksiä saadakseen ruokaa, jota hän haluaa. Hän voi tehdä valituksen (jos se on mahdollista) ja perustella valituksen. Oppija käyttää monipuolista sanastoa ja intonaatiota puheessa. Hän kysyy laskua kokonaisella lauseella ja antaa kehuja ruoasta ja palvelusta.

6. Vuorovaikuttaa sujuvasti ja spontaanisti.

Esimerkki, syöminen ravintolassa: Oppija pystyy myös käsittelemään mahdollisesti syvempiä ongelmia, esim. ruokamyrkytystä, allergista reaktiota jne. Osaa käydä monimutkaisempaa keskustelua esim. resepteistä tai erilaisista ruoka-kulttuureista.

7. Käyttää kieltä joustavasti ja tehokkaasti

Esimerkki, syöminen ravintolassa: Oppijalla on erikoistietämystä ruokailukulttuurista. Oppija pystyy keskustelemaan aiheesta luontevasti, spontaanisti ja kriittisesti. Voisi opettaa ruokakulttuuria esim. kokkiopiskelijoille.

8. Osaa käyttää idiomaattisia ilmaisuja ja puhekielisiä ilmaisuja. Osaa ilmaista itsensä sujuvasti.

Esimerkki, syöminen ravintolassa: "Tohtoritaso". Oppija pystyy syvällisempään analyysiin alan sanastoa käyttäen ja osaa ilmaista itseään ravintola- ja ruokakulttuurin alalla natiivin lailla.

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden arvioimiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

Eri arviointitapahtumat voidaan luokitella niiden ajankohdan mukaan.

- Tasotesti tehdään ennen kurssin alkua, jotta saadaan selville, mille kurssille oppijan tulisi ilmoittautua. Opettajat tekevät usein diagnostisia testejä luokassa selvittääkseen, mitä oppijat jo tietävät jostakin aiheesta. Formattiivisen testin tarkoituksena on auttaa kurssia tulevaisuudessa: esimerkiksi osoittaa, mitä asioita pitää kerrata.
- Yhteenvetoarviointi voi tapahtua kurssin aikana ja lopussa. Jatkuva arviointi suoritetaan kirjaimellisesti jatkuvasti eli koko kurssin ajan. Siihen voi sisältyä erilaisia tapoja osoittaa osaaminen. Nämä menetelmät voivat olla virallisia (esim. sanastokoe) tai epävirallisia (sanastopeli).
- Jatkuva arviointi voi perustua myös ns. jatkuvaan näyttöön eli aktiiviseen osallistumiseen kurssille.

Välineellinen osa-alue: käytännön harjoitusta havainnoimalla

- Käytä monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja -palveluita, kuten esim. yritysvierailut, museot, näyttelyt, konsertit.
- Anna oppijalle mahdollisuus erilaisiin toimintatapoihin (monipuoliset tehtävät, erilaiset välineet ja työmenetelmät), pyydä heitä esimerkiksi opettamaan muita jotakin kokonaisuutta.
- Määrittele tehtävät riittävän väljästi, jotta oppija voi löytää ja ratkaista ongelman itse ja löytää sopivia tilanteita taitojensa osoittamiseen.

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla.

- Kutsu luokkaan oman alansa ammattilainen tai asiantuntija. Tilaisuus seurata, kuunnella tai keskustella ammattilaisen tai äidinkielenään kieltä puhuvan henkilön kanssa syventää ymmärrystä ja motivoi oppijaa oppimaan lisää.

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Jatkuvaa arviointia voidaan toteuttaa normaalissa arkipäivän toiminnassa kurssilla. Oppijat tekevät tehtäviä, ja opettaja (tai oppija) dokumentoi taidot matkan varrella. Tavallisten harjoitusten ja tehtävien lisäksi kurssilla voitaisiin myös osoittaa osaamista esimerkiksi seuraavilla tavoilla: esitykset, video- tai ääninauhoitukset, podcasting, portfolio, essee, oppimispäiväkirja tai blogi, arviointikeskustelu, ryhmäkeskustelu, koe, tentti.

Dialogi- tai keskustelumenetelmät

Tarjoaa oppijalle tilaisuuden osoittaa kielitaidon syvyyttä (sanasto, kieliopin käyttö) ja viestintätaitoja.

Haastattelut

Haastatteluissa voidaan osoittaa monikielinen osaaminen, sillä kieltä käytetään tiedon jakamiseen. On olennaista pystyä kuuntelemaan aktiivisesti ja puhumaan ymmärrettävällä tavalla, käyttämällä oikeaa kielioppia, sopivia sanavalintoja, sujuvaa kommunikointia ja pohdintaa siitä, mitä olet kuullut toisen henkilön sanovan. Haastattelut ovat joustavia, tietoa voidaan vaihtaa ja lisätä.

- Valmistaudu haastatteluun niin, että voit arvioida tiettyjä kielen osa-alueita.
- Anna oppijalle selkeät ohjeet siitä, miten arviointi tehdään ja mitä arvioidaan.

Voit esimerkiksi pyytää oppijaa selittämään omin sanoin tapahtumaa tai tehtävää, jonka oppija on tehnyt aiemmin elämässään, jotta voit arvioida aikamuotojen oikeaa käyttöä.

Keskustelut

Oppijat voivat antaa merkityksiä uusille oppimiskokemuksille aiempien kokemustensa perusteella. Sisällyttämällä keskustelua säännöllisiin oppitunteihin opettajat voivat arvioida oppijoitaan henkilökohtaisen kommunikation ja osaamisen (esim. sanasto, kielioppi) perusteella.

Anna oppijalle kertomistehtävä (kuvaamalla ja selittämällä, miksi asia on kertomisen arvoinen) jostakin ravintolakokemuksesta, jonka hän on kokenut matkustaessaan ulkomailla - positiivinen ja negatiivinen kokemus. Tämä voidaan tehdä myös ryhmäkeskusteluna, jolloin annetaan kaikille mahdollisuus pohtia kuulemaansa.

Podcastit

Termit "podcast" ja "podcasting" viittaavat digitaaliseen äänitiedostoon sekä jakelu- tai syndikointijärjestelmään verkossa: RSS. (Really Simple Syndication).

Äänitallenteet auttavat opettajaa arvioinnissa ja samalla lisäävät oppijoiden mahdollisuuksi tiedostaa äännevirheensä, soveltaa korjaavia tekniikoita ja tehdä yhteistyötä muiden oppijoiden kanssa. Podcastit ovat motivoivia ja kiehtovia tapoja parantaa vieraiden kielten puhumista ja kuuntelemista. Kuunteluajan ja -paikan valinta tai puheen nauhoittaminen kuuluu myös podcastien etuihin.

Oppijat voivat itse valmistella, nauhoittaa ja ladata äänipostauksia Internetiin ja asettaa ne muiden oppijoiden, opettajan ja mahdollisesti myös Internet-yleisön saataville.

Podcastien laatimiseen ja suullisen työn tallentamiseen on olemassa mm. kolme menetelmää:

- Sosiaalisten verkostojen sovellukset äänitteiden tallentamiseen (PodOmatic, Jamglue, Twaudio.io, AudioBoo, Soundcloud);

- Puhelin- ja mobiililaitesovellukset äänitteiden tallentamiseen;
- PC- ja selainpohjaiset ääninauhurit (Windows, Audacity, Freecorder). Kunkin oppijan äänitallenteet voitaisiin tallentaa helposti saatavilla oleville alustoille tai podcastien jakamisyhteisöihin, kuten Podomatic, AudioBoom ja Soundcloud.

Ehdotetut tehtävät: Oppijat tekevät esityksen itsestään tai omasta kaupungistaan/alueestaan; kertovat harrastuksistaan tai jostain muusta kiinnostuksen kohteesta; lukevat tekstejä ääneen jne. Oppijat siirtyvät toiseen tai kolmanteen toistoon opettajan ohjauksen ja arvioinnin jälkeen, käyttäen äänten lämmittely- ja vahvistustekniikoita, jotka liittyvät havaittuihin virheisiin. Oppijat valmistelevat nämä äänitykset alkaen ääniharjoittelusta, havainnoivat virheet ja opettajan kommentit, jotka he kirjoittavat omiin muistiinpanoihinsa tai kirjalliseen arviointiin.

Ääntämisen korjaamisen harjoitteluun opettaja käyttää erilaisia menetelmiä (eksplisiittinen korjaus, uudelleenlausunnat, selvennyspyynnöt, metalingvistinen palaute) ja oppija (toistaminen, sisällyttäminen, itsekorjaus, vertaiskorjaus). Lisäksi foneettisen korjauksen tekniikat, kuten toistot, vahvistustoiminnot, äänten lämmittely, kielelliset merkinnät, draamatoiminta, itsekorjaus, parien välinen yhteinen korjaus jne.

On tärkeää, että oppijan puheen kokonaisuuden arvioimiseksi äänitallenteissa esiintyvät eri kriteerit ja indikaattorit otetaan huomioon.

1. Opettajan tai ohjaajan valvomat toistot. Kun oppija toistaa tallenteen, hänen on paikannettava virhe, pohdittava sitä ja siirryttävä harjoitukseen. Uutta tallennetta voi edeltää äänen lämmittelyä tai vahvistusharjoituksia. On huomionarvoista, että nämä valvotut toistot johtavat artikulaatio-ongelmien parantumiseen sekä oikean ääntämisen oppimiseen.

2. Oppijan itsereflektio artikulaatiovaikeuksien löytämisessä ja ääntämisvirheet. Opettaja osoittaa harjoituksen tai jakson, jossa oppijan on löydettävä ääntämisvirheitä ja kirjoitettava ne vihkoon tai kirjalliseen arviointiin. Erityisesti ne äänitallenteen kohdat, jotka sisältävät automaattisia korjauksia, ovat ratkaisevia tekijöitä ääntämisen parantamisessa ja korjaamisessa.

3. Korjausmenetelmien ja -tekniikoiden soveltaminen itsenäisesti tai yhteistyössä. Oppijoiden podcastien kuunteleminen mahdollistaa artikuloinnin havainnoinnin, joka on toteutettu peräkkäisissä toistoissa ääniteissä, sanoissa tai lauseissa. Ääniteiden liioittelu tai vahvistaminen, onomatopoeiat (ääntä muistuttava tai jäljittelevä

sana), harjoitukset äänten lämmittelyllä tai draamatoiminnot. Kaikki nämä indikaattorit ovat siis sekä parantamisen että korjaamisen osatekijöitä.

4. Oppijoiden välinen yhteinen korjaus. Tallenteet, joissa oppijat ovat auttaneet toisiaan, ovat vaatineet ennakkovalmistelua ja pohdintaa, korjausstrategioiden tehokasta soveltamista sekä opettajan (tutorin) ja oppijan välistä vuorovaikutusta. Kun opiskelijat tuottavat tällaisia tallenteita he pystyvät yleensä parantamaan äännevirheitä ja oppimaan sanojen oikean ääntämisen.

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuu yksilöiden monikielisen osaamisen itsearviointiin ja kirjaamiseen, yleensä kolmannen osapuolen allekirjoittamana itsearvioinnin todentamiseksi.

Itsearvioinnin edut

- Oppimisen ydin on reflektointi. Oppimisen näkökulmasta itsearviointia voidaan pitää merkittävimpänä arvioinnin osana oppimisprosessin kannalta.
- Itsearvioinnin avulla oppija voi seurata ja arvioida ajattelunsa ja osaamisensa laatua oppimisprosessin aikana.
- Oppija voi tarkastella omaa työtään ja oppimistaan ohjatusti, havaita prosessin ja tulosten vahvuudet ja heikkoudet.
- Itsearvioinnille on ominaista keskinäinen riippuvuus. Oppija tarvitsee myös ulkoisia kriteerejä pitääkseen käsityksensä omasta toiminnastaan tarpeeksi realistisena.

Pyydä oppijaa esimerkiksi pohtimaan kielenkäyttöään viestintätilanteessa ravintolassa. Keskity siihen, että oppija tunnistaa itse ongelmansa kielen käytössä ja miten hän onnistui ratkaisemaan ongelman.

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmä, jotta voidaan tuottaa yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä

osoittamaan yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin.

- Portfoliosta käy ilmi, mitä oppija on oppinut ja saavuttanut suhteessa tavoiteltuihin oppimistuloksiin; voit pyytää oppijaa dokumentoimaan kieleen liittyvät tehtävät ja suoritettut harjoitukset portfolioon
- Se voi olla keskeneräisten tehtävien portfolio tai valikoima erilaisista valmiiksi tehdyistä tehtävistä.

Portfolioarvioinnilla oppijat voivat reflektoida todellista suoritustaan, osoittaa heikot ja vahvat osa-alueensa ja tarkkailla edistymistään oppimisen aikana. Portfolio kannustaa oppijoita ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan.

Havainnointi

Todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä tehtäviä työssä tai muissa tilanteissa.

Voit esimerkiksi pyytää oppijaa opettamaan muille ihmisille jotakin ravintolaan liittyvää sanastoa ja perusfraaseja. Arvioinnissa käytettäviä verbejä ovat esimerkiksi: tulkita, käyttää, suunnitella, hyödyntää, analysoida, selittää, kuvata, hankkia.

Simulaatio

Työtilanteista, vapaaehtoistoiminnasta tai perhekontekstista poimitut todisteet.

Roolipeli

Roolipeli on hyvä tapa arvioida monikielisen osaamisen taitoja. Työhaastattelun roolipeli on erinomainen tapa kannustaa oppijoita käyttämään kielitaitoaan.

Oppijoita pyydetään esittämään kahta roolia: toinen on ravintolan omistaja ja toinen on työnhakija, joka hakee tarjoilijan paikkaa ravintolassa. Ravintolan omistajan on laadittava luettelo kysymyksistä ennen työhaastattelun aloittamista. Työnhakijan on vastattava kysymyksiin tilanteen mukaan, kuten hän tekisi normaalisti työhaastattelussa.

Simuloidun haastattelun jälkeen opettajan tulisi kysyä oppijoilta:

- Miksi esitit nämä kysymykset?
- Vastasiko haastateltava mielestäsi oikein?

- Mistä pidit hänen vastauksissaan?
- Mistä et pitänyt ja miksi?
- Palkkaisitko tämän henkilön? Miksi? Miksi et?

Ensimmäisen haastattelun jälkeen oppijat vaihtavat rooleja ja aloittavat uuden haastattelun.

Lähteet

Tietoa monimuotoisuudesta ja osallisuudesta:
<https://www.aalto.fi/en/aalto-university/edi-learning-hub>

Dean-Coffey, J., Casey, J., & Caldwell, L. D. (2014). Raising the Bar – Integrating Cultural Competence and Equity: Equitable Evaluation. *The Foundation Review*, 6(2). <https://doi.org/10.9707/1944-5660.1203>

Martínez Agudo, J.D.D. (toim.). (2019). Quality in TESOL and Teacher Education: From a Results Culture Towards a Quality Culture (1. painos). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429198243>

Sanders, Nathan & Umbal, Pocholo & Konnelly, Lex. (2020). Methods for Increasing Equity, Diversity, and Inclusion in Linguistics Pedagogy. *Canadian Journal of Linguistics*.
https://www.researchgate.net/publication/351334744_Methods_for_Increasing_Equity_Diversity_and_Inclusion_in_Linguistics_Pedagogy

Esimerkki virallisista kielikokeista Suomessa:

Valtakunnalliset kielitutkinnot (YKI) | Finnish National Agency for Opetushallitus (oph.fi) <https://www.oph.fi/en/national-certificates-language-proficiency-yki>

Muita hyödyllisiä linkkejä:

Euroopan neuvoston kielipolitiikan portaali (coe.int) [European Language Portfolio \(ELP\) - Homepage \(coe.int\)](https://www.coe.int/en/web/european-language-portfolio)
[Behavioral Event Interviewing. Microsoft Word - Tools Template.docx \(syr.edu\)](https://www.microsoft.com/en-us/word/behavioral-event-interviewing)

Lopez, Alexis & Turkan, Sultan & Guzman-Orth, Danielle. (2017). Assessing Multilingual Competence. 10.1007/978-3-319-02326-7_6-1.
https://www.researchgate.net/publication/311611023_Assessing_Multilingual_Competence

Podcasteista:

- Indahsari, D. (2020). Using podcast for EFL students in language learning. *JEES (Journal of English Educators Society)*, 5(2), 103-108. <https://doi.org/10.21070/jees.v5i2.767>
- Stefancik, R. & Stradiotová, E. (2020). Using web 2.0 tool podcast in teaching foreign languages. *Advanced Education*, 14, 46-55. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.19820>

7.5. Moduuli 5: Kulttuuritietoisuus

Kuvaus

Oppimistavoitteet

- Tuntee ja osaa soveltaa erilaisia tekniikoita, joilla validoidaan osaamista, joka liittyy opiskelijoiden kulttuuritietoisuuteen.
- On tietoinen eri ulottuvuuksista, joita voidaan tutkia arvioitaessa kulttuuritietoisuutta.
- Käyttää erilaisia menetelmiä tunnistamaan ja validoimaan taitoja, jotka liittyvät opiskelijoiden kulttuuritietoisuuteen.
- Osaa mukauttaa erilaisia olemassa olevia resursseja kulttuuristen tietoisuustaitojen arviointiin omassa luokkaryhmässä.

Yksikön arvioitu kesto: 5 tuntia

Kulttuuritietoisuuden taitotasot

Seuraava testi on itsearviointiväline, jota opettajat voivat ehdottaa omille oppijoille heidän kulttuuritietoisuustaitojensa validoimiseksi. Sitä voi käyttää itsenäisesti oppija itse tai kouluttajan ohjauksessa. Vastaajia pyydetään määrittelemään, missä määrin he ovat samaa tai eri mieltä taulukossa esitettyjen väittämien kanssa Likertin asteikon avulla. Korkein arvo on 5 (täysin samaa mieltä), kun taas alhaisin arvo on 1 (täysin eri mieltä).

	1	2	3	4	5
Olen tietoinen kulttuurieroista itseni ja muiden maiden ihmisten välillä					
Minulla on yleensä kyky ymmärtää kulttuurieroja					
Pystyn kunnioittamaan eri tavalla kuin omassa kulttuurissani ilmaistuja ajatuksia					
Pystyn hyväksymään kulttuurieroja perhe-elämässä					
Pystyn hyväksymään kulttuurieroja työympäristössä					
Esitän kysymyksiä ymmärtääkseni tapoja, joilla ajatuksia ja merkityksiä ilmaistaan					
Olen tietoinen omista ennakkoluuloistani					

Otan vastaan ja jaan tietoa eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa					
Olen tekemisissä eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa ja tunnen heidän kulttuuriaan, kulttuuriperintöään ja perinteitä.					
Kunnioitan tapoja, joilla ajatuksia ja merkityksiä ilmaistaan luovasti ja välitetään eri kulttuureissa.					

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

- Testit, joissa oppijoiden kulttuurista osaamista voidaan testata suhteessa muihin kulttuureihin

Välineellinen osa-alue: käytännön havainnoinnin avulla

- Oppilaiden havainnointi roolileikin aikana, jossa osa heistä esittää eri kulttuureista tulevia ihmisiä ja jossa kullekin oppijalle annettiin viitteitä siitä, mitä kulttuuria he esittävät

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla

- Oppijoiden käyttäytymisen havainnointi eri kulttuureista tulevien ihmisten välisessä tapaamisessa

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa kokelaalle mahdollisuuden osoittaa kulttuuritietoisuutta;

Tehokas tapa tunnistaa kulttuuritietoisuutta on ottaa oppijat mukaan keskusteluun. Tämä harjoitus sisältää kolme vaihetta: valmistelu, toteutus ja keskustelun päättäminen.

Valmistelu

- Kouluttaja jakaa luokan enintään viiden hengen ryhmiin.
- Oppijoita pyydetään keskustelemaan tietystä työtilanteesta, joka koskee erilaista käyttäytymistä eri kulttuureissa. Huomautetaan, että jopa saman kulttuurin sisälläkin voi olla eroja käyttäytymisessä.
- Oppijoille voidaan antaa tehtäväksi valita roolit, jotka he ottavat keskustelussa. Mahdollisiin rooleihin tulisi kuulua moderaattorin rooli.

Toteutus

- Kullekin ryhmälle annetaan erilainen tilanne ja pyydetään ilmaisemaan, millaista käyttäytymisen pitäisi olla
- Kouluttaja valvoo keskustelun ajankäyttöä ja rakennetta.
- Kouluttaja valvoo jokaisen ryhmäläisen osallistumista.

Johtopäätös

- Kun kukin ryhmä on esittänyt keskustelunsa ja havainnollistanut tilannetta, millainen käyttäytyminen olisi mahdollista, jätetään tilaa kysymyksille muilta luokan jäseniltä.
- Esitettyjen käyttäytymistapojen myönteisestä tai kielteisestä arvioinnista esitetään myös kysymyksiä.
- Kysytään myös, ovatko osallistujat muuttaneet joitakin uskomuksiaan keskustelun tuloksena.

Tämän istunnon päätteeksi kouluttajien pitäisi pystyä ymmärtämään osallistujien kulttuuritietoisuuden tasot.

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuvat yksilöiden itsensä tunnistamiseen ja heidän osaamisensa kirjaamiseen, yleensä kolmannen osapuolen allekirjoittamana itsearviointin todentamiseksi;

Opiskelijoille voidaan ehdottaa seuraavia lausumia, joiden avulla he voivat itse arvioida osaamistaan kulttuuritietoisuuden lisäämiseen tähtäävän keskustelun jälkeen:

1. Keskustelu auttoi minua myös arvioimaan muita kulttuureja
2. Ymmärrykseni muista kulttuureista parani keskusteluun osallistumisen seurauksena.
3. Keskusteluun osallistuminen lisäsi kykyäni suhtautua muihin ihmisiin, jotka tulevat muista kulttuureista
4. Pystyin keräämään tietoa muista kulttuureista keskusteluun osallistumiseni ansiosta
5. Keskusteluun osallistuminen auttoi minua oppimaan lisää omasta kulttuuristani voidakseni integroida sen muihin kulttuureihin.
6. Pystyin näkemään muiden käyttäytymismallien myönteiset ja kielteiset puolet
7. Keskusteluun osallistuminen auttoi minua lisäämään kykyäni muotoilla ja esittää kysymyksiä ymmärtääkseni muita kulttuureja
8. Keskustelu auttoi minua suhtautumaan suvaitsevaisemmin erilaisista kulttuureista tulevien ihmisten asenteisiin

Haastattelut (BEI and PFI)

Voidaan käyttää selventämään esitetystä arvioinnista esiin tulleita kysymyksiä ja/tai tarkastelemaan oppimisen laajuutta ja syvyyttä;

Seuraavaa suoritukseen perustuvaa haastattelua voidaan kysyä opiskelijoilta, jotta voidaan syventää kulttuuritietoisuuden taidon arviointia:

- Kerro, miten reagoit vieraan henkilön käyttäytymiseen, joka oli epäreilua sinua kohtaan
- Kerro esimerkki tilanteesta, jossa jouduit käsittelemään stereotyyppisiä ja kulttuuria koskevia kielteisiä mielikuvia. Selitä, miten selvitit tilanteen
- Mitä teet, jos soitat ulkomaalaiselle kollegalle etkä ymmärrä hänen murrettaan tai korostustaan?
- Miten reagoit tietoon, joka koskee muista kulttuureista/maista tulevien ihmisten häpeällistä käyttäytymistä? Oletko tietoinen, millaisia maan tavat ovat ennen kuin arvostelet?

Havainnointi

Todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä tehtäviä työssä;

Kulttuurinen osaaminen voidaan tunnistaa ja validoida jokapäiväisissä toiminnoissa tarkastelemalla kulttuurienvälisen taitojen kaksoiskuvausta: pyramidimalli ja prosessimalli (Deardorff, 2006⁸). Molemmista malleista käy ilmi, että kulttuurienvälisen osaamisen osatekijöitä ovat asenteet (esim. uteliaisuus, avoimuus, kunnioitus, monitulkintaisuuden sietäminen), tietämys (esim. kulttuurinen itsetuntemus, kontekstien vaikutuksen ymmärtäminen maailmankuvaan, sosiolingvistinen tietoisuus), taidot (esim. kuunteleminen, havainnointi, analysointi, tulkinta, yhteyksien luominen)

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmän käyttäminen, yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä, jotka osoittavat yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin;

Muiden tässä moduulissa ehdotettujen arviointimenetelmien lisäksi arvioitsija voi käyttää tätä välinettä myös kulttuuritietoisuustaitojen arviointiin.

⁸ urly.it/3s0wf

Toiminta	Indikaattorit	Kuvaus	Taso
Kuvainnollisten ja abstraktien ajatusten, kokemusten ja tunteiden ilmaiseminen ja tulkinta empaattisesti	Uteliaisuuden ilmaiseminen ja kiinnostus oppia kulttuurisista ilmaisuista	Oppija: - avoin ja kunnioittava asenne erilaisiin kulttuuri-ilmaisun ilmenemismuotoihin, eettinen ja vastuullinen lähestymistapa henkiseen ja kulttuuriseen omistajuuteen; - osoittaa uteliaisuutta maailmaan, avoimuutta uusien mahdollisuuksien kuvitteluun ja halukkuutta osallistua kulttuurikokemuksiin	Poikkeuksellinen
		Oppija: - avoin ja kunnioittava asenne erilaisiin kulttuuri-ilmaisun ilmenemismuotoihin; - osoittaa uteliaisuutta maailmaan, avoimuutta uusien mahdollisuuksien kuvitteluun ja halukkuutta osallistua kulttuurikokemuksiin	Täyttää odotukset
		Oppija, pyydettyä osoittaa uteliaisuutta maailmaan; -osoittaa uteliaisuutta maailmaan, avoimuutta uusien mahdollisuuksien kuvitteluun ja halukkuutta osallistua kulttuurikokemuksiin	Heikko suorituskkyky
Tunnistaa ja ymmärtää kulttuurin muotojen avulla henkilökohtaisten, sosiaalisten tai kaupallisten mahdollisuuksien parantamisen ja kyvyn sitoutua luoviin prosesseihin yksilöllisesti ja yhteisöllisesti	Tieto monimuotoisuudesta	Oppija tuntee paikallisia, kansallisia, alueellisia, eurooppalaisia ja maailman kulttuureita ja ilmaisuja, mukaan lukien niiden kielet, perintö ja perinteet; arvostaa kulttuurituotteita ja ymmärtää, miten tällaiset ilmaisut voivat vaikuttaa toisiinsa ja vaikuttaa yksilöiden ajatuksiin	Poikkeuksellinen

		Oppija tuntee paikallisia, kansallisia, alueellisia, eurooppalaisia ja maailman kulttuureita ja ilmaisuja, mukaan lukien niiden kielet, ilmaisullinen perintö ja perinteet; arvostaa kulttuurituotteita.	Täyttää odotukset
		Oppija, pyydettyäessä tutustuu paikallisiin, kansallisiin, alueellisiin, eurooppalaisiin kulttuureihin ja ilmaisuihin, mukaan lukien niiden kielet, ilmaisullinen perintö ja perinteet	Heikko suorituskyky
	Tieto, tietoisuus ja itsensä toteuttaminen kulttuurin muotojen avulla henkilökohtaisten, sosiaalisten tai kaupallisten mahdollisuuksien parantamiseen	Oppijalla on tietoisuus henkilökohtaisesta identiteetistä ja kulttuurista ja kulttuuriperinnöstä maailmassa, jolle on ominaista kulttuurinen monimuotoisuus ja ymmärrys, että muut kulttuurin muodot voivat olla välineitä tulkita ja muokata maailmaa.	Poikkeuksellinen
		Oppijalla on tietoisuus henkilökohtaisesta identiteetistä ja kulttuuriperinnöstä	Täyttää odotukset
		Oppijalla, on pyydettyäessä tietoisuus henkilökohtaisesta identiteetistä ja kulttuuriperinnöstä	Heikko suoritus

Mukautettu lähteestä "Competenze in materia di consapevolezza ed espressione culturale" IC Sordi di Roma (urly.it/3s0wg)

Esitelmä

Esitelmä voi olla virallinen tai epämuodollinen. Esitelmän perusteella voidaan tunnistaa ja tunnustaa oppijan kykyjä jakaa informaatiota aiheeseen ja yleisöön sopivalla tavalla.

Oppijat voivat esitellä projektin, esim. väittelyn, tuloksen, kuten ehdotettu.

Heidän tulisi korostaa:

- Näkemystään keskustelussa
- Miksi he ovat mahdollisesti eri mieltä muiden keskusteluun osallistujien kanssa
- Vuorovaikutusta tai keskustelua tilanteista muiden ryhmien osallistujien kanssa.
- Kannanottoja ja keskustelua, jonka avulla he pyrkivät vakuuttamaan muut omasta kannastaan
- Oppijat voivat toteuttaa esityksen PowerPoint-ohjelmassa, jotta he voivat myös hioa tieto- ja viestintäteknisiä taitojaan ja julkista puhumistaitoaan

Simulointi ja osaamisnäyttö

Henkilöt asetetaan tilanteeseen, joka täyttää kaikki todellisen elämän kriteerit, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida.

Hyvä tapa arvioida kulttuuritietoisuutta simulaation avulla on roolileikki. Esimerkkinä voidaan mainita roolipeli, jossa simuloidaan liiketapaamista.

Harjoitus: Missä on konflikti?

Tavoite: lisätä kulttuuritietoisuutta oppimalla tutkimaan kulttuurisia tilanteita

Osallistujat: 2 hengen ryhmät

Ohjeet: 2-hengen joukkueiden jäsenten tulisi vuorotellen olla pelaaja A tai B.

Salaiset ohjeet osallistujalle A: Sinulla on uusi tehtävä Lähi-idässä globaalien muovialan yrityksen palveluksessa. Työkaverisi vastaa paikallisista toiminnoista, ja ehdotat epävirallista tapaamista jään murtamiseksi. Kutsu yhteistyökumppanisi viikonloppuna kotiisi grillijuhliin - porsaankylkesi ovat "maailmankuuluja". Voit nauttia olutta uima-altaalla. Huomatessasi, että kollegasi on nyrjäyttänyt nilkkansa, ehdotat, että hänen vaimonsa ajaa autoa.

Tavoitteenasi on määrittää päivä ja aika, joka sopii teille molemmille. Jos tietty aika ei sovi, ehdota toista aikaa, kunnes löydätte molemmille sopivan ajan.

Salaiset ohjeet osallistujalle B: Työskentelet maailmanlaajuisessa muovialan yrityksessä, ja vastaat paikallisista toiminnoista Lähi-idässä.

Ulkomaalainen yhteistyökumppanisi kutsuu sinut grillijuhliin, ja hänen kutsunsa on täynnä kulttuurisia ristiriitoja:

- *grillattua sianlihaa* Meidän kulttuurissamme emme syö sianlihaa, koska sitä pidetään epäpuhtaana.
- *uima-allasasetelma* Kulttuurissamme uskomme vaatimattomaan pukeutumiseen, joten uimapuku olisi sopimaton asu työtoverin kanssa.
- *oluen juominen* Kulttuurissamme emme juo alkoholia.
- *vaimosi ajaa autoa* Kulttuurissamme naiset eivät aja autoa.

Kieltäydy yhteistyökumppanisi kutsusta antamalla epämääräisiä vastauksia "Kiitos, mutta se ei ole mahdollista", "Katsotaan" tai "Jos Jumala suo". Vasta jos kumppanisi kysyy, miksi tapaamisen sopiminen on vaikeaa, voit sanoa "Meillä on oma kulttuurimme." Ainoastaan jos yhteistyökumppanisi kysyy tietoja tai näkemyksiä kulttuuristanne, voit paljastaa edellä luetellut kulttuuriristiriidat.

Päätös

Roolileikki päättyy, kun a) osallistuja A onnistuu paljastamaan kulttuuriristiriidat tai b) ohjaaja lopettaa roolileikin.

Keskustelukysymykset

Osallistuja A: Pystyittekö paljastamaan kulttuuriset esteet, jotka estivät teidän tavoitteenne? Miten? Mitä opit piilossa olevista kulttuurisista esteistä? Miten tämä vaikuttaisi siihen, miten työskentelet muiden kulttuurien kanssa?

Osallistuja B: Miltä tuntui, kun osallistuja A ei ollut sensitiivinen kulttuuria kohtaan? Mitä opit piilevistä kulttuurisista esteistä? Miten tämä vaikuttaisi siihen, miten työskentelet muiden kulttuurien kanssa?

Testaukset ja tutkimukset

Epävirallisen ja epämuodollisen oppimisen tunnistaminen ja tunnustaminen virallisen järjestelmän kokeiden avulla.

Euroopan neuvosto on laatinut testin kulttuuritietoisuuden arvioimiseksi. ja se löytyy seuraavalta sivustolta: urly.it/3s0wh

Lähteet

Big world media cultural learning for global business : The global scenarios series script for cultural awareness. urly.it/3s0wk

Fornari, Mara (2018). Per una valutazione della intercultural competence. Ricerca.loescher. urly.it/3s0wq (italian kielellä)

Kwok Leung, Soon Ang, Mei Ling Tan (2014), Intercultural competence, urly.it/3s0wt

Milani, M. (2020), Possibilities and limitations of intercultural competence assessment, urly.it/3s0wn

Portera, A. & Milani, M. (2021). Intercultural education and competences

at school. Results of an exploratory study in Italy. Profesorado.
Revista de Currículum y Formación de Profesorado, 25 (3), 49-67.
DOI: 10.30827/profesorado.v25i3.21527

Seven practices you can implement to increase cultural awareness in the
workplace- Deakinco (2017) urly.it/3s0wm

7.6. Moduuli 6: Kriittinen ajattelu

Kuvaus

Oppimistavoitteet

- Tuntee erilaisia validointikäytäntöjä ja -välineitä, joilla tunnustaa oppijan kriittisen ajattelun taitoja
- Osaa toteuttaa validointiharjoituksia oppijoiden kanssa
- Osaa mukauttaa omaan opetustoimintaan erilaisia menetelmiä kriittisen ajattelun taitojen tunnustamiseksi
- Käyttää erilaisia rubriikkeja kriittisen ajattelun validoimiseksi
- Tuntee kriittisen ajattelun arvioinnin osatekijät

Yksikön arvioitu kesto: 5 tuntia

Kriittisen ajattelun taitotasot

Seuraava testi on itsearviointiväline, jota kouluttajat voivat ehdottaa omille oppijoille heidän kriittisen ajattelun taitojensa validoimiseksi. Oppija voi käyttää sitä itsenäisesti tai kouluttajan ohjauksessa. Vastaajia pyydetään ilmoittamaan, missä määrin he ovat samaa tai eri mieltä taulukossa esitettyjen väittämien kanssa Likertin asteikon avulla. Korkein arvo on 5 (täysin samaa mieltä), kun taas pienin arvo on 1 (täysin eri mieltä).

	1	2	3	4	5
Olen tietoinen väärän tiedon olemassaolosta					
Arvioin yleensä lähteiden ja tosiseikkojen todenperäisyyden uskottavuutta					
Vertailen eri tietoja ja lähteitä tutkimusta tehdessäni					
Pystyn yhdistelemään tietoja					
Kysyn itseltäni, miksi ja miten valitsen yhden idean/lähteen toisen sijasta					
Esitän kysymyksiä arvioidakseni, onko väite järkevä vai ei					

Olen tietoinen puolueellisuudestani ja haastan itseäni					
Jaan ja vastaanotan tietoa muiden kanssa suullisesti ja kirjallisesti					
Otan vastaan uusia kokemuksia, jotka edistävät itseni ajattelemaan uudella tavalla ja ottamaan huomioon uusia ajatuksia					
Pystyn etsimään vaihtoehtoisia ratkaisuja					

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

- Testataan oppijoiden taitoja puolustaa kantaansa, nähdä positiiviset ja argumenttien kielteiset puolet, muotoilla tutkivia kysymyksiä ja suhtautua kriittisesti toisten oletuksiin ja löytämiinsä tietoihin verkossa

Välineellinen osa-alue: käytännön havainnoinnin avulla

- Tätä taitoa voidaan havainnoida roolileikkien avulla, joissa oppijoiden tehtävänä on kohdata tilanne, jossa kriittinen ajattelu on olennaista tietyn ongelman ratkaisemiseksi tai tehtävässä onnistumiseksi

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla

- Havainnointi tässä alla ehdotettujen harjoitusten kautta, jotka koskevat oppijoiden kykyä käyttää kriittistä ajattelua sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja ratkaista ongelmia.

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa kokelaalle tilaisuuden osoittaa osaamisensa syvällisyyttä ja viestintätaitojaan.

Tehokas tapa validoida kriittisen ajattelun taitoja on ottaa oppijat mukaan väittelyyn. Tässä käydään läpi 3 vaihetta: Valmistelu, Toteutus ja Johtopäätökset.

Valmistelu

- Jaa oppilaat kahteen ryhmään (Puolesta ja Vastan)
- Opiskelijat joko valitsevat tai saavat tehtäväkseen argumentoida

tiettyä puolta väittelyssä.

- Voit jakaa tai antaa oppijoiden valita roolit väittelyssä. Mahdolliset roolit ovat: avauspuhujana, vastapuheenvuoron puhujana, loppupuheenvuoron puhujana, tutkijana, järjestäjänä, väittelyn moderaattori, johtaja ja puheen laatija.
- Kerro selkeästi, mitä lähteitä tai todistusaineistoa haluat oppijoiden käyttävän väitteidensä tueksi (vertaisarvioidut lehtiartikkelit, kirjat ja käsikirjoitukset, aikakaus- ja sanomalehtiartikkelit, verkkosivut ja aiheen asiantuntijoiden haastattelut).

Täytäntöönpano

- Kirjoita ehdotus taululle. Tämä voi olla väite, joka vahvistaa tai kieltää jotain. Esimerkiksi: "EU:n yhteisten viitekehysten käyttäminen oppijoiden kielitaidon arvioinnissa".
- Tarkkaile ajankäyttöä ja keskustelun rakennetta.
- Seuraa osallistumista.

Päätös

- Kun kumpikin osapuoli on esittänyt loppupäätelmänsä, voitte halutessasi antaa muun luokan punnita näkemyksiään, esittää kysymyksiä tai esittää uusia todisteita. Pyydä oppijoita äänestämään, kumpi osapuoli esitti vakuuttavimman argumentin.
- Pyydä oppijoita nostamaan kätensä ylös niiden argumenttien puolesta, jotka olivat Puolesta tai Vastaan.
- Kysy, muuttuiko kenenkään mielipide keskustelun myötä.
- Tämän toiminnan päätteeksi kouluttajien pitäisi pystyä ymmärtämään, mikä oppijoiden kriittisen ajattelun taitojen taso on. Kouluttaja voi käyttää tähän moduuliin sisältyviä validointikriteerejä.

Deklaratiiviset menetelmät

Seuraavia lausumia voidaan ehdottaa opiskelijoille heidän taitojensa itsearviointia varten kriittisen ajattelun taitojen parantamiseen tähtäävän harjoituksen (esim. keskustelun) jälkeen:

- Väittely auttoi minua ajattelemaan nopeasti.
- Päättelytaitoni ovat parantuneet väittelyyn osallistumisen seurauksena.
- Väittelyyn osallistuminen lisäsi ongelmanratkaisukykyäni.
- Pystyin omaksuma suuria tietopaketteja väittelyyn osallistumisen seurauksena.
- Väittely auttoi minua puolustamaan kantaani paremmin.
- Pystyin näkemään väittelyn myönteiset ja kielteiset näkökohdat väittelyn tuloksena.
- Väittelyyn osallistuminen auttoi minua lisäämään taitojani muotoilla ja esittää tutkivia kysymyksiä.
- Väittely auttoi minua suhtautumaan kriittisemmin vastustajien olettamuksiin.

Haastattelut (BEI⁹ and PFI¹⁰):

Opiskelijoille voidaan esittää seuraavat suoritusperusteiset haastattelukysymykset, joilla pyritään arvioimaan heidän kriittisen ajattelun taitojaan:

- Kerro minulle hetkestä, jolloin tajusit, että jokin tieto oli väärennös, ja sinä tarkistit tosiasiat.
- Kerro esimerkki tilanteesta, jossa olit eri mieltä jonkin ystävän/kollegan kanssa ja selitä, miksi ja miten reagoit.
- Mitä teet, jos löydät netistä häiritsevän kuvan?
- Kuvittele, että luit ehdokkaan, jota halusit äänestää, häpeällisestä käytöksestä. Miten käyttäytyisit? Tarkistaisitko, onko tieto totta? Miten?

⁹ <https://toolkit.vets.syr.edu/wp-content/uploads/2012/11/Tool-BEI-Toolkit.pdf>

¹⁰ <https://megainterview.com/home/performance-based-interview-questions-answers/>

Havainnointi

Kriittisen ajattelun taidot voidaan tunnistaa ja validoida jokapäiväisillä riskinarviointiin liittyvillä tehtävillä.

Riskinarviointia tapahtuu useissa eri skenaarioissa. Esimerkiksi opettajan on otettava huomioon useita riskejä järjestäessään ja antaessaan opetusta, kuten keskeyttämisen, väärinymmärryksen tai heikon oppimisen mahdollisuus.

Riskien arviointiin ja riskien kohtaamiseen liittyvän osaamisen arviointi voi olla tehokas tapa arvioida jonkun henkilön kriittisen ajattelun taitoja.

Tähän kouluttaja voi käyttää riskien arviointimatriisia. Kouluttaja voi näyttää sen oppijalle arvioitavaksi ja pyytää häntä täyttämään taulukon ja selittämään, mitä hän tekisi, jotta välttää ja/tai voittaa tunnistetut riskit.

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmä, jotta voidaan tuottaa yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä osoittamaan yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin.

Muiden tässä moduulissa ehdotettujen arviointimenetelmien lisäksi arvioija voi käyttää seuraavia menetelmiä myös oppijoiden kriittisen ajattelun arviointiin:

	Heikko suoritus (0 pistettä)	Vastaa odotuksia (1 pistettä)	Poikkeuksellinen (2 pistettä)
Osaaminen	Ryhmäkeskusteluun osallistuminen ei osoita aihepiirin ymmärrystä; oppija ei sisällytä täydentävää lukemista tai todisteita	Ryhmäkeskusteluun osallistuminen osoittaa perusymmärrystä aiheesta; opiskelija sisällyttää enimmäkseen henkilökohtaisia kokemuksiaan, mutta vain vähän yhteyksiä muihin todisteisiin	Keskusteluun osallistuminen osoittaa erinomaista ymmärrystä aiheesta; oppija sisällyttää henkilökohtaista kokemusta ja yhteyksiä todisteisiin.

Vastaaminen	Ei vastaa luokkatovereille; osallistuu vuoropuheluun epämääräisesti tavalla (esim. "Minä olen samaa mieltä"); osallistaa harvoin luokkatoverinsa keskusteluun	Tarjoaa joskus lisäselityksiä tai tarkennuksia vastauksena luokkatovereille; toisinaan osallistaa luokkatoverinsa keskusteluun	Tarjoaa johdonmukaisesti lisää selitystä tai tarkennuksia vastauksena luokkatovereille; osallistaa aktiivisesti luokkatoverit keskusteluun
Osallistuminen ja vaikuttaminen keskusteluun	Rajoittunut osallistuminen ja sitoutuminen; harvoin yhteyksiä keskustelun sisällön ja kurssin sisällön välillä	Tyydyttävä osallistuminen ja sitoutuminen; toisinaan yhteyksiä keskustelun sisältöön ja kurssin sisältöön	Poikkeuksellinen osallistuminen ja sitoutuminen; pystyy luomaan yhteyksiä keskustelun sisällön ja kurssin sisällön välillä

Mukailtu lähteestä: Enhancing Critical Thinking through Class Discussion of the Taylor Institute, 2017, s. 28

Esitelmä

Esitelmä voi olla virallinen tai epämuodollinen. Esitelmän perusteella voidaan tunnistaa ja tunnustaa oppijan kykyjä jakaa informaatiota aiheeseen ja yleisöön sopivalla tavalla;

Oppijat voivat esitellä projektin tuloksia, esimerkiksi väittelyn, kuten tässä moduulissa on ehdotettu.

Heidän on korostettava:

- Omaa kantaansa keskustelussa tai hankkeessa
- Miksi he valitsevat kyseisen kannan ja miksi he ovat eri mieltä muiden kanssa
- Vuorovaikutus- tai väittelytilanteet muiden osallistujien kanssa
- Miksi he olivat eri mieltä muiden kanssa
- Minkä strategian he valitsevat vakuuttaakseen muut omasta kannastaan/mielipiteestään

Oppilaat voivat esittää kokemuksensa PowerPoint-ohjelman avulla, jotta he voivat myös tehostaa TVT-, suunnittelu- ja esiintymistaitojaan.

Simulointi ja osaamisnäyttö

Kun yksilöt asetetaan tilanteeseen, joka täyttää kaikki todellisen elämän kriteerit, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida;

Roolipeli

Hyvä tapa arvioida kriittisen ajattelun taitoja simulaation avulla on roolipeli. Työhaastattelun roolipeli on erinomainen tapa kannustaa oppijoita käyttämään heidän kriittisen ajattelun taitojaan. Oppijoita pyydetään esittämään kahta roolia: toinen on työnantaja ja toinen työnhakija. Haastattelijan on laadittava luettelo kysymyksistä ennen haastattelun aloittamista. Kouluttaja voi valita, millaiseen työhön roolileikki keskittyy.

Simuloidun haastattelun jälkeen kouluttajan tulisi kysyä oppijoilta:

- Miksi esitit nämä kysymykset?
- Vastasiko haastateltava mielestäsi oikein?
- Mistä pidit hänen vastauksissaan?
- Mistä et pitänyt ja miksi?
- Palkkaisitko tämän henkilön?
- Miksi palkkaisit? Miksi et palkkaisi?

Ensimmäisen haastattelun jälkeen 2 oppijaa vaihtaa rooleja ja aloittaa uuden haastattelun.

Testaaminen ja kokeet

Epävirallisen ja epämuodollisen oppimisen tunnistaminen ja validointi virallisen järjestelmän kokeiden avulla.

Luettelon välineistä kriittisen ajattelun arvioimiseksi ja validoimiseksi muodollisella tavalla tarjoaa Foundation for Critical Thinking verkkosivustolla: <https://rb.gy/j5rfay>

The Foundation for Critical Thinking suosittelee seuraavaa:

- "akateemiset laitokset ja yksiköt perustavat kriittisen ajattelun valvontakomitean, ja
- että tämä valvontakomitea käyttää arviointivälineiden yhdistelmää. (mitä enemmän, sitä parempi), jotta tiedekunnalle voidaan luoda kannustimia tarjoamalla heille mahdollisimman paljon näyttöä kriittisen ajattelun opetuksen todellisesta tilasta".

Lähteet

- Chikeleze, M. et Al. (2018). Let's Argue: Using Debate to Teach Critical Thinking and Communication Skills to Future Leaders. Journal of Leadership Education
- Grose-Fifer, J. (2017). Using Role-Play to Enhance Critical Thinking about Ethics in Psychology. New York: City University of New York, John Jay College
- Mueller, R. et Al. (2017). Enhancing Critical Thinking through Class Discussion: A GUIDE FOR USING DISCUSSION BASED PEDAGOGY. Calgary: University of Calgary, Taylor Institute
- Paul, R. and Elder, L. (2007). Using Assessment to Drive Instruction. Foundation for Critical Thinking
- Sala A., Punie Y., Garkov V., Cabrera M. (2020). LifeComp - The European Framework for Personal, Social and Learning to Learn Key Competence. Luxembourg: Publications Office of the European Union
- Tawil, M. A. (2016). Classroom Debates: A Tool to Enhance Critical Thinking in Science. Bozeman: Montana State University

7.7. Moduuli 7: Ongelmanratkaisu

Kuvaus:

Oppimistavoitteet

- Oppia soveltamaan useita validointitekniikoita oppijoiden ongelmanratkaisutaitoja arvioitaessa
- Tulla tietoisiksi eri näkökulmista, joita voidaan tutkia arvioitaessa ongelmanratkaisutaitoja
- Tutustua erilaisiin toimintoihin, joilla voidaan tunnistaa ja validoida ongelmanratkaisutaitoja
- Oppia käyttää erilaisia olemassa olevia resursseja ongelmanratkaisutaitojen arvioimiseksi.
- Oppia arvioimaan aikuisopiskelijoiden ongelmanratkaisutaitoja.

Yksikön arvioitu kesto: 5 tuntia

Ongelmanratkaisutaitojen taitotasot

Seuraava testi on itsearviointiväline, jota kouluttajat voivat ehdottaa omille oppijoilleen heidän ongelmanratkaisutaitojensa validoimiseksi. Oppija voi käyttää sitä itsenäisesti tai kouluttajan ohjauksessa. Vastaajia pyydetään ilmoittamaan, missä määrin he ovat samaa tai eri mieltä taulukossa esitettyjen väittämien kanssa Likertin asteikon avulla. Korkein arvo on 5 (täysin samaa mieltä), kun taas pienin arvo on 1 (täysin eri mieltä).

	1	2	3	4	5
Kun olen valinnut ratkaisun, kehitän suunnitelman, miten ongelmat ratkaistaan					
Käytän mielikuvitustani ja intuitiotani ratkaistessani ongelmaa					
Olen tietoinen siitä, että ongelman ratkaiseminen voi edellyttää riskinottoa					
Kiinnitän huomiota kunkin ongelman määrittelyyn huolellisesti ja kysyn itseltäni oikeita kysymyksiä ennen kuin yritän ratkaista sen					

Arvioin mahdollisia ratkaisuja huolellisesti ja perusteellisesti					
Keskustelen muiden kanssa saadakseni palautetta mahdollisista ratkaisuista					
Kerään ja arvioin hyödyllistä tietoa ongelman ratkaisemiseksi					
Kun ratkaisu on toteutettu, etsin välittömästi tapoja parantaa ideaa ja välttää tulevia ongelmia					
Pystyn itse säätelemään omaa toimintaani					

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen osa-alue: osaamistestin avulla

- Testataan oppijoiden kykyä tehdä päätöksiä, olla luovia ratkaistessaan ongelmia ja löytää vaihtoehtoja, arvioida ratkaisuja ja tehdä valinnan, joka näyttää toimivan parhaiten.

Välineellinen osa-alue: käytännön havainnoinnin avulla

- Tätä taitoa voidaan havainnoida "pakohuoneiden" kaltaisten toimintojen avulla, joissa oppijoiden on ratkaistava ongelmia saadakseen jotain, esimerkiksi päästäkseen ulos huoneesta.

Todellisessa elämässä tätä taitoa voidaan havainnoida antamalla oppijoille tehtäväksi tilanne, joka vaatii ongelmanratkaisua, kuten sähkökatkos esityksen aikana virallisessa ympäristössä.

Asenteellinen osa-alue: käyttäytymistä havainnoimalla

- Oppijoiden käyttäytymisen havainnointi hyödyllisten ratkaisujen löytämisessä, jotta he pääsevät pois vaikeasta tilanteesta, esimerkiksi kohdatessaan ongelman, joka ei ole heistä riippuvainen.

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa kokelaalle mahdollisuuden osoittaa tietojen syvällisyyttä ja viestintätaitojaan;

Ongelmanratkaisulla tarkoitetaan "prosessia, jossa etsitään ratkaisuja ongelmiin" (Cambridge Dictionary). Sitä varten on tärkeää löytää

menetelmiä, joilla ymmärtää, mitä ympäristössämme tapahtuu ja miten näitä asioita voidaan lähestyä, jotta päästään haluttuun lopputulokseen. Se voi tapahtua ongelman kohtaamisessa yksin tai ryhmässä. Tässä tilanteessa, viestintä ja tiimityö ovat olennaisen tärkeitä. On siis hyödyllistä ehdottaa ryhmälle toimintaa, jossa harjoitellaan näitä taitoja ongelmanratkaisun tiimellyksessä.

Tämän osaamisen tunnustamiseksi keskustelu ongelman ratkaisemiseksi voi olla hyvä alku:

- Jaa luokka kahteen joukkueeseen ja esitä tämä asetelma joukkueelle: kukin joukkue on jäänyt jumiin toimistoon. Ovet ovat lukossa, ja ovien tai ikkunoiden rikkominen ei ole vaihtoehto.
- Antakaa kummallekin joukkueelle 30 minuuttia aikaa päättää, mitä 10 esinettä he voivat tarvita päästäkseen ulos toimistosta, asettakaa ne tärkeysjärjestykseen ja selittäkää, kuinka he käyttävät niitä paetakseen toimistosta.
- Pelin tavoitteena on, että kaikki ovat yhtä mieltä kymmenestä esineestä ja löytävät ratkaisun, jolla pääsevät yhdessä ulos huoneesta.
- Kun yhteisymmärrys on saavutettu, pyydä kutakin ryhmää haastamaan päätöksensä ja strategiansa ja keskustelemaan siitä, mikä ryhmä onnistui paremmin pääsemään ulos.

Tämän aktiviteetin jatkeena voit pyytää oppijoita pelaamaan virtuaalista pakopeliä, kuten tämä: <https://alostmemory.com/>

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuvat yksilöiden oman osaamisen tunnistamiseen ja kirjaamiseen, tavallisesti kolmannen osapuolen allekirjoittama itsearviointin todentamiseksi;

Seuraavia lausumia voidaan ehdottaa oppijoille, jotta he voivat itsearvioida osaamistaan harjoituksen jälkeen, jonka tarkoituksena on vahvistaa tai lisätä heidän ongelmanratkaisutaitojaan (kuten edellä ehdotettu keskustelu):

- Pystyn nyt tunnistamaan ongelman syyn ja pysymään objektiivisena.
- Osaan kommunikoida tehokkaasti ja laatia strategian minun ja kollegoiden/ystävien/vertaisten kanssa ongelman ratkaisemiseksi.
- Osallistuminen tähän toimintaan antoi minulle mahdollisuuden harjoitella päätöksenteko- ja analyysitaitojani.
- Keskustelu antoi minulle tilaisuuden olla luova ratkaistessani ongelmaa ja löytääkseni vaihtoehtoja.

- Eri vaihtoehtoista keskusteleminen auttoi minua arvioimaan ratkaisuja paremmin ja tekemään valinnan, joka näytti toimivan parhaiten.
- Ryhmätoiminnan aikana opin heittämään egoni syrjään ja kuuntelemaan muiden ehdotuksia.
- Tajusin, miten tärkeää on toimia fasilitaattorina tai auttaa muita jäseniä pääsemään päätökseen.
- Toiminta auttoi minua kehittämään täydellisen kokonaisvaltaisen suunnitelman ongelman ratkaisemiseksi.

Haastattelut (BEI and PFI)

Voidaan käyttää selventämään esitetystä asiakirjanäytössä esiin tulleita kysymyksiä ja/tai tarkastelemaan oppimisen laajuutta ja syvyyttä;

On olemassa joukko kysymyksiä, joita voidaan käyttää oppijoiden oppimisen arvioimiseen ja ongelmanratkaisutaitojen tunnustamiseen. Tässä muutamia:

- Mikä oli stressaavin kohtaamasi tilanne? Miten käsittelet sen?
- Kuvaile tilanne, jossa jouduit kohtaamaan ongelman, jota et pystynyt ratkaisemaan. Mitä teit?
- Kuvaile hetki, jolloin olet käyttänyt luovaa ratkaisua jonkin ongelman ratkaisemiseksi.
- Miten selviydyt, kun kohtaat haasteen, jota et ole koskaan aiemmin kokenut?
- Tuleeko mieleesi tilanne, jossa tajusit, että et pysty noudattamaan asetettua määräaikaa? Mitä teit silloin?
- Mitä teet tilanteessa, jossa et tunnu löytävän oikeaa ratkaisua ongelmaan?

Havainnointi

Todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä tehtäviä työssä;

Arvioidakseen ongelmanratkaisutaitoja todellisessa elämäntilanteessa kouluttaja voi ehdottaa oppijalle seuraavaa tilannetta ja kysyä häneltä, onko se jo tapahtunut hänelle ja miten hän selviytyi siitä:

"Olet pitämässä tärkeää esitelmää luokallesi (tai kollegoillesi, tai yrityksesi pomon edessä). Yhtäkkiä sähkötkatkeavat. Mitä voisit tehdä?".

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmä, jotta voidaan tuottaa yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä osoittamaan yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin;

Erittäin kattava menetelmä ongelmanratkaisutaitojen arvioimiseksi, joka perustuu tosielämän ongelmiin, on kehitetty PISA:ssa, OECD:n Kansainvälinen opiskelijoiden arviointiohjelma. Vaikka tätä välinettä käytettiin koululaisten kanssa, joitakin elementtejä ja piirteitä voidaan mukauttaa aikuisten ongelmanratkaisutaitojen arviointiin.

PISA:n viitekehyksessä tunnistetaan kolme erillistä näkökohtaa: ongelman luonne, ongelmanratkaisutilanteen luonne, kuhunkin tehtävään liittyvät ongelmanratkaisuprosessit ja ongelmanratkaisun konteksti.

PISA-testin ongelmanratkaisun pääpiirteet

Viitekehys	
ONGELMA-TILANTEEN LUONNE Onko kaikki ongelmanratkaisuun tarvittava tieto julkistettu heti alussa?	Vuorovaikutteinen: kaikkia tietoja ei paljasteta, vaan joitakin tietoja on selvitettävä tutkimalla ongelmatilannetta.
	Staattinen: kaikki ongelman ratkaisun kannalta olennainen tieto paljastetaan heti.
ONGELMAN RATKAISU-PROSESSI Mitkä ovat tärkeimmät tehtävään liittyvät kognitiiviset prosessit?	Ongelman ratkaisemiseen annettujen tietojen tutkiminen ja ymmärtäminen.
	Esittäminen ja muotoilu: graafisen, taulukkomuotoisen, symbolisen tai sanallisen esityksen laatiminen ongelmatilanteesta ja hypoteesien esittäminen merkityksellisistä tekijöistä ja niiden välisistä suhteista.
	Suunnittelu ja toteutus: suunnitelman laatiminen asettamalla tavoitteita ja osatavoitteita sekä toteutetaan suunnitelmassa määritellyt peräkkäiset vaiheet.
	Seuranta ja pohdinta: edistymisen seuranta, palautteeseen reagoiminen ja pohditaan ratkaisua, sen mukana toimitettua tietoa ja strategiaa.

ONGELMAN KONTEKSTI Mihin arkipäivän tilanteeseen ongelma liittyy?	Asetelma: Liittyykö tilanteeseen teknologinen laite?	Teknologia (sisältää teknologisen laitteen)
		Ei teknologiaa
	Painopiste: Mihin ympäristöön ongelma liittyy?	Henkilökohtainen (oppilas, perhe tai läheiset vertaiset)
		Sosiaalinen (yhteisö tai yhteiskunta yleensä)

Lisätietoa PISA-viitekehiksestä on saatavilla tässä asiakirjassa:

<https://t.ly/sdQu>

Esitelmä

Esitelmä voi olla virallinen tai epämuodollinen. Esitelmän perusteella voidaan tunnistaa ja tunnustaa oppijan kykyjä jakaa informaatiota aiheeseen ja yleisöön sopivalla tavalla.

Ongelmanratkaisu, erityisesti silloin, kun tilanteessa on mukana muita henkilöitä, edellyttää hyviä viestintätaitoja. Kyky esittää tietoa tehokkaalla tavalla on olennaisen tärkeää yhteisen ratkaisun löytämiseksi.

Edellä ehdotetun keskusteluharjoituksen jälkeen (tai jonkin muun ryhmäharjoituksen jälkeen ongelmanratkaisun vahvistamiseksi), oppijoiden on paljastettava seuraavat seikat:

- Strategia, jota he käyttivät tullakseen muiden kuulluksi.
- Keskustelut muiden jäsenten kanssa ja miksi he olivat samaa tai eri mieltä ratkaisusta.
- Vaihtoehdot, joita he ehdottivat ongelman ratkaisemiseksi, ja miten he tukivat niitä.
- Heidän roolinsa ryhmässä fasilitaattorina tai sovittelijana, jos heillä oli tällainen rooli.

Tämä esitys voidaan tehdä myös luokassa vastakkainasetteluna 2 oppijan välillä. Esimerkiksi tässä edellä ehdotetussa keskustelussa saman ryhmän kaksi jäsentä voivat vastata suullisesti, ja kouluttaja voi pyytää heitä pohtimaan käyttämiään erilaisia strategioita.

Simulointi ja osaamisnäyttö

Kun yksilöt asetetaan tilanteeseen, joka täyttää kaikki todellisen elämän kriteerit, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida;

Oppijoille voidaan esittää seuraava esimerkki ongelmanratkaisutilanteesta:

"Kuvittele, että olet töissä. Joku, mahdollisesti esimiehesi, esittää sinulle ongelman. Lähdet heti etsimään ratkaisuja. Mutta otatko askeleen taaksepäin analysoidaksesi tilannetta, kerätäksesi mahdollisimman paljon tietoa ja tarkastellaksesi sitä? Kysytkö jokaiselta asianosaiselta, mikä on hänen mielipiteensä tai miten ongelma vaikuttaa heidän ja koko yrityksen arkeen? Päättävätkö ottaa käyttöön ensimmäisen löytämäsi ratkaisun vai käytävätkö aikaa keksiäksesi useita eri vaihtoehtoja ja testataksesi kutakin ennen kuin teet lopullisen päätöksen?"

Kouluttaja voi ehdottaa oppijoille vastaavan tilanteen simulointia. Tavoitteena on arvioida, missä määrin oppijat ymmärsivät ongelmanratkaisua, miten tarkastella useita näkökulmia, arvioida eri vaihtoehtoja ja tehdä valinta.

Testaukset ja tutkimukset

Epävirallisen ja epämuodollisen oppimisen tunnistaminen ja validointi virallisen järjestelmän kokeiden avulla.

Ongelmanratkaisua voidaan tunnistaa ja arvioida useiden tekniikoiden avulla, pohdinnasta havainnointiin. Tämä on taito, jota arvioidaan yleensä työhaastatteluissa. Tästä syystä on olemassa useita välineitä, jotka ovat ilmaisia ja saatavilla verkossa tätä tarkoitusta varten.

Yksi, jota voidaan helposti käyttää aikuisopiskelijoiden kanssa, on tämä MindToolsin ehdottama työkalu: <https://t.ly/-H1U>

Tämän kyselylomakkeen avulla oppijat voivat laskea kokonaispistemääränsä ja saavat sen mukaan tulkinnan. Sitä voidaan mukauttaa kurssin erityistarpeisiin tai se voidaan täyttää verkossa kouluttajan ohjauksessa.

Lähteet

Beiner, R.A., (2000). Arendt and Nationalism. In D.A. Villa (Toim.) The Cambridge Companion to Hannah Arendt (s. 44- 64). Cambridge: Cambridge University Press.

Borsari, B., Carey, K. B. (2000) Effects of a Brief Motivational Intervention With College Student Drinkers. [E-versio] Journal of Consulting and

Clinical Psychology, 68 (4) 728-733.

- Carson, N.R. (1998). Psychology of behaviour. London: Allyn & Bacon.
- Creative Problem Solving: Students' skills in tackling real-life problems – Volume V (2014). OECD. <https://www.ucd.ie/t4cms/Guide67.pdf>
- Economic and Social Research Institute. (2008). ESRI research strategy 2008- 2013: research for a changing Ireland. Dublin: ESRI.
- Gambill, G (2011). Assad's survival strategy. Foreign Policy. <https://t.ly/97TxO>
- Hogg, M.A. & Vaughan G.M. (2008). Social psychology. Harlow: Prentice Hall
- Kelly, M. (2010). Burden of Irish debt could yet eclipse that of Greece. The Irish Times. <https://t.ly/4cIE>
- OECD (2014), PISA 2012 Results: Creative Problem Solving: Students' Skills in Tackling Real-Life Problems (Volume V), PISA, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264208070-en>
- Sala A., Punie Y., Garkov V., Cabrera M. (2020). LifeComp - The European Framework for Personal, Social and Learning to Learn Key Competence. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

7.8. Moduuli 8: Ajanhallinta

Kuvaus

Oppimistavoitteet

Ajankäytön hallinnan oppiminen on erittäin tärkeää, sillä se voi tuoda monia etuja sekä liike-elämässä että jokapäiväisessä elämässä.

Aika on paljon arvokkaampaa kuin raha tai tavarat. Ne voidaan saada takaisin, jos ne kuluvat tai katoavat. Näin ei tapahdu ajan kanssa, kun se on kerran kulunut, sitä ei voi palauttaa.

Ajanhallinnan osaaminen auttaa:

- Olemaan tuottavampi ja tehokkaampi
- Saavuttamaan tavoitteet lyhyemmässä ajassa
- Saamaan parempi ammatillinen maine
- Kärsimään vähemmän stressistä
- Parantamaan päätöksentekotaitoja
- Lisäämään itseluottamusta
- Vähentämään viivyttelyä
- Parantamaan elämänlaatua

Siksi ajanhallintastrategioiden, -menetelmien oppimiseen ja tekniikoihin käytetty aika tuo merkittäviä etuja koko elämäsi ajan ammatillisessa ja henkilökohtaisessa kehityksessä.

Yksikön arvioitu kesto: 120 minuuttia

Osaamistasot

Osaaminen: opittava osaaminen on selkeästi määritelty.

- Aloittelija: Käyttää materiaaleja ja resursseja oppimiseen

järjestelmällisellä ja huolellisella tavalla.

- Keskitaso: Etsii tietoa erilaisista lähteistä.
- Edistynyt: Integroii ja järjestää tietoa kaavioiden, käsitteiden ja karttojen jne. avulla.
- Asiantuntija: Analysoi ongelmatilanteita selvittämällä syy-seuraussuhteita, etsii vaihtoehtoja ja tekee päätöksiä.

Oppiminen: suunnitellaan aktiivista oppimista: analysointia, epäilyjä ja kysymyksiä.

- Aloittelija: Vaihtaa kokemuksia ja mielipiteitä vertaisten kesken
- Keskitaso: Vuorovaikuttaa sosiaalisesti ja ammatillisesti ympäristönsä kanssa (harjoittelu, projektit, tapaustutkimukset jne.).
- Edistynyt: Sitoutuu siihen, mitä oppii, miten oppii ja saavutettuihin tuloksiin, ehdottaen parannuksia.
- Asiantuntija: Kehittää itsenäisyyttä, kriittistä ajattelua ja yhteistyöhön perustuvia asenteita, ammattitaitoa ja itsearviointikykyä.

Päätöksenteko: kannustaa opitun toteuttamiseen ja sitoutumiseen.

- Aloittelija: Tekee muistiinpanoja siitä, mitä opitaan päivittäin.
- Keskitaso: Ottaa mukaan palautekumppanin, jotta oppiminen tarttuu.
- Edistynyt: riippumatta siitä, mitä opit, miten toteutat oppimasi asiat? Toteutat ne käytännössä. Tämä johtaa aina muutokseen käyttäytymisessä, olipa muutos sitten myönteinen tai kielteinen. Miten olet muuttunut viime aikoina?
- Asiantuntija: Tasapainota päivittäisen edistymisen toteuttamista ja yhdistä samalla oppimisprosesseja tavoitteita käsitteleviin live-koulutustyöpajoihin.

Tilanne: yksilöidään selkeästi tilanne, jossa oppimista on tarkoitus soveltaa.

- Aloittelija: Neuvo, näytä ja selitä omin sanoin kollegoillesi, mitä olet oppinut.
- Keskitaso: Tee esitys selittääksesi, mitä olet oppinut ja jaa se muun luokan kanssa.

- Edistynyt: tee juliste, johon on koottu, mitä on opittu.
- Asiantuntija: Luo yksilöllinen tai kollektiivinen blogi, jossa sinä ja oppijat voitte julkaista ja jakaa tietoa, ideoita tai mielipiteitä. Tämän blogin avulla he osoittavat tietonsa ja samalla jatkavat oppimista.

Työkalut osaamisen kaikkien osa-alueiden vahvistamiseksi

Kognitiivinen ulottuvuus: osaamistestin avulla.

- Google Form -kyselylomake ja Kahoot

Instrumentaalinen ulottuvuus: käytännön havainnoinnin avulla

- Omien esityslistojen laatiminen ja esityksen tekeminen

Asenneulottuvuus: käyttäytymisen havainnoinnin kautta.

- Avoimet keskustelut, itsensä tunnistaminen ja kokemusten jakaminen

Tapoja osaamisen arviointiin ja tunnustamiseen

Keskustelu

Tarjoaa kokelaalle mahdollisuuden osoittaa tietojen syvällisyyttä ja viestintätaitoja;

Vaihe 1: YouTube-video esitetään koko luokalle projektorin välityksellä. Videon aiheena on "Hyvä ajanhallinta vs. huono ajanhallinta": <https://www.youtube.com/watch?v=N9sF7C-4er4>

Vaihe 2: Kun oppijat ovat katsooneet videon ja nähneet Hyvän ajanhallinnan hyödyt ja edut, käydään oppijoiden kesken keskustelu, jossa he kertovat mielipiteensä, mitä mieltä he ovat näkemästään ja ajatuksistaan siitä.

Vaihe 3: Kouluttaja selventää epäilyksiä ja auttaa lisäämään tietoisuutta Hyvästä ja Huonosta ajankäytöstä jokapäiväisessä elämässä. Miten hyvä ajanhallinta hyödyttää tulevilla päätöksillä, uralla, opinnoissa jne.

Deklaratiiviset menetelmät

Perustuu yksilöiden monikielisen osaamisen itsearviointiin ja kirjaamiseen, yleensä kolmannen osapuolen allekirjoittamana itsearvioinnin

todentamiseksi;

Itsearviointi:

Vaihe 1: Kouluttaja laatii ohjelman, jossa näkyy päivittäiset tunnit, ja antaa jokaiselle oppijalle koko päivän aikaa täyttää sen.

Vaihe 2: Oppijat kirjoittavat ylös toimintoja, joita he tekevät päivän jokaisella tunnilla opettajan antamaan ohjelmaan.

Vaihe 3: Kun opettaja saapuu luokkaan, hän jakaa oppijat kahden hengen ryhmiin.

Vaihe 4: Kun kahden hengen ryhmät on muodostettu, kukin oppija vaihtaa keskenään työjärjestyksensä ryhmätoverinsa kanssa.

Vaihe 5: Kunkin oppijan on tarkasteltava parinsa laatima päiväohjelma.

Vaihe 6: Kun oppijat ovat lukeneet ja tarkistaneet parinsa päiväohjelman, opettaja pyytää kutakin ryhmää arvioimaan lukemaansa kumppanin ajankäytön hallintaa. Oppijoiden tulisi esittää mielipiteensä siitä, onko heidän parinsa ajankäytön hallinta hyvä vai huono. Heidän on myös esitettävä mielipiteensä siitä, mitä he muuttaisivat päiväohjelmassa ollakseen tuottavampia, ja mitä he muuttaisivat siinä, jotta ajanhallinta olisi hyvä?

Haastattelut (BEI and PFI)

Voidaan käyttää selventämään esitetyissä asiakirjoissa esiin tulleita kysymyksiä ja/tai tarkastella oppimisen laajuutta ja syvyyttä;

Google-lomakekysely:

Vaihe 1: Kouluttaja luo Google Forms - kyselylomakkeen ajankäytön hallintaan liittyvään osaamiseen.

Vaihe 2: Kun kyselylomake on luotu, kouluttaja lähettää sen kaikille oppijoille sähköpostitse.

Vaihe 3: Kun oppijat ovat saaneet Google Form -kyselylomakkeen omiin sähköposteihinsa, he täyttävät kyselylomakkeen ajanhallinnasta.

Vaihe 4: Kun kaikki ovat vastanneet kyselylomakkeeseen, kouluttaja avaa kyselylomakkeen ja näyttää koko luokalle tilastot, vastaukset ja mielipiteet, jne., jotka koko luokka on kerännyt kyselylomakkeeseen, ja selventää mahdolliset epäilyt, joita saattaa syntyä.

Lisätietoja kyselylomakkeen luomisesta Google Formsissa:
<https://www.youtube.com/watch?v=fXQDFhKFuTU>

Havainnointi

Todisteiden kerääminen yksilön osaamisesta hänen suorittaessaan jokapäiväisiä tehtäviä työssä;

Aikavarkaat:

Monien työntekijöiden tuottavuutta heikentävät päivittäin häiriötekijät ja keskeytykset, jotka vievät heidän keskittymisensä. Ajanhallinnan parantamisen kaltaisissa harjoituksissa, tunnistetaan nämä aikavarkaat ja tarjotaan ratkaisuja niiden vaikutusten välttämiseksi.

Vaihe 1: Kukin oppija tunnistaa häiriötekijänsä ja etsii sitten ratkaisuja niiden ratkaisemiseksi. Yksi tapa on seurata ajankäyttöä muutaman päivän ajan.

Vaihe 2: Oppijat viimeistelevät yhdessä huomaamatta jääneiden aikavarkaiden tunnistamisen. Autetaan ottamaan käyttöön helppokäyttöisiä keinoja, jotta oppijoiden löytämät ratkaisut voidaan tehokkaasti soveltaa heidän jokapäiväisessä elämässään.

Tämä prosessi voidaan toteuttaa myös ryhmissä.

Portfolio

Peräkkäisissä vaiheissa käytettyjen menetelmien ja välineiden yhdistelmä, jotta voidaan tuottaa yhtenäinen joukko asiakirjoja tai työnäytteitä osoittamaan yksilön taidot ja osaamisen eri tavoin;

Vaihe 1: Kouluttaja jakaa luokan kahden oppilaan ryhmiin.

Vaihe 2: Kussakin 2 hengen ryhmässä yksi oppija mainitsee 2 vaikeutta, joita esiintyy usein ajanhallintaan liittyen. Esim. tuhlaan paljon aikaa muistiinpanojeni lajitteluun; ja sitten toinen oppija kirjoittaa ylös mahdollisia ratkaisuja näihin vaikeuksiin. Esim. Kurssin päivämäärän merkitseminen muistiinpanoihin, oppiaineiden luokittelu erillisiin kansioihin.

Vaihe 3: Tässä toiminnassa kaksi opiskelijaa vaihtaa vuoroa. Niin, että molemmat oppijat mainitsevat 2 vaikeutta ja 2 ratkaisua.

Vaihe 4: Kouluttaja antaa 17 minuuttia aikaa tämän aktiviteetin

suorittamiseen.

Vaihe 5: Kun aika on kulunut, kukin ryhmä selittää vaikeudet sekä ratkaisut, jotka he ovat kirjanneet muistiin.

Esitelmä

Esitelmä voi olla virallinen tai epämuodollinen. Esitelmän perusteella voidaan tunnistaa ja tunnustaa oppijan kykyjä jakaa informaatiota aiheeseen ja yleisöön sopivalla tavalla;

Tutkimus:

Vaihe 1: Kouluttaja pyytää oppijoita tekemään tutkimusta aiheesta:

- Mitkä ovat tehokkaimmat strategiat ajanhallintaan
- Millaisia ajanhallinnan muotoja on olemassa
- Vinkkejä siitä, miten voit hallita aikaasi ja olla tehokkaampi

Vaihe 2: Kun kukin oppija on tehnyt oman tutkimuksensa, kouluttaja pyytää oppijoita soveltamaan tutkimustuloksiaan päivittäisessä toiminnassaan kahden päivän ajan. Heidän pitää kirjoittaa ylös tekemänsä muutokset ja vaikeudet, joita he ovat kohdanneet.

Vaihe 3: Kahden päivän jälkeen oppijat tekevät luokalle esityksen siitä, mitä asioita he ovat muuttaneet tottumuksissaan soveltaessaan oppimaansa ja mitä hyötyä he ovat havainneet muutosten aikana. Heidän on selitettävä kaikki oppimansa asiat, kokemansa vaikeudet ja kaikki muistiinpanonsa koko luokalle.

Simulointi ja osaamisnäyttö

Henkilöt asetetaan tilanteeseen, joka täyttää kaikki todellisen elämän kriteerit, jotta heidän osaamistaan voidaan arvioida;

Kokemusten jakaminen:

Vaihe 1: Kouluttajan tulisi antaa jokaiselle oppijalle paperi ja kynä.

Vaihe 2: Kouluttaja käynnistää pohdintatoiminnan. Kouluttaja pyytää oppijoita listaamaan papereihinsa myönteisiä kokemuksia, joita heillä on ollut ajanhallintaan liittyen.

Vaihe 3: Oppijoiden tulisi luetella seuraavat asiat

- Kokemukset, joissa he ovat kokeneet hyötyneensä ajankäytön hallinnasta jokapäiväisessä elämässään.

- Jotain, mistä he ovat ylpeitä ajanhallinnassaan - kuten siitä, että heillä on ollut enemmän aikaa muille toiminnoille jne.
- Opittu tekniikka, josta on tullut tapa heidän jokapäiväisessä elämässään.

Vaihe 4: Kouluttaja antaa kaikille oppijoille 12 minuuttia aikaa kirjoittaa ylös edut ja hyödyt, joita he ovat havainneet ajankäytön hallinnassaan.

Vaihe 5: Kun kaikki ovat kirjoittaneet ylös kokemuksensa, on aika jakaa ne luokan kanssa!

Vaihe 6: Oppijat tulevat luokan eteen ja kertovat omista myönteisistä kokemuksistaan, mitä kokemus sai heidät tuntemaan, mitä he oppivat jne.

Testaaminen ja kokeet

Epävirallisen ja epämuodollisen oppimisen tunnistaminen ja validointi virallisen järjestelmän kokeiden avulla.

Kahoot:

Vaihe 1: Kouluttaja luo Kahoot-pelin, jossa on väittämiä ajanhallinnasta. Tämän avulla saadaan selville oppijoiden osaamisen taso ja mitä he ovat oppineet ajanhallinnasta.

Vaihe 2: Kun kouluttaja on luonut pelin, jossa on ajanhallintaan liittyviä väittämiä, hän pyytää oppijoita käynnistämään tietokilpailupelin QR-koodista, lataamalla sovelluksen tai linkistä.

Vaihe 3: Kun kaikki ovat päässeet Kahoot-tietokilpailupeliin, peli alkaa. Kouluttaja ja koko luokka näkevät oikeat kysymykset ja vastaukset.

Jos haluat oppia, miten Kahoot-tietokilpailu luodaan ja miten peli käynnistetään: <https://www.youtube.com/watch?v=CGmvvTUx4SI>

Lähteet

What Is Time Management?: Working Smarter to Enhance Productivity. (2022). https://www.mindtools.com/pages/article/newHTE_00.htm
 (2022). <https://study.com/academy/lesson/what-is-time-management-definition-examples-studies.html>

ApS, N. (2022). How to Improve Your Time Management Skills (7 Easy Ways). <https://novoresume.com/career-blog/improve-time-management-skill>

Time Management. (2022). <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/careers/soft-skills/time-management-list-tips/>

(2022). <https://timehackz.com/principles-of-time-management/>

30+ Time Management Skills & Examples for Your Resume. (2022). <https://zety.com/blog/time-management-skills>

8. Open Badge - merkkijärjestelmä

Osaaminen näkyväksi

8. Open Badge - osaamismerkkijärjestelmä

8.1. Oppimistavoitteet

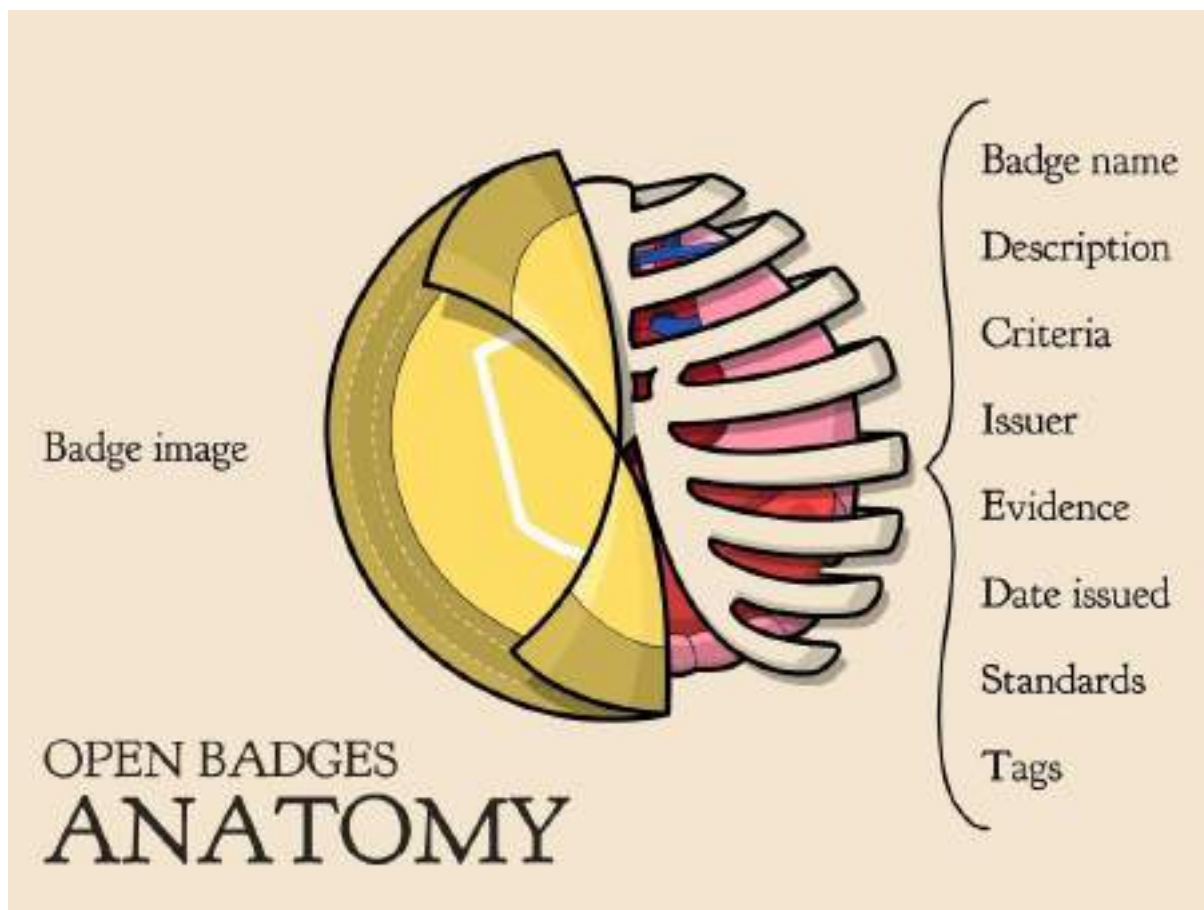
Kun olet suorittanut tämän osion:

- Tunnet Open Badge -käsitteen osaamisen näkyväksi tekemisen välineenä.
- Tunnistat, miten Open Badge -merkkijärjestelmää voidaan käyttää aiemmissa luvuissa esiteltyjen elinikäisen oppimisen taitojen validoinnissa.
- Tunnistat tapoja, joilla sinä aikuiskouluttajana voit hyödyntää Open Badge -osaamismerkkejä erityisesti epämuodollisen koulutuksen piirissä
- Tunnet käytännön vaiheet Open Badge -merkkijärjestelmän käyttöönotosta oppilaitoksessasi.

Osion arvioitu kesto: 5 tuntia

8.2. Mikä on Open Badge?

Open Badge eli digitaalinen osaamismerkki on hyödyllinen työkalu, jonka avulla voidaan tunnustaa yksilön saavuttamaa osaamista. Käytännössä osaamismerkit ovat **visuaalisia ja virtuaalisia todistuksia, joita voidaan myöntää hankittujen taitojen, tietojen tai saavutusten tunnustamiseksi**. Osaamismerkki toimii todisteena hankituista taidoista, ja sitä voidaan jakaa esimerkiksi työnantajille, sosiaalisessa mediassa tai työhön liittyvillä alustoilla, kuten LinkedIn, Instagram tai Facebook.

Kuvio 1: Open Badge -merkin anatomia (Kyle Bowen)

Visuaalisen esityksen lisäksi Open Badge -merkki sisältää aina yksityiskohtaisia tietoja seuraavista:

- **Kuka** on myöntänyt merkin.
- **Kenelle** merkki on myönnetty.
- **Milloin** merkki on myönnetty.
- **Mitä** merkin omistaja on tehnyt merkin saamiseksi: saavutetut taidot tai tiedot, saavutukset ja merkin myöntämisperusteet.

8.3. Mihin osaamismerkkejä käytetään ja miksi?

Kaikki oppivat uusia taitoja kaikkialla ja kaikenikäisinä, mutta monia näistä taidoista on vaikea näyttää todeksi, koska ne eivät näy virallisissa tutkintotodistuksissa. Silti tarve eliniän aikana opittujen taitojen tunnustamiseksi on tullut yhä tärkeämmäksi. Työelämä on muuttunut valtavasti, ja työpaikoilla vaaditaan erilaisia virallisen koulutusjärjestelmän

ulkopuolella opittuja taitoja. Elinikäisen uran sijasta yhdessä työpaikassa, ihmisellä saattaa olla useita eri sisältöisiä työpaikkoja ja erilaista osaamista. Voi myös käydä erilaisia kursseja tai olla intohimoinen harrastaja, järjestää paikallisia kulttuuritapahtumia tai toimia vapaaehtoisena toiminnassa, jossa oppii uusia taitoja.

Monet elinikäisen oppimisen taidot jäävät helposti tunnistamatta. Osaamismerkki tarjoavat ratkaisua tähän ongelmaan tekemällä opitut taidot näkyviksi. **Digitaalinen osaamismerkki (engl. 'Open Badge') konkreettisenä todisteena omasta osaamisesta voi tukea integroitumista työelämään.** Henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet muodollista tutkintoa eivätkä näin ollen ole saaneet muodollista todistusta epämuodollisessa koulutuksessa hankittujen uusien taitojen sertifiointilla voi olla suuri symbolinen arvo, joka lisää itsetuntoa ja integroitumista yhteiskuntaan.

Kuvio 2: Open Badge -osaamismerkkiä voidaan käyttää esimerkiksi hankitun taidon, tiedon ja saavutuksen todistamiseksi (Sastamalan Opisto)

Open Badge -osaamismerkki ovat erityisen hyödyllisiä muodollisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella silloin, kun virallisia todistuksia ei myönnetä eikä virallisia opetussuunnitelmia noudateta. Open Badge-sertifiointia voidaan käyttää esimerkiksi seuraavissa (epämuodollisissa) oppimisympäristöissä:

- Koulutusorganisaatiot ja -keskukset, jotka tarjoavat elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia
- Voittoa tavoittelemattomat organisaatiot
- Museot ja tiedekeskukset
- Harrastuspaikat ja -kurssit
- Vapaaehtoistyön paikat

- Työpaikat ja yritykset

Kuva 1: Partiolaiset tunnetaan siitä, että he merkkäavat opitun uuden taidon ompelemalla kangasmerkin asuunsa. Perusidea on hyvin samankaltainen Open Badge -merkkijärjestelmän kanssa; tosin nyt merkki on virtuaalinen ja sisältää paljon enemmän tietoa saavutetusta taidosta. (Sastamalan Opisto)

8.4. Osaamismerkkien pedagoginen potentiaali

Kouluttajille Open Badge -merkkijärjestelmä tarjoaa laajan pedagogisen potentiaalin. Saavutettujen taitojen konkreettisen validoinnin lisäksi osaamismerkit ja niiden tavoittelu voivat lisätä seuraavia elementtejä luokkahuoneeseen:

- Pelillistäminen ja leikkimielisyys
- Osallistujien motivaatio, sitoutuminen ja osallistuminen

- Työkalu palautteen antamiseen oppijoille
- Työkalu yksilön kykyjen korostamiseen ja arvostamiseen henkilökohtaisemmalla ja räätälöidyllä tavalla.
- Välitavoitepalkinnot kohti suurempia oppimistavoitteita
- Tuki heikommassa asemassa oleville oppijoille, jotka eivät ole kokeneet menestystä perinteisessä koulutusjärjestelmässä
- Oppijoiden digitaalisten taitojen tukeminen
- Apu oppijoiden sosiaalisen median verkostojen käytön ammattimaistamisessa.

(Viite: Open Badges for adult education -hanke, 2016)

8.5. Oppijat, jotka voivat hyötyä osaamismerkeistä

Opettajalla tai kouluttajalla on monia mahdollisuuksia käyttää osaamismerkkejä oppijoiden tukemiseen. Oppijoiden taitojen konkreettinen todentaminen auttaa monien oppijoiden integroitumista yhteiskuntaan ja työelämään. Osaamismerkkien hankkimisesta voi olla hyötyä esimerkiksi näille oppijoille (ja monille muillekin):

- Miriam on maahanmuuttaja, jonka koulutodistukset eivät vastaa hänen uuden asuinpaikkansa järjestelmää. Hän on ollut pitkään poissa työelämästä. Hän käy kielikoulua uudessa kotimaassaan ja oppii kielen lisäksi **myös kulttuuritietoisuutta, tehokasta viestintää, luku- ja kirjoitustaitoa ja digitaalisia taitoja.**
- Pat on ollut pitkään työttömänä ja etsii jatkuvasti työtä. Hänellä on matala muodollinen koulutus, mutta hän osallistuu aktiivisesti eri alojen kursseille, kuten tietotekniikka, taide ja urheilu. Hän tekee myös aktiivisesti vapaaehtoistyötä paikallisessa järjestössä. Näiden toimien ansiosta hänen **digitaitonsa, viestintätaitonsa ja ongelmanratkaisutaitonsa** ovat kehittyneet.
- Matt on iäkäs kansalainen, joka on kamppailut työn löytämisen kanssa ikänsä ja muodollisten todistusten puuttumisen vuoksi. Hän matkustaa paljon vapaa-ajallaan. Hän on intohimoinen kieltenopiskelija kansalaisopistossa. Hän oppii **monikielisyyttä, kulttuuritietoisuutta, ongelmanratkaisukykyä ja ajanhallintaa** - muun muassa.
- Anna on nuori, jolla ei ole muodollista koulutusta. Hän on itseoppinut

ohjelmoija ja intohimoinen tietokonepelaaja, mutta ei tiedä, miten hyödyntää taitojaan. Hänen **digitaitonsa, kriittinen ajattelunsa ja ongelmanratkaisutaitonsa** ovat hyvin korkealla tasolla.

Kuva 2: Kuka tahansa voi oppia uusia taitoja.
(Glodi Miessi, Unsplash)

8.6. Mitä Open Badge -merkkijärjestelmä tarkoittaa teknisesti?

Open Badge ei ole mikään tietty ohjelma, tuote tai alusta. Mozilla Corporation on luonut avoimen lähdekoodin resurssin, jota kaikki voivat käyttää. Useat alustat tarjoavat Open Badge -palveluita, joiden kautta voidaan luoda ja myöntää omia osaamismerkkejä.

Tämä SkillsRec -käsikirja ei esittele mitään tiettyä alustaa, mutta joitakin esimerkkejä alustoista ovat Badgecraft (www.badgecraft.eu), Open Badge Factory (openbadgefactory.com), IMS Global Learning Consortiumin Open Badges -palvelu (openbadges.org) tai Badgr (badgr.com).

Tekniset periaatteet ovat samanlaiset eri Open Badge -alustoissa. Yksityiskohtaisempia teknisiä ohjeita Badgecraftin käytöstä löytyy toisen Erasmus-hankkeen "Share the Badges" käsikirjasta: [2020.10.01 Badgecraft users guide](#)

8.7. Kustannukset

Eri Open Badge -alustoilla on samankaltaiset käyttöjärjestelmät, joiden hinnoittelussa on hieman eroja. Yleensä ohjelmilla on tietty määrä ilmaisia merkkejä, joita käyttäjä voi luoda tai myöntää oppijoille. Hinnoittelu vaihtelee alustan mukaan.

8.8. Kuka voi myöntää osaamismerkkejä?

Koulutuskontekstissa merkkien myöntäjä voi olla esimerkiksi kouluttaja, opettaja tai ohjaaja; tai tietty koulutusorganisaatio, koulutuksen tarjoaja tai yritys.

Yleensä merkkejä myöntävän kouluttajan takana on organisaatio. Kaikki organisaatiot voivat myöntää merkkejä oppijoilleen. Organisaatiot voivat luoda omia merkkikokoelmiaan, joissa on räätälöityjä kriteerejä merkin saamiseksi, tai joissakin tapauksissa ne voivat käyttää jo tehtyjä merkkikokoelmia ja kriteerejä.

8.9. Kuinka luoda ja myöntää omia merkkejä?

Kiinnostuitko osaamismerkkien luomisesta ja Open Badge -järjestelmän käyttämisestä? Tässä luvussa jaamme ohjeita prosessiin, jossa merkkejä luodaan ja myönnetään.

Huomaa, että SkillsRec -käsikirja ei tarjoa yksityiskohtaisia teknisiä ohjeita osaamismerkkien luomisesta. **Löydät vaihe vaiheelta etenevän oppaan omien merkkien luomiseen toisesta Erasmus+ -hankkeesta "Share the Badges" täältä: sharebadges.eu.** Share-opas sisältää neuvoja suunnitteluun ja pohdintavaiheeseen sekä prosessin tekniseen vaiheeseen.

8.9.1. Vaiheet omien osaamismerkkien suunnitteluun ja luomiseen (kouluttajalle tai organisaatiolle)

Seuraavassa on ohjeita Open Badge -sertifiointiprosessia varten.

Ohjaamme sinut merkkien luomisen vaiheiden läpi ennen kirjautumista mille tahansa Open Badge -alustalle. Tämän lisäksi suosittelemme, että tutustut johonkin Open Badge -alustaan ja sen teknisiin ohjeisiin (esimerkkejä löytyy aiemmin luvusta "8.6. Mitä Open Badge -merkkijärjestelmä tarkoittaa teknisesti?").

1. Alustava suunnittelu (mitä, kuka ja milloin?)

Suunnitteluvaiheessa pohdittavia kysymyksiä:

- Mille osaamisalueille haluat luoda merkkejä? Viestintäosaaminen, kulttuurinen osaaminen, monikielinen osaaminen jne.
- Kenelle luot merkkejä ja miten he voivat hyötyä merkin ansaitsemisesta?
- Kuka toimii ylläpitäjänä? Tarvitaan ylläpitäjä tai ylläpitäjiä, jotka ovat valitun Open Badge -alustan rekisteröityneitä käyttäjiä.
- Kuka konkreettisesti myöntää merkin ja arvioi oppijoiden suorituksia?
- Ajankohta: Onko merkki tarkoitettu kertaluonteisiin hankkeisiin (kuten viikon mittaiseen kurssiin) vai jatkuvaan oppimiseen (kuten toistuviin vuoden mittaisiin kursseihin)?
- Milloin merkit myönnetään? Kurssin/lukukauden lopussa tai aina, kun oppija on osoittanut vaaditut taidot?

Kuvio 3: Open Badge -osaamismerkkin luomisen vaiheet (Sastamalan Opisto)

2. Merkin ulkonäkö, nimi ja kuvaus

- Suunnittele tai etsi valitsemaasi teemaan sopiva grafiikka. Avoimen lähdekoodin grafiikkaa löytyy esimerkiksi täältä: www.freepik.com
- Helppokäyttöinen verkkoalusta omien merkkien suunnitteluun (ilmainen versio tarjoaa melko hyvän valikoiman vaihtoehtoja): Canva (www.canva.com)
- Valitse merkille nimi.
- Tee kuvaus saavutetusta pätevyydestä, joka sisällytetään merkkiin. Tee siitä mahdollisimman täsmällinen, jotta muut tahot kuten työpaikat tai muut koulutusorganisaatiot ymmärtävät mistä on kysymys.

3. Kriteerit

- Luo tai valitse kriteerit, joiden mukaan merkki myönnetään. Millaisia taitoja merkin saajan on saavutettava saadakseen merkin? Tee kriteereistä mahdollisimman konkreettisia ja täsmällisiä.
- Kriteerit voivat vaihdella paljon arvioitavan taidon mukaan. Joillekin tässä käsikirjassa esitellyille taidoille (kuten monikielisyys) on jo olemassa olevia arviointikehyksiä.

4. Arviointi ja oppijan tehtävät

- Päätä, miten oppijoiden osaamista arvioidaan. Voit löytää esimerkkejä arviointivälineistä edellisestä luvusta: "7. Validointi eli osaamisen tunnustaminen".
- Millaisia tehtäviä tai harjoituksia oppijan on tehtävä, jotta hän saa merkin? Millaisia menetelmiä opettaja käyttää arvioidessaan oppijan taitoja?
- Merkki voidaan myöntää myös pelkästään osallistumisen tai tehtävien vertaisarvioinnin perusteella. Tee arviointivälineistä mahdollisimman konkreettisia ja täsmällisiä.

5. Rekisteröidy valitsemallesi Open Badge -alustalle, lataa merkit alustalle.

8.9.2. Open Badge -osaamismerkin myöntämisen vaiheet

Oletko suorittanut edelliset vaiheet? Oletko valmis aloittamaan merkin myöntämisen oppijoille? Hienoa! Täältä löydät ohjeita prosessista merkin myöntämisestä oppijalle.

Kuvio 4: Vaiheet Open Badge -osaamismerkin myöntämiseen (Sastamalan Opisto)

1. Kerro oppijalle mahdollisuudesta saada osaamismerkki.
2. Kerro oppijalle kriteereistä ja vaadittavista tehtävistä merkin saamiseksi.
3. Oppija tekee vaaditut tehtävät/harjoitukset osoittaakseen pätevyytensä.
4. Arviointi: Vahvistetaan, että oppija on saavuttanut merkille asetetut kriteerit.
5. Myönnetään oppijalle merkki valitulla alustalla.
6. Merkki tulee oppijalle hänen valitsemassaan muodossa (esimerkiksi hänen sähköpostiinsa).

- Jos oppija haluaa, hän voi rekisteröityä **badge earner -palveluun tai badge storageen** valitulta Open Badge -alustalta ja kerätä ja jakaa merkkejään siellä. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi "Open Badge Passport" Open Badge Factory -palveluntarjoajalta tai "Badge Wallet" Badgecraftista.
 - Tue oppijaa tarvittaessa Open Badge -alustan käytössä.
7. Oppija voi jakaa merkkiä missä tahansa. Merkin voi liittää ansioluetteloon, LinkedIn-profiiliin, lähettää sähköpostilla, jakaa sosiaalisen median alustoilla, tai jakaa merkin tarjoajan alustan kautta.

8.10. Esimerkkejä Open Badge -osaamismerkkien kokoelmista

SHARE -kokoelma

SHARE-merkit ovat vapaasti käytettävissä olevia Open Badge -kokoelmia. Ne on luotu aiemmassa Erasmus+-hankkeessa Shared Responsibility, koska ne ovat keskeisiä työllistyvyyden kannalta. Voit vapaasti ladata merkkejä omalle Open Badge-tilille ja käyttää niitä oppijoiden osaamisen validoinnissa. Kokoelmat ovat valikoima 55 SHARE Badgea, joissa keskitytään yksittäisiin osaamisiin neljässä osa-alueessa kahdeksasta eurooppalaisesta avaintaidosta:

- Sosiaaliset ja kansalaisvalmiudet (15 merkkiä)
- Aloitteellisuus ja yrittäjyys (15 merkkiä)
- Digitaalinen osaaminen (15 merkkiä: 5 merkkiä kolmella eri tasolla)
- Viestintä (10 merkkiä: 5 merkkiä kahdella eri tasolla)

Linkki: <http://sharebadges.eu/>

ToVET -kokoelma

ToVET-hankkeessa (Erasmus+) luotiin 16 merkkiä, jotka täydentävät kaikkia kahdeksaa keskeistä osaamisaluetta elinikäisen oppimisen avaintaitoja, joita Euroopan unionin neuvosto on suositellut vuoden 2018 viitekehityksessä:

- Henkilökohtainen ja sosiaalinen hyvinvointi
- Matematiikka, teknologia ja luonnontieteet

- Kansalaistaidot
- Digitaaliset taidot
- Monikielinen osaaminen
- Yrittäjyysosaaminen.

Merkit myöntää hankkeen hallinto, joten toinen organisaatio ei voi käyttää niitä. Merkkejä voi hakea ToVET-hankkeen verkkosivuston kautta: <https://www.tovet.eu/open-badges2/>

Digitaitojen osaamismerkki

Osuvat taidot -hanke (2014–2020) loi Suomessa valtakunnallisen Open Badge -osaamismerkkin kokoelman ja arviointikehyksen, joka mahdollistaa aikuisten ongelmanratkaisutaitojen todentamisen teknologiarikkaissa ympäristöissä tunnistamalla ja tunnustamalla muodollisen koulutusjärjestelmän eritasoisilla koulutusasteilla ja koulutusrakenteen siirtymävaiheissa hankittua osaamista.

Merkkijärjestelmä sisältää viisi tasoa digitaalisten taitojen tunnistamiseksi. Merkit on suunnattu oppijoille, opettajille ja kouluttajille, työelämässä oleville, epämuodollisen koulutuksen henkilöstölle ja asiakkaille tai kenelle tahansa kansalaiselle. Viisi tasoa vastaa ammatillisen koulutuksen osaamistasoja - tyydyttävästä erinomaiseen. Kaikki merkit myönnetään merkkisovellusten kautta.

Malli on julkaistu TIEKE:n kotisivuilla täällä: <https://tieke.fi/hankkeet/osuvat-taidot/>

Vinkkejä aiheeseen syventymistä varten

Haluatko oppia lisää? Löydät lisätietoja Open Badge -merkkijärjestelmästä esimerkiksi seuraavilta verkkosivuilta.

- Kansainvälinen Open Badge -verkosto tarjoaa tukea ja tietoja Open Badge -merkkijärjestelmästä: <http://www.openbadgenetwork.com/>
- BadgeWiki on Open Badges -yhteisön tietovarasto: https://badge.wiki/wiki/Main_Page
- Kokoelma erittäin mielenkiintoisia hyviä käytäntöjä eri puolilta Eurooppaa Erasmus+ -hankkeessa EU-ORB - Open Badges Platform: [TOOLKIT \(eu-obp.eu\)](http://TOOLKIT.eu-obp.eu)

8.11. Lähteet

<https://openbadgefactory.com/en/about-open-badges/>

<https://openbadges.me/>

<https://openbadges.org/>

<https://www.badgecraft.eu/>

<https://badge.wiki/>

[Home - Share the BADGE \(sharebadges.eu\)](#)

[Open badges for adult education | \(open-badges.eu\)](#)

[Microsoft Word - Bada-GUIDE FOR EDUCATORS \(open-badges.eu\)](#)

<https://www.ok-sivis.fi/jasenpalvelut/osaamisen-tunnustaminen-ja-osaamismerkki/osaamismerkki.html>

<https://tieke.fi/hankkeet/osuvat-taidot>

Recognise - Validate - Certify

"The European Commission's support of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission can not be held responsible for any use which may be made of the information therein." Project Number: 2020-1-ES01-KA204-082195